

നമ്മുടെ ദൃശ്യകല.

വിതരണികൾ

കെ. ആർ. പിഷാരോടി, യം. എ.

ക 1/8.

നമ്മുടെ ഭൂശൃകല.

വിദ്യാനിധി

കെ. ഭദ്രൻ. പിപ്പാറൊടി, യം. എ.

ക 1/8.

1940

Printed at the A. R. P. Press, Kunnankulam

AND

Published by The National Publishing House,
High Road, Trichur.

മാലാമി:ശ്രീ

ധർമ്മികചക്രവർത്തി

സർ ശ്രീ രാമവർമ്മ

ജി. സി. ഐ. ഇ., യൽയൽ. ഡി.

കൊച്ചി വലിയത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ

ഉപ്പാദേശിക

ഭക്തിപാത്രമാനപുഷ്പം

സമർപ്പിക്കുന്നു

വി. വി. കോ. പ. ഓ. ഓ. ഓ.

പ്രൊഫസർ കെ. രാമചന്ദ്രൻ അവാർഡ്,
 എറണാകുളം.

താങ്കളുടെ കത്തും പുസ്തകവും ഏതെങ്കിലും
 “നമ്മുടെ ദേശികൾ”യെക്കുറിച്ച് കത്തിലെ
 അപേക്ഷ അനുസരിച്ച് തിരുമനസ്സറിയിച്ചു.
 അവശ്യം ആവശ്യവും ആവശ്യം വിശദമായ
 മായ ആ ഗ്രന്ഥം തിരുമനസ്സിൽനിന്നും സകലകം
 തുടർച്ചയായും തിരുമനസ്സിലെ അഭിനന്ദനത്തെ
 താങ്കളെ അറിയിക്കുവാൻ ഏതൊരു
 കല്പനയും, ഏതൊരുതരമായ താങ്കളുടെ സദാ
 മനോഹരം തിരുമനസ്സിൽനിന്നും സർവ്വവിജയം
 ആശംസിക്കുകയും ആ ഗ്രന്ഥത്തെ ഉപാദേശിക
 സമർപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള അപേക്ഷയെ തിരുമനസ്സു
 കൊണ്ട് സദാ കല്പിച്ചുവരികയും ചെയ്തി
 രിയുന്നു.

എന്നു കല്പനയുണ്ടാകുന്നു,

മിസ്റ്റർ	}	പി. രാമചന്ദ്രൻ,
1116 ധനു 4-ാം-ാം-		
		സർവ്വധികാരങ്ങൾ.

ആമുഖം.

സംസ്കാരം രാജ്യത്തിന്റെ ജീവനാകുന്നു; കല അതിന്റെ ചൈതന്യമായിത്തീരുന്നതാണ്. ശരീരാവശ്യങ്ങളുടെ പരിധിയെ അതിക്രമിച്ചാണ് കല വർത്തിക്കുന്നതെങ്കിലും അത് ജീവിതത്തിന്റെ ആഡംബരം അല്ല; ജീവിതത്തിന്റെ മൗലികതത്വങ്ങളായ വിചാരവികാരഭാവനകളുടെ വിശിഷ്ടവും വിശുദ്ധവുമായ അംശമാണ്.

ജീവിതശക്തിയുടെ സമ്പന്നതയെയാണ് കലകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നതെങ്കിൽ, കേരളത്തിന് അഭിമാനിക്കാൻ അവകാശമുണ്ട്. ആയിരത്തിൽ പരം സംവത്സരങ്ങൾക്കുമുമ്പ് മുളച്ചുവളർന്ന ഒരു ഉൽക്കൃഷ്ടസാഹിത്യമാണ് നമുക്കുള്ളത്. അതിന്റെ ദൃശ്യവും ശ്രവ്യവുമായ ശാഖകൾ തഴച്ചുതളിർത്തും പൂത്തുകൊണ്ടും പരിലസിക്കുന്നു. ആരണ്ടു ശാഖകൾക്കും ഉള്ള വൈചിത്ര്യവും വൈവിധ്യവും നിരീക്ഷകനെ അത്ഭുതപ്പെടുത്താതിരിക്കയില്ല.

എന്നാൽ, മലയക്കൈലാത്തിന്റെ പീഠകീഴിൽ ഒരുങ്ങിനിൽക്കുന്ന കേരളലക്ഷ്മിയുടെ വിലാസാതിശയം അനുരാജ്യവാസികളുടെ ദൃഷ്ടിക്കു വേണ്ടിടത്തോളം വിഷയമായിട്ടുണ്ടോ എന്നു

സംശയമാണ്. പാണ്ഡ്യരാജ്യത്തിന്റേയും പാ
 ണ്ഡ്യസംസ്കാരത്തിന്റേയും ഉപവിഭാഗമായിട്ടു
 മലയാളത്തേയും മലയാളിയുടെ സംസ്കാരത്തേയും
 പരിഗണിക്കുന്നത് കേവലം ഗൗരവഹീനമാകുന്നു. ന
 മ്മുടെ സംസ്കാരത്തിന്റെ വൈശിഷ്ട്യവും അ
 തിന്റെ പ്രകടനരംഗങ്ങളായ സമുദായജീവി
 ത്, ഭാഷ, സാഹിത്യം, അനുകൂലകർമ്മ ഇത്യാദി
 കളുടെ സ്വഭാവവും ഇത്തരം സുഗ്രഹമാക്കേ
 വാൻ ശ്രമിക്കുന്നത് എന്തു കേരളീയന്റേയും ക
 ര്മവുമാണ്. സുപ്രസിദ്ധഗവേഷകനും പണ്ഡിത
 നുമായ പ്രൊഫസർ കെ. ആർ. പിഷാരോടി കേ
 രളീയ ദ്രശ്യകലകളേയും രംഗവൈചിത്ര്യത്തേയും
 കുറിച്ച് ആംഗലഭാഷയിൽ രചിച്ചിട്ടുള്ള ഉപ
 ന്യാസം ഈ ഉദ്ദേശം സാധിക്കുന്നതിന് എത്രമാ
 ത്രം സഹായമായി പരിണമിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതു
 സർവ്വവിദിതമാണല്ലോ. പ്രസ്തുത പ്രബന്ധത്തിന്റെ
 സ്വതന്ത്രാനുവാദമായ 'നമ്മുടെ ദ്രശ്യകല' ഭാഷാ
 ദേവിയ്ക്ക് കൈമുഖ്യഹാരംതന്നെയായിട്ടുണ്ടെന്ന് അ
 നവാചകന്മാർക്കു തോന്നാതിരിക്കുകയില്ല.

നാട്യശാസ്ത്രാചാര്യന്മാർ ദ്രശ്യകലകളെ നാ
 ട്യം, നൃത്യം, നൃത്തം എന്നു മൂന്നായിട്ടാണല്ലോ വി
 ഭജിച്ചിരിക്കുന്നത്. നൃത്തത്തിനു ലാസ്യതാബ്ധവ
 ഭേദങ്ങളുമുണ്ട്. കേരളത്തിലെ ദ്രശ്യവിനോദങ്ങളെ

ഉിൽ ഈ വിഭാഗത്തിനെല്ലാം വിശിഷ്ടോദാഹരണങ്ങൾ സുലഭമാണെന്ന് ഈ കൃതി വിശദമാക്കുന്നു. ഇത്രമാത്രം ദൃശ്യകലാവൈവിധ്യം ഭാരതവണ്ഡത്തിൽ അനുഗ്രഹ കാണുമോ എന്നു സംശയിക്കാവുന്നതാണ്. മാത്രമല്ല; ഭരതനാട്യ സമ്പ്രദായങ്ങൾ കേരളീയവേഷിയിൽക്കൂടി വികാസം പ്രാപിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതു ത്രാസേയമായ പരമാർത്ഥമാകുന്നു.

നമ്മുടെ ദൃശ്യവിനോദങ്ങളിൽ മുഖ്യങ്ങളായവയെ എല്ലാം ഉപാധിഭേദങ്ങളെ പുരസ്കരിച്ച് മുന്നിനമായി തിരിച്ച് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഓലപ്പാക്കുതു്, തോറം, ഇങ്ങനെയങ്ങോ, മുന്നോ വിനോദങ്ങളെ മാത്രമേ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുത്താതെ വിട്ടുപോയിട്ടുള്ളു. ഓരോ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട അംഗങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഈദൃശമായ ഒരു ലഘുഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്നു സാമാന്യമായ ഒരു വിവരണമല്ലാതെ നമുക്കു പ്രതീക്ഷിക്കാവുന്നതല്ല. “നമ്മുടെ ദൃശ്യകല” സാഹിത്യ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും, കലാജിജ്ഞാസുക്കൾക്കും, ഭാഷാചരിത്ര നിർമ്മാതാക്കൾക്കും വിലമതിക്കാൻ സാധിക്കാത്ത ഒരു സമ്പത്തായിരിക്കുമെന്നു ചില സൂചനയ്ക്കുതക്കം അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അതു ഗ്രന്ഥകാരനുചാരിതാർത്ഥ്യജനകമല്ലേ?

ജി.

പ്രസ്താവന.

ഞാൻ അഞ്ഞാമല വിശ്വവിദ്യാലയത്തിലെ പരമസ്തോഭാഷാവിഭാഗത്തിന്റെ അധ്യക്ഷനായിരുന്ന കാലത്ത് വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുവേണ്ടി നമ്മുടെ ദൃശ്യകലകളെ അധികരിച്ച് ആംഗലഭാഷയിൽ സമർത്ഥമാക്കിയ ഒരു പ്രസംഗം സർവ്വകലാശാലാമാസികയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. പ്രസ്തുതോപന്യാസം വായിച്ച എന്റെ മാനുസ്മൃതികളിൽ ചിലരുടെ പ്രോണയാലാണ് അതു മലയാളഭാഷയിലേയ്ക്കു വിവർത്തനം ചെയ്യുന്നത് ആശാസ്യമായിരിക്കുമെന്ന് എനിക്കു തോന്നിയത്. അതിനാൽ ശ്രീമാൻ ഏ. ഡി. നാരായണശർമ്മ ഈ കൃതം നിർവ്വഹിക്കാമെന്ന് ഏറ്റുപറപ്പോൾ അതു ഞാൻ കൃതജ്ഞതാപൂർവ്വം സമ്മതിച്ചു. ആ യുവസ്മൃതിയ്ക്ക് തെളുപ്പാക്കിയ വിവർത്തനം വായിച്ച് സുപ്രസിദ്ധ സാഹിത്യകാരനായ വടക്കുംകൂർ രാജരാജവർമ്മരാജാവു് “നമ്മുടെ ദൃശ്യകല” അചിരേണമുദ്രണംചെയ്യണമെന്നും ഇത് കേരളസാഹിത്യത്തിന് ഒരു സമ്പത്തായിത്തീരട്ടെമെന്നും അറിയിച്ച് എന്നെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ ഈ രൂപത്തിൽ ഗ്രന്ഥം പുറത്തുവരുന്ന

തിന്ന എന്റെ ഉത്തമസാമ്രാജ്യമായ ജി. ശങ്കര
 കരുപ്പുവർകളുടെ ഉത്സാഹവും സാമകരണവുമാ
 ണ് സഹായമായിത്തീർന്നു്. വിവർത്തകനോടും
 പ്രസാധനവിഷയത്തിൽ പലവിധത്തിലും സഹാ
 യിച്ച ശ്രീമാൻ കരുപ്പിനോടും ഞാൻ അത്യന്തം
 കൃതജ്ഞനാകുന്നു. അണ്ണാമല വിശ്വവിദ്യാലയത്തി
 ലെ വകയായ മരയാപടങ്ങൾ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ
 ഉപയോഗിക്കുവാൻ അനുവദിച്ചു് ബോധകരം ത
 ന്നതിന്നു വിശ്വവിദ്യാലയധികൃതന്മാരെടു ഞാൻ
 പ്രത്യേകം നന്ദിപറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു.

എ റ ണ ട ക ഉ ട } കെ. ആർ. പിഷാരോടി,
 19-12-40.

വിഷയ വിവരം.

ഭാഗങ്ങൾ.

1. ഉപക്രമം	1—7
2. സാമാന്യവിവരണം	7—19
3. മതപരങ്ങളായ ദ്രുതവിനോദങ്ങൾ	19—38
i) ഭഗവദ്ഗീത	20—22
ii) തിരുപ്പാട്ട്	22—23
iii) പാഠ	23—24
iv) പാട്ട്	24—25
v) കണ്ഠിയാർകളി	26—28
vi) മുടിപ്പാട്ട്	28—33
vii) ഉപസംഹാരം	33—38
4. ലൗകികദ്രുതകലകൾ	38—93
i) ഏഴാമുത്തിപ്പാട്ട്	41—44
ii) തുള്ളൽ	45—52
iii) കുറുത്തിയപ്പട്ടം	52—53
iv) അമ്മിണിയപ്പട്ടം	53—57
v) കൈകൊട്ടിക്കളി	57—59
vi) പാറകൾ	59—62
vii) കഥകളി	66—90
viii) ഉപസംഹാരം	90—93
5. മദ്ധ്യവർത്തികളായ	
ദ്രുതകലാഭാഗങ്ങൾ	94—142
i) സാമകളി	96—101
ii) കൂട്ടപ്പാട്ട്	101—103
iii) കൂട്ട്	103—142

നമ്മുടെ ദൃശ്യകല

എ

ദീനതവർഷത്തിന്റെ തെക്കുപടിഞ്ഞാറെ മൂലയിൽ നിസ്തർക്കമായിരുന്ന ഒരു ചെറിയ ഭൂവിഭാഗം ഉണ്ട്. ഒരുഭാഗത്തു് മലയപുളിത്തീരത്തെയും മറുഭാഗത്തു് പശ്ചിമസമുദ്രത്തിനെയും ഗാഢമായ സമശ്ലേഷത്തിൽ നിർമ്മിച്ച സസ്യം വിതുമ്പിക്കുന്ന പ്രസ്തുത ദേശമാണു് കേരളം. ഒന്നിനും പരാപേക്ഷയില്ലാത്ത ഇത്രയെക്കവും ഭംഗിയും തികഞ്ഞ ശോഭിക്കുന്ന മഹാത്മാജ്യം ദക്ഷിണാപഥത്തിലില്ല. കേരളത്തെ സമുദ്രത്തിൽനിന്നും സമുദരിച്ചതും ഇവിടെ ആരോപനിവേശം സാധിച്ചതും ക്ഷത്രിയവൈരിയും ബ്രാഹ്മണയോഗാലും ആയ പരശുരാമനാണത്രെ. ഈ ഐതിഹ്യം ചരിത്രദൃഷ്ട്യാ പരിശോധിക്കുന്നപക്ഷം വെളിവാകുന്നതു് ആര്യന്മാർക്കുവേണ്ടി മനോഹരമായ ഈ ഭൂഭാഗത്തെ കണ്ടുപിടിച്ചതും ആര്യസംസ്കാരവും പരിഷ്കാരവും ഈ പ്രദേശത്തു് നടപ്പിൽ വരുത്തിയതും ആ ബ്രാഹ്മണനേതാവു് ആണെന്നു മാത്രമാകുന്നു. ഈ അനുമാനത്തിന്നു ഉപോൽബലകളാണു് പ്രാദേശികങ്ങളായ ഐതിഹ്യങ്ങൾ. ഗ്രാമസങ്കേതങ്ങൾ

ഏല്പിട്ടിരുന്നതും, ദേവാലയങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ച് ഉൾപ്പെടെ,
 വൈദികവും താന്ത്രികവും മാന്ത്രികവും ആയ സ
 മ്പ്രദായങ്ങളെ ക്രമീകരിച്ചതും, സാമ്രാജ്യാധിപത്വം
 മതവിഷയകവും രാഷ്ട്രീയവും ആയ ധർമ്മങ്ങൾക്കു
 വ്യവസ്ഥ കല്പിച്ചതും, ഭാഗ്യവശമെന്നാണെന്ന് പഴ
 മക്കാർ വിശ്വസിച്ചിരുന്നതും. നമ്മുടെ സംസ്കാര
 മത ആരാധനാസംസ്കാരം ആകുമ്പോൾ അതിന് ഒരു
 ആരാധനാചര്യവും പ്രദാനംചെയ്ത ആ കാലം അ
 തിപ്രാചീനമായ ഒന്നായിരിക്കണം. നിശ്ചയപോ
 ലെ കേവലം അവകാശമായി കാണുന്ന ആ വിദ്യ
 രക്തകാലത്തിൽനിന്നും അതിവേഗത്തിൽ കടന്നു
 പോയ ശതാബ്ദപരമ്പരകളിൽനിന്നും, കേരളസം
 സ്കാരത്തിന്റെ പ്രാഥമികരൂപങ്ങളേയോ ക്രമിക
 വികാസങ്ങളേയോ അഭ്യൂഹിച്ച രേഖപ്പെടുത്തുക
 ഉന്മാദമാകുന്നു. എങ്കിലും ക്രിസ്തുവർഷാരംഭത്തിന്
 ശേഷം അലക്സാണ്ടറും പിടിയും മാറിപ്പോകത്തക്കവ
 ണ്ണം നമ്മുടെ സംസ്കാരപരിഷ്കാരങ്ങൾ അത്ര ക
 റിനമായ വ്യവസ്ഥകളിൽ പെട്ടുപോയിട്ടില്ലെ
 ന്നുള്ളതിന് കിട്ടിയേടത്തോളം ഐതിഹ്യങ്ങളും
 ലക്ഷ്യങ്ങളും സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു. പരമേതനാ
 യ പ്രൊഫസ്സർ വിലും റിസ്സ് വേ പ്രസ്താവിക്ക
 ന്നതുപോലെ 'ജയിച്ചു കീഴടക്കുന്ന രാജ്യത്തിന്റെ
 ആകൃതിയും പ്രകൃതിയും ആസകലം മാറിമറി
 ച്ചു' അവിടെ സ്വന്തനിയമങ്ങളേയും സ്വാധീന

അരളയും നടപ്പിൽ വരുത്തുന്ന ഒരു വിദേശീയ വിജിഗീഷ്യവിന്റെ സാഹസികമായ ഹസ്തത്തിന് കേരളം ഒരിക്കലും അധീനമായിരുന്നിട്ടില്ല. ഇത്ര ഭ്രമമായ ഒരു പരം നമ്മുടെ മാതൃഭൂമിക്ക് പ്രദാനംചെയ്ത കാരണാത്മകമായ പ്രകൃതിയോടു നാം കൃതജ്ഞത പറയുക! ഭാരതത്തിൽ—വിദേശിച്ച് ഉത്തരഭാരതത്തിൽ—മററവിടെ നോക്കിയാലും വൈദേശികാക്രമണംകൊണ്ടു സമൃദ്ധപരിവർത്തനം സംഭവിക്കാത്ത ദേശം ദുർല്ലഭമായിരിക്കും.

എന്നാൽ കേരളം ഇത്തരരാജ്യങ്ങളോടു 'കുടിക്കഴിയാതെ' ഒറ്റവിമിത്തു നില്ക്കുകയായിരുന്നു എന്ന് ഭൂമിച്ചുപോകരുത്. നമുക്ക് അറിയാവുന്ന കാലത്തിന്നു വളരെമുമ്പുതന്നെ നമ്മുടെ പൂർവ്വാർ അകലെയും അരികെയും ഉള്ള അനേകം പ്രദേശങ്ങളുമായി സജീവമായ വ്യാപാരബന്ധത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടിരുന്നു. ഇന്നത്തെ കൊടുങ്ങല്ലൂർ അന്ന് പെരരസ്സുദേശത്തെ അതിപ്രധാനമായ ഒരു വാണിജ്യകേന്ദ്രമായിട്ടാണ് പല നാമധേയങ്ങളിൽ പ്രശോഭിച്ചിരുന്നത് എന്ന് ഉറവിടമവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ആ പ്രാചീനനഗരത്തിലെ വിസ്തീർണ്ണമായ നരകാശയത്തിൽ ഗ്രീസ്യ, റോം, ഈജിപ്ത്, ഫിനീഷ്യ മുതലായ പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽനിന്നും മലയ, ചൈന മുതലായ പെരരസ്സുരാജ്യങ്ങളിൽനിന്നും വന്നുചേർന്നി

തന്ന നിരവധി യാനപാത്രങ്ങളുടെ വിചിത്രങ്ങളായ പതാകകൾ സദാ പാറിപ്പറന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. ആക്രമണത്തിനല്ല, സമാധാനപരമായ വാണിജ്യത്തിനാണ് വൈദേശികന്മാർ കപ്പലുകളിൽ അവിടെ വന്നു നിറഞ്ഞിരുന്നത്. അതിനാൽ വിദേശീയസമ്പദ് കോളസംസ്കാരത്തിന്റെ അടിയുറയ്ക്കുമാനം തല കിളിപ്പാദം സഹായിക്കുകമാത്രമേ ചെയ്തിരുന്നുള്ളൂ. അല്ലാതെ ദേശീയസംസ്കാരത്തെ അടിച്ചമർത്തുന്നതിനോ ഉടച്ചു വാടുന്നതിനോ അതു കാരണമായിത്തീർന്നില്ല. സാമർത്ഥ്യത്തോടുകൂടി ദേശീയസംസ്കാരക്ഷേത്രത്തിൽ പഠിച്ചുനട്ട വീഴ്ചവത്തായ ആദാസംസ്കാരം ഇവിടെ സ്വാഭാവികമായി തഴച്ചു വളരുകയും ശാഖോപശാഖയായി ഉയർന്നു സമപല്ലവസുഭഗവും മധുരഫലപൂർണ്ണവും ആയ ഒരു വൃക്ഷമായി പരിണമിക്കുകയും ആണ് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. അതുകൊണ്ട് നമ്മുടെ മാതൃഭൂമിക്ക് കരുതുകാവഹമായ പഴക്കം മാത്രമല്ല അനന്യതയായ സംസ്കാരപാരമ്പര്യം കൂടിയുണ്ടെന്നു ആത്മപ്രശംസ ചെയ്യാവുന്നതാണ്. വിഭിന്നങ്ങളും വ്യത്യസ്തങ്ങളും ആയ അനേകം സംസ്കാരങ്ങളോടു ഈ രാജ്യത്തിന് നിരന്തരമായ സമ്പർക്കമുണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതിനാൽ വിരലേറിയ സംസ്കാരപരിഷ്കാരങ്ങളുടെ അഭികാമ്യം

മായ ഒരു ഉൽഗ്രഥനത്തിൽ പര്യവസാനിച്ചിട്ടുള്ള സംസ്കാരംഗീകരണവും സംസ്കാരാധിനിവേശവും ഇവിടെ കാണാം. പരമാണികത, അനസ്ത്യത, സംസ്കാരോൽഗ്രഥനം ഈ മൂന്നു ഘടകങ്ങൾ കേരളീയസംസ്കാരത്തിന്റെ ശുദ്ധാപൂർണ്ണമായ അഭ്യൂതത്തിന് സ്ഥായിയായ കരുതകവും മഹത്തരമായ പ്രാധാന്യവും നൽകുന്നു. മാത്രമല്ല രാഷ്ട്രീയവും മതപരവും സാമൂഹികവും ആയ മിക്ക ജീവിതമുഖങ്ങളിലും ഉള്ള ദേശീയങ്ങളും ആദിമങ്ങളും ആയ അവശേഷിപ്പുകൾ ഈ താൽപര്യത്തെ അധികമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ശാസ്ത്രീയമായ അഭ്യൂതത്തിൽ ബുദ്ധിയെ വ്യാപരിപ്പിക്കുന്ന ഏതാനും ജിജ്ഞാസുക്കൾക്കു മാത്രമല്ല, എല്ലാവർക്കും ഒന്നുപോലെ സൗവഹര്യം ശുദ്ധേയവും ആയ ഒരു ഗവേഷണരംഗമാണ് നമ്മുടെ പ്രാചീനസംസ്കാരം. പുരാണവസ്തുവിജ്ഞാനീയത്തിലോ (archaeology) മാനവജാതിശാസ്ത്രത്തിലോ (anthropology) തെൽസുകു മുള്ളവരും, കലാവിദ്യയിലോ ശില്പിതന്ത്രത്തിലോ കൗതുകമുള്ളവരും, മതത്തിലോ തത്ത്വശാസ്ത്രത്തിലോ അഭിനിവേശമുള്ളവരും നമ്മുടെ പ്രാക്തനസംസ്കാരത്തെ ശുദ്ധാപൂർണ്ണ പഠിക്കുന്നപക്ഷം, അത് അർത്ഥം ആഹ്ലാദകരമാകാതിരിക്കുകയില്ല.

വിഭിന്നവും വിപുലവും ആയ ഈ സംസ്കാരം പ്രതിബിംബിക്കുന്ന ഒരു രൂപത്തെയാണ് — ദൃശ്യകലയെയാണു് — ഞാൻ ഇവിടെ വിചിന്തനത്തിന്നു വിഷയമാക്കുന്നതു്. ഭാരതീയസംസ്കാരത്തെ സമ്പന്നമാക്കുവാൻ കോളരംഗം അമൃലുക്കളായ സംഭാവനകൾ ആണു് ഭാനുചെമ്പ്ലിട്ടുള്ളതു് എന്നു ഗവേഷണം സ്പഷ്ടമാക്കുന്നു. മതപരമായ ഒരു 'അന്തരീക്ഷ'ത്തോടുകൂടിയതാകയാൽ ഹീനവണ്ണന്മാർക്കു ആലോകനത്തിന്നു വിഷയമാകാതെ വാർത്തിക്കുന്ന യാഥാസ്ഥിതികമായ ദൃശ്യകലാവിഭാഗം പുരാതനമായ സംസ്കൃതനാട്യപ്രയോഗത്തിന്റെ പുനഃസംഘടനത്തിന്നു് അത്യന്തം ഉപകരിക്കുന്നു. ഭാരതവണ്ഡത്തിലെ ഇതരദേശങ്ങളിൽ സജീവമായ പൗരാണിക ദൃശ്യകലാപാരമ്പര്യം അവശേഷിച്ചിട്ടില്ല. നമ്മുടെ രംഗപ്രയോഗത്തെക്കുറിച്ചു ജ്ഞാനം പോരായ്മയാലാണു് ഭാസനേയും, അദ്ദേഹത്തിന്റേതാണെന്നു ഭൂമിച്ചവശായിരിക്കുന്ന ചില കൃതികളെയും കുറിച്ചു രസകരങ്ങളായ അഭിപ്രായങ്ങൾ പുറപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്. ഇന്നു സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിലെ പ്രധാന പ്രമേയമായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള പ്രസ്തുതവിഷയത്തിൽ യുക്തിക്കനുയോജിക്കുന്ന ചില അനുമാനങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നതിന്നും ഈ ഗവേഷണം സഹായമാകും. പ്രാദേശികഭാഷയിലുള്ള ദൃശ്യവി

ഭാഗവും രംഗപ്രയോഗഭേദങ്ങളുടെ അങ്കുരങ്ങളെ ആവിഷ്കരിക്കുന്നവയാകയാൽ അപ്രധാനമല്ല. അവികസിതങ്ങളായ പ്രഥമാങ്കുരങ്ങൾ മാത്രമായിരിക്കാം അവയെങ്കിലും അയ്യങ്കൊണ്ടുമാത്രം അവ സരസങ്ങളല്ലെന്നു വരുന്നതല്ലതേ. ഇതിനുപുറമെ, നാട്ടിലെ സംഭാഷണഭാഷയ്ക്ക് ഒരു സാഹിത്യഭാഷയുടെ പദവി സിദ്ധിക്കുന്നതിനും നമുക്കു കലാസഹായമായി പരിണമിച്ചിട്ടുണ്ട്. കേരളീയാഭിരുചിയുടേയും സംസ്കാരപ്രകൃതിയുടേയും ഒരു സാമാന്യസ്വരൂപം ഈ രണ്ടു ദൃശ്യവിഭാഗങ്ങളിൽനിന്നു ഗ്രഹിക്കാവുന്നതത്രെ. വളരെ വ്യാപകമായ അർത്ഥത്തിലാണ് രംഗപ്രയോഗം എന്ന പദം ഇവിടെ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഓരോ, അനേകം ആളുകളോ വേഷംകെട്ടി സദസ്യരെ വിനോദിപ്പിക്കുവാൻ അരങ്ങത്തു പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന എല്ലാ നാട്യഭേദങ്ങളേയും ഇതിന്റെ പരിധിയിൽപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ചില സാഹിത്യരൂപങ്ങളെങ്കിലും ഇവയ്ക്കു അനുബന്ധമായി ഉണ്ടായിരിക്കുകയുണ്ടായെന്നു.

൨. സാമാന്യവിവരണം.

ഇവിടെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന രംഗകലാവിശേഷത്തിന്റെ അതിപ്രധാനമായ ധർമ്മം രൂപവൈചിത്ര്യവും സാരസത്വത്തുമാണ്. എല്ലാ നാടകീയ വിനോദങ്ങളുടേയും ലക്ഷ്യം മുഖ്യമായിട്ടു

രണ്ടാകുന്നു: ഉദ്ബോധനം, ആഹ്ലാദനം. ജന-
 സാമാന്യത്തിന് വിദ്യാഭ്യാസം നൽകുവാൻ ഏ-
 ററവും വ്യക്തവും നിശ്ചിതമായ മാർഗ്ഗം നാട്യ-
 കലയായിരിക്കുമെന്നാണ് എനിക്ക് തോന്നുന്ന-
 ത്ത്. മാത്രമല്ല, 'സമുദായപരിഷ്കാരം സാധിക്കുവാ-
 ന് ഏററവും ശക്തിമത്തായ ഉപകരണവും അ-
 താകുന്നു. പണ്ടു് നാടകവേദികൾ, ഇന്ന് വർത്ത-
 മാനപത്രവും പ്രസംഗമണ്ഡപവും എന്നപോ-
 ലെ, ഈ കൃത്യം തൃപ്തികരമായ വിധത്തിൽ നി-
 ്ർവ്വഹിച്ചിരുന്നു; സംശയമില്ല. മതത്തെ പ്രചരി-
 പ്പിക്കുകയും ലോകസമ്മതമാക്കിത്തീർക്കുകയുമായി-
 രുന്നു അക്കാലത്തു് ദൃശ്യകലയുടെ മുഖ്യകൃത്യങ്ങ-
 ലിൽ ഒന്ന്. അക്ഷയമായ ആനന്ദത്തിന് അതു-
 ഹേതു് ഉദ്യോഷ്ടകയും ചെയ്തിരുന്നു. നാടകകാര-
 ന്റെ ഉദ്ദേശമേ അനുസരിച്ചു നാടകകൃതിയുടെ
 സ്വഭാവത്തിനും അന്നു വ്യത്യാസം ഉണ്ടായിരു-
 ന്നു. ധർമ്മപദേശപരങ്ങളായ കൃതികളിൽ കഥാ-
 വസ്തു തിരിഞ്ഞെടുക്കുന്നതിൽ അസാധാരണ ശ്ര-
 ങ്ദ്ധ പതിപ്പിക്കുന്നു. സകല സംസ്കൃതനാടകങ്ങ-
 ലെയും സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇതു് പരമാർത്ഥ-
 മാണ്. സമുദായപരിഷ്കാരം ആണ് പരമോ-
 ദ്ദേശമെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള കൃതികൾ ഫലിത-
 വും നേരംപോക്കുംകൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരിക്കും. മത-
 പരങ്ങളായ നാടകങ്ങൾ, അർത്ഥവാദരൂപങ്ങളോ

അഭൗതികമായ അന്തരീക്ഷത്താൽ ആവൃതങ്ങളോ
 ആയിരിക്കുന്നതാണ്. ആഹ്ലാദം പരമോദ്ദേശമാ
 യ കൃതികളിൽ മാത്രമേ അഭിനയത്തിന്റെ സ്വാ
 ഭാവികതയ്ക്കു അനുസരിച്ചുള്ള ആംഗുപ്രയോഗ
 വും, വേഷവിധാനവും, വാദിത്വവും, രംഗസജ്ജീ
 കരണവും കാണുകയുള്ളൂ. ഈദ്ദശങ്ങളായ ഉദ്ദേ
 ശ്വൈവവിധുക്കൾ നമ്മുടെ ദൃശ്യകലകൾക്കു ഇ
 ത്ര വൈചിത്ര്യം ഉണ്ടാവാൻ വളരെ സഹായി
 ച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങനെ മതവിഷയകമോ, ഉപദേശ
 പരമമോ, ചമൽക്കാരാത്മകമോ ആയ കലകൾ
 നമുക്കുണ്ട്. നമ്മുടെ രംഗത്തിൽ പ്രയോഗിക്കു
 ന്ന സംസ്കൃതകൃതികൾ ഹൈന്ദവമതവും ഹൈ
 നവതത്ത്വശാസ്ത്രവും പ്രചരിക്കുവാനും അതോടു
 കൂടി ആ ആശയങ്ങളെ ആവിഷ്കരിച്ചിരിക്കുന്ന
 ഭാഷ പരക്കുവാനും ഏതുമാണ് ഉപകരിച്ചിട്ടു
 ള്ളതെന്ന പരിശോധിക്കാവുന്നതല്ല. സാഹിത്യം
 സംസ്ഥാനത്തിന് ശക്തമായ ബോധം ജനിപ്പി
 ക്കുന്നതിനും അനേകം സാഹിത്യഗുണമങ്ങളും
 വ്യാഖ്യാനങ്ങളും ഉളവാകുന്നതിനും ഇതു സഹാ
 യമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെന്നും വിസ്തരിക്കാവുന്നതല്ല.
 പ്രസ്തുത കൃതികൾ സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിൽ ഗ
 ണ്യമായ സ്ഥാനമാണു നേടിയിട്ടുള്ളത്. ഇതു
 പോലെതന്നെ, ദേശഭാഷാദൃശ്യകലാഭേദങ്ങൾ പ്രാ
 ദേശികമായ സംസാരഭാഷയെ ഒരു വിശിഷ്ട

സാഹിത്യഭാഷാശാസ്ത്ര ഉയർന്നുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിലും ഭാഷാസാഹിത്യത്തിലും അഭിരുചിയുള്ളവർക്കൊക്കെ ഹൃദയാവർജ്ജകമായിട്ടാണ് നമ്മുടെ രംഗപ്രയോഗങ്ങൾ വർത്തിക്കുന്നതെന്നു പറഞ്ഞാൽ ഒട്ടും അധികമാകുന്നതല്ല. കുറഞ്ഞപക്ഷം, ആയിരം സംവത്സരത്തെ അഭംഗമായ അനുസ്മൃതതയും അതിനുണ്ട്. വസ്തുസ്ഥിതി ഇങ്ങനെ ഏല്പാം ആകയാൽ നമ്മുടെ പുരാതനസംസ്കാരത്തെക്കുറിച്ചു ജിജ്ഞാസയുള്ള വിദ്യാർത്ഥികൾക്കെല്ലാം കേരളീയദൃശ്യകല അതിപ്രധാനമായ ഒരു അദ്ധ്യയനവിഷയമായിരിക്കുന്നതാണ്.

കേവലമായ അഭിനയത്തിനും ഗുണത്തിനും നൽകുന്ന പ്രാധാന്യമാണ് കേരളീയ രംഗകലയ്ക്ക് തമിഴ്, തെലുങ്ക്, കണ്ണടകം, ഇംഗ്ലീഷ് മുതലായ ഭാഷകളിലെ ആധുനികദൃശ്യകലാപ്രയോഗത്തെ അപേക്ഷിച്ച് ഉൽക്കണ്ഠവിശേഷം ജനിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു സ്വഭാവം. സർവ്വപ്രധാനമായ ധർമ്മമായിട്ടുതന്നെ ഇതിനെ പക്ഷേ പരിഗണിക്കാവുന്നതാണ്. നാടകം, നാട്യം മുതലായ സംജ്ഞകൾ നമ്മുടെ ഈ രംഗപ്രയോഗരീതിയുടെ പ്രമാണാനുരോധത്വവും മാതൃത്വവും വ്യക്തമാക്കുന്നവയാണ്; ഒരു സംസ്കൃതനാടകം രംഗത്തിൽ പ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ അഭിനയത്തിനു

നൽകേണ്ട സ്ഥാനം സൂചിപ്പിയ്ക്കുവാൻ അവ ശക്തങ്ങളാണല്ലോ. പ്രാദേശികഭാഷകളിൽ വളർന്നുവന്നിട്ടുള്ള ദ്രുതവിനോദങ്ങളേക്കാളും പ്രഭാവം സംസ്കൃതനാടകലയമാണെന്നു സർവ്വവിദിതമാകുന്നു. അഭിനയവിദ്യയുടെ ശാസ്ത്രീയവിവരത്തിനാണ് നാട്യശാസ്ത്രത്തിലെ ഗണ്യമായ ഭാഗം പൂജനീയമായ ഭരതമഹർഷി വിന്ദിയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നും പ്രകൃതത്തിൽ പ്രസ്താവമുണ്ട്. ഇത്തരം അഭിനയങ്ങളിൽ മഹർഷി വിവരിച്ചിട്ടുള്ള അനേകം ഭാവങ്ങൾക്കും നിലകൾക്കും അംഗവിന്യാസങ്ങളും സജീവലക്ഷ്യങ്ങൾക്കും കേരളീയ നടന്മാരുടെ അതുല്യതയ്ക്കുമുള്ള, കലാപരമായും ആയ രംഗപ്രയോഗങ്ങളിൽ ഇന്നും കാണാമെന്നു അതിശയോക്തിസ്സർവ്വമില്ലാതെതന്നെ പറയാവുന്നതാണ്. അഭിനയത്തിനും ഗുണത്തിനും അവ അർഹിയുള്ള അതിപ്രധാനമായ സ്ഥാനം നൽകുന്നതിൽ, നമ്മുടെ നാട്യവേദി പെരുമാണികമായ ഹൈന്ദവദൃശ്യകലാസമ്പ്രദായത്തിന്റെ ആദർശങ്ങളെ അംഗീകരിക്കുകമാത്രമാണ് ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്നും ഇത്രയുംകൊണ്ടു സ്പഷ്ടമായിരിക്കുമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു.

കേരളീയ ദൃശ്യകലയുടെ മറ്റൊരു പ്രധാനസ്വഭാവം ശാസ്ത്രീയരീതിയിൽ ഏകപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള അംഗികഭാഷയുടെ അനനുസാധാരണ

മായ പ്രയോഗമാണ്. ആശയപ്രകാശനത്തിന് സംസാരഭാഷയെ അല്പമെങ്കിലും ആശ്രയിക്കാതെ അംഗമുദ്രകളെ മാത്രം സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്ന ചില 'ക്രിസ്തീയക'ങ്ങൾതന്നെ ഉണ്ട് എന്ന് വരുമ്പോൾ ഇതിനുള്ള പ്രാധാന്യം എത്രമാത്രമാണെന്ന് സുഗ്രഹമാവുമല്ലോ. ആശയങ്ങളെ സ്പരിച്ചിസ്കൂവാൻ വിവിധങ്ങളായ ആട്ടങ്ങളും നാടുകളും സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള ആംഗികമുദ്രകളെ മുഖ്യമായിട്ട് മുന്നിനുമായി തിരിക്കാമെന്നു തോന്നുന്നു.

(1) സാഹജികമുദ്രകൾ. ശക്തിമത്തായ വികാരത്തിനോ സ്തോഭത്തിന് അധീനനായ വക്താവ് അറിയാതെതന്നെ സ്വയം പ്രയോഗിയ്ക്കുന്നവയാണ് ഈ വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്നത്. വരിക, പോവുക, ഉണ്ണുക മുതലായ പ്രവൃത്തികളെ നിദ്ദേശിയ്ക്കുന്ന അംഗചേഷ്ടകൾ ഇതിന് ഉദാഹരണങ്ങളാകുന്നു. (2) അനുകരണമുദ്രകൾ. ഒരു വസ്തുവിന്റെയോ, മൃഗത്തിന്റെയോ, ആളുടെയോ ആകൃതി അഥവാ ഹൃദയംഗമായ ഒരു പ്രത്യേകധർമ്മം അനുകരണംകൊണ്ടു വിശദമാക്കുകയാണ് ഇവ സാധിയ്ക്കുന്നത്. സിംഹം, ആന, പൂച്ച, മത്സ്യം, ആമ മുതലായവയുടെ രൂപങ്ങളേയും നിരീക്ഷണഗന്മാരിലേഷ്ടകളേയും അനുകരിക്കുന്ന മുദ്രകൾ ഈ വിഭാഗത്തിൽ

പെടുന്നു. (3) സാങ്കേതികമുദ്രകൾ. താന്ത്രികങ്ങളും മാന്ത്രികങ്ങളുമായ മുദ്രകളെ ലെലകികോപയോഗത്തിന് വികസിപ്പിച്ചും പരിഷ്കരിച്ചും പ്രയോഗിച്ചുതുടങ്ങിയതിൽനിന്ന് ആണ് ഇവയുടെ ആവിർഭാവം. ആവാഹനം, ദാനം, അഭയം, ആരാധനം മുതലായവയുടെ മുദ്രകൾ നോക്കിയാൽ ഈ തത്വം ബോദ്ധ്യമാകുന്നതാണ്. വൈധികങ്ങളായ (Ritualistic) മേലികമുദ്രകൾ ചാക്യാന്മാർക്ക് സംസ്കൃതനാടകങ്ങൾ രംഗത്തിൽ പ്രയോഗിയ്ക്കുമ്പോൾ ഉപകരിയ്ക്കുന്നതിനുവേണ്ടി വികസിപ്പിച്ചിരിക്കണം. അവരിൽനിന്നായിരിക്കണം കേവലം ലെലകികങ്ങളായ ദ്രശ്യവിനോദങ്ങളിലേയ്ക്ക് അവ സംക്രമിച്ചത്. സഹജപ്രേരണ, അനുകരണവാസന, സങ്കേതം ഈ മൂന്നുപാധികളെ അവലംബിച്ച് ഉൽഭവങ്ങളായിട്ടുള്ള അഭിനയമുദ്രകളെ കലർത്തിയതിന്റേയും പരമ്പരയതിന്റേയും ഫലമായ ഈ മൂന്നു വിഭാഗത്തേയും വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തിയതാണ് ആംഗികഭാഷ. [ചില പ്രത്യേകമുദ്രകളുടെ മൊയ അനുഗ്രഹ കൊടുത്തിട്ടുള്ളതു നോക്കുക].

മേലികമായിട്ടു നോക്കുമ്പോൾ താന്ത്രികങ്ങളും മാന്ത്രികങ്ങളുമായ മുദ്രകൾ തന്നെ സഹജങ്ങളും അനുകരണരൂപങ്ങളും സ്വഗമങ്ങളും

ആയ ആംഗുക്കളെ പ്രസ്താവിച്ചവരായിരിക്കണമെന്നു പറയാവുന്നതാണ്. അതുകൊണ്ട് രംഗപ്രയോഗത്തിനു സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്ന അംഗവിന്യാസങ്ങൾക്കൊക്കെ ആധാരം താത്വികങ്ങളും മാതൃകകളും ആയ മന്ദ്രകളായിരുന്നു എന്നു പ്രസ്താവിച്ചാൽ അസംഗതമാവുകയില്ല. സാഹചര്യങ്ങളും അനുകൂലനയങ്ങളുമായ ആംഗികഭാഷകൾ അതിനെ അനന്തരം പോഷിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. സംസ്കൃതനാടകവേദിപ്പയ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളമെങ്കിലും, ഈ അംഗമന്ദ്രകൾ പ്രയോഗിക്കുവാൻ ഭൂതങ്ങളായ് ദിവ്യമായ സംസ്കൃതഭാഷയ്ക്കു പ്രചാരം നൽകുവാൻകൂടിയെന്നാണ് ഉദ്ദേശിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നത്. മാത്രമല്ല, മറ്റൊരു പ്രായോഗികോദ്ദേശംകൂടി ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നു തോന്നുന്നു. നിത്യകർമ്മാനുഷ്ഠാനങ്ങൾക്കിടയ്ക്കു ബ്രാഹ്മണർക്ക് അഭവൈകമായ ദേശഭാഷയിൽ സംസാരിക്കുവാൻ പാടില്ലെന്നാണ് ആചാരനിഷ്ഠ സിദ്ധാന്തിക്കുന്നതു്. അവലംബമാസികളായി, അതേ സമയത്തുതന്നെ, ആശയവിനിമയം ചെയ്യാതെ കഴിച്ചുകൂടുക അവർക്ക് സുകരമായിരുന്നില്ല. ഈ ഉദ്ദേശം നിവൃത്തിയെന്നതിനു സംസ്കൃതത്താൽ സാധിക്കുകയില്ലല്ലോ. തന്മൂലം നന്യതിമിമാർ സുഗ്രഹമായ ഒരു ആംഗുഭാഷാസംഹിത നടപ്പാക്കിയിരിക്കണം.

ഉദ്ദേശം എന്നായിരുന്നുവെന്നും, ഈ ഉപായം, അക്ഷരജ്ഞാനമില്ലാത്തവർക്കുപോലും നാടകാദികളിലെ ഭാഷ ഗ്രഹിക്കുന്നതിനും അവ അധികം ആസ്വദിക്കുന്നതിനും വളരെ സഹായമായിത്തീർന്നു. ഇതുതന്നെ ആയിരുന്നിരിക്കാം ആദ്യത്തെ ഉദ്ദേശം എന്നാണ് ചാക്യാന്മാർ ഉപയോഗിക്കുന്ന ലഘുതരമായ ആംഗുലാക്ഷരീതിയെ പ്രത്യക്ഷമാക്കുന്നത്. കഥകളിയിലെ മുദ്രകൾ കൈക്കൂടി വ്യാപകവുമാകുന്നു. രണ്ടു ഭാഗത്തെയും കൈകൾ നീട്ടിയാൽ അവയുടെ മുട്ടുകൾക്കിടയ്ക്കുള്ള സ്ഥലം മാത്രമേ ചാക്യാരുടെ കരമുദ്രകൾ വ്യാപിക്കുന്നുള്ളൂ. കഥകളിയിലെ നടൻ ഈ നിയന്ത്രണം ആവശ്യമില്ല. രണ്ടു കൈയും നീട്ടിയാൽ എത്രതന്നെ വരെയുള്ള സ്ഥലം അയാളുടെ ആംഗികാഭിനയത്തിന് അധീനമായിരിക്കുന്നു. സ്ഥലം അധികം ഉപയോഗിക്കാവുന്നതിനാൽ ആട്ടക്കഥാമുദ്രകൾക്കു ഭംഗി വളരെക്കൂടുതൽ; അവ കൈക്കൂടി വൃക്കതവും സുഗമവും ആയിരിക്കുകയും ചെയ്യും. കൂത്തിനും കൂടിയാട്ടത്തിനും വന്നുചേരുന്നവരെക്കാൾ വളരെ അധികം ആളുകൾ കഥകളി കാണുവാൻ വന്നുകൂടുമല്ലോ. അവരിൽ ഭൂരിപക്ഷം അക്ഷരജ്ഞാനംപോലും ഇല്ലാത്തവരായിരിക്കുകയും ചെയ്യും. അവർക്കു രസിക്കുവാൻ കഴിയണമെന്ന സങ്കല്പം മൂലമായിരിക്കാം

കഥകളിയിലെ നടനപയോഗിക്കുവാനുള്ള ആംഗുഷ്ഠം ഇപ്രകാരം രൂപവൽക്കരിച്ചത്. ആശയനിവേദനത്തിനുള്ള ഉപകരണം ആയിട്ട് ഹസ്തമുദ്രകൾ കൃത്യനിർദ്ദേശപരമായ ഉപയോഗിച്ചു തുടങ്ങിയിരുന്നിരിക്കണം. ആരംഭത്തിൽ, മുദ്രകളെല്ലാം സ്വാഭാവികവും സുഗമവും ആയിരുന്നു. കാലാന്തരത്തിലാണ് പരിഷ്കരിച്ചും പോഷിപ്പിച്ചും ശാസ്ത്രീയരീതിയിൽ, വൈചിത്ര്യത്തോടെ വകയില്ലാതെ, വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തിയത്. ഈ വിഷയം സംഗ്രഹപാഠം വിസ്തരിച്ച പഠിക്കേണ്ട ഒന്നാകുന്നു.

സംസ്കൃതമായാലും ഭാഷയായാലും നമ്മുടെ ദൃശ്യകലയ്ക്കുള്ള പ്രത്യേകധർമ്മം ഈ മൂന്നാണ്: വൈവിധ്യം, അഭിനയപ്രാധാന്യം, വ്യവസ്ഥാപിതമായ ആംഗുഷ്ഠം.

നമ്മുടെ മിക്ക രംഗവിനോദങ്ങൾക്കും ഉള്ള വിശേഷസ്വഭാവമാണ് മനോഹരമായ ഭാവനാത്മകതയുടെ സാന്നിദ്ധ്യം. ചിലതിൽ അതു സൂക്ഷ്മവും ചിലതിൽ സ്ഥൂലവും ആയിരിക്കുമെന്നമാത്രം. അതിനാൽ പ്രസ്തുതോപാധിയെ അവലംബിച്ച്, ദൃശ്യവിനോദങ്ങളെ മൂന്നായി വിഭജിക്കാമെന്നു തോന്നുന്നു. കേവലം മനോഹരമായവയാണ് ഭാവനാത്മകത്വം, തീയ്യത്വം, പാട്ട്, കണിയാർകളി, മുടിയേറു എന്നിവ. ഏതാ

മുതലിപ്പറപ്പാട്, തുളുൽ, കുറത്തിയാട്ടം, മോഹി
 നിയാട്ടം, കൈയ്ക്കൊട്ടിക്കുളി, പാറം, കഥക
 ളി എന്നിവ കേവലം ലൗകികമാകുന്നു. സംവ
 കുളി, കൂത്തു, കൂപ്പാട്ടം, ഇവ കേവലം മതപര
 മോ കേവലം ലൗകികമോ അല്ല; മദ്ധ്യവർതിക
 ഉത്ര.

ഭാഷയും ഈദ്ദുശമായ ഒരു വിഭജനത്തിന്
 അനുക്രമമായിരിക്കുന്നുണ്ട്. ആദ്യത്തെ രണ്ടു വ
 കപ്പുകളിൽപ്പെട്ടവ ദേശഭാഷാനിബദ്ധങ്ങളത്രെ.
 മൂന്നാമത്തെ വിഭാഗം സംസ്കൃതമയമാകുന്നു. ഗാ
 നം, ഗുതം, അഭിനയം, ഇവയുടെ പ്രാധാന്യം
 പ്രാധാന്യങ്ങളും മറ്റൊരു വിഭജനോപാധിയായി
 അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്. കഥകളിയിലും കൂ
 ത്തിലും പ്രഥമസ്ഥാനം അഭിനയത്തിനാകുന്നു.
 കുറത്തിയാട്ടത്തിലും മോഹിനിയാട്ടത്തിലും ഗുത
 മാണ് മുഖ്യമായിരിക്കുന്നത്. കൈയ്ക്കൊട്ടിക്ക
 ളിയിൽ ലഘുവായ ഒരുതരം ലാസ്യവും ഗാനവും
 കലർന്നിരിക്കുന്നു.

കൂത്തും കൂപ്പാട്ടവും ഒഴികെയുള്ള ദൃശ്യവി
 നോദങ്ങളിലെല്ലാം, നടന്മാർക്കും നാട്യത്തിനും ധാ
 രാളും സ്വാതന്ത്ര്യം അനുവദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അ
 വയ്ക്കാനിന്നും കേമമായ രംഗവിധാനമെന്നും
 ആവശ്യമില്ല. തുറന്നുകിടക്കുന്ന ഒരു സ്ഥലം,
 വേദിയായിട്ടുപയോഗിക്കുവാൻ ഒരൊത്തു ചെറി

യ ഒരു പന്തൽ, വണ്ണമുള്ള ഒരു തിരശ്ശീല, ഇത്രയുമായാൽ രംഗം സജ്ജമായി. കലാസാമന്തന്ത്രത്തോടുകൂടി രംഗത്തിൽ വെളിച്ചം വിനിയോഗിച്ചു് അഭിനയത്തിന്നു ഏദയംഗമത സമ്പാദിപ്പാൻ ശ്രമിക്കുന്ന പതിവേ ഇല്ല. ഒരു വലിയ നിലവിളക്കു്, രണ്ടു പുറത്തേയ്ക്കും തിരിയിട്ടു കൊളുത്തിവയ്ക്കുവാൻ സാമാന്യസമ്പ്രദായം. വീണ, മൃദംഗം മുതലായ സംഗീതയന്ത്രങ്ങളുടെ മധുരസ്വരംകൊണ്ടു് ആകർഷകതപം അധികമാക്കുവാനുള്ള ശ്രമം ഈ ദൃശ്യവിനോദങ്ങളിൽ ഇല്ലതന്നെ. ചെണ്ട, മദ്ദളം മുതലായ ആസുരവാദ്യങ്ങളുടെ മേളവും ഗായകന്മാരുടെയോ ലാസകന്മാരുടെയോ ഗാനവും സമ്മേളിച്ചു ഒന്നെരീക്ഷത്തിലായിരിക്കും രംഗപ്രയോഗം.

രംഗവാദ്യോദികളുടേയും വേഷവിധാനാദികളുടേയും കേവലം പ്രാകൃതികമായ സ്വഭാവം, നടന്മാർ ജനസാമാന്യത്തിന്റെ സമ്മതിയും സ്തോഭവും സമ്പാദിക്കുന്നതിന്നു സ്വയം എത്രമാത്രം കലാകൗശലം പ്രയോഗിക്കേണ്ടിയിരുന്നു എന്നു വെളിപ്പെടുത്തുന്നുണ്ടു്. ഗ്രാമീണജനതയ്ക്കു മാത്രമല്ല സംസ്കൃതാശയന്മാരായ പരിഷ്കൃതന്മാർക്കു പോലും ഈ ദൃശ്യകലാഭേദങ്ങളിൽ പലതും മനോരഞ്ജകങ്ങളായ വിനോദങ്ങളായി പരിണമിക്കുന്നതിന്നു്

മുഖ്യമേന്മ ആ നടനമാരുടെ സ്വർ്യാതിശായിയായ അഭിനയ വൈദഗ്ദ്ധ്യമാകയാൽ അവർക്ക് അഭിമാനത്തിനവകാശമുണ്ട്.

൩. മ ത പ ര ണ ങ്ങ ു യ

ദൃശ്യവിനോദങ്ങൾ.

ഭഗവതിപ്പാട്ട്, തീയ്യോട്ട്, പാന, പാട്ട്, കണിയാർകളി, മുടിയേറു് ഇവയാണല്ലോ മതപരങ്ങളായ ദൃശ്യകലാരേഖകൾ. ദേവിയുടെ മാഹാത്മ്യത്തെ പ്രസ്താവിക്കുവാൻ കാവുകളിലും കാളീക്ഷേത്രങ്ങളിലും വെച്ചാണ് പ്രായേണ ഇവ പ്രകടിപ്പിക്കാറുള്ളത്. ക്ഷേത്രാധികാരികൾ പ്രതിവർഷം ഉത്സവമെന്ന നിലയിൽ ഭഗവതിപ്പാട്ടും മാഹാ നടത്തിക്കാറുണ്ട്. ഭക്തന്മാരായ ഗ്രാമീണരുടെ വഴിപാടുകളായിട്ടും ഇവ നടത്തുന്നത് സാധാരണമാകുന്നു. ഏതായാലും ദേവീഭക്തിക്കു മുഖ്യമായ സ്ഥാനമുള്ളതിനാൽ മാത്രമാണ് ഈ വിനോദങ്ങളെ മതപരങ്ങളെന്നു ഇവിടെ വ്യവഹരിക്കുന്നത്. ശക്തോന്മാനത്തിനും ശാക്തേയസമ്പ്രദായങ്ങൾക്കും പ്രചാരമുള്ളവാരേവാനും ദേവിയുടെ മഹിമാതിശയം സവിശേഷം വാഴ്ത്തുവാനും ആണ് ഇവ രംഗത്തിൽ പ്രയോഗിക്കുന്നതെന്നു ഉദ്ദേശിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ നാട്ടിൽ അതിപ്രധാനമായ സ്ഥാനമാണ് ഭഗവതുകാവ്യം

ത്തിന് അന്നു കല്പിച്ചിരുന്നതെന്നു ഈ സന്ദർഭത്തിൽ അനുസ്മരണീയമാകുന്നു. കാളി ഭാരികനെ നിഗ്രഹിച്ചതോ ഗൗരവി ശിവനെ സ്വാധീനമാക്കിയതോ ആയിരിക്കാം ഈ ഗാനങ്ങളിൽ സാമാന്യമായിക്കാണുന്ന കഥാഖ്യാനം. ദേശഭാഷയിലാണ് ഇവയെല്ലാം രചിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ഈ ദൃശ്യഭേദങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നത് ചില പ്രത്യേകവസ്തുക്കാരാണ്. താന്ത്രികങ്ങളും മാന്ത്രികങ്ങളും ആയ അനുഷ്ഠാനങ്ങളുടെ ചില അപക്വശാസ്ത്രകർമ്മ പല ഭഗവതീക്ഷേത്രങ്ങളിലും കാണുന്നുണ്ട്. എല്ലാം കൂടി ആലോചിക്കുമ്പോൾ, പ്രാചീനകാലത്ത് വന്യദേവതകളെ ഏതദ്ദേശീയർ ആരാധിച്ചുപോന്ന രീതികളുടെ അവശേഷിപ്പുകളായിരിക്കണം ഭഗവതിപ്പാട്ടുമാറ്റം എന്ന് അനുമിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ആര്യസംസ്കാരം ഇവിടെ പരമകേയും ഉറയ്ക്കുകയും ചെയ്തതോടുകൂടി ശക്തിപൂജാപരമായിരുന്ന ജനസമൂഹം പരിഷ്കൃതമായ ആര്യസമൂഹമായതിൽ ലയിക്കുകയും ഉൽക്കർഷ്ഠം പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കണം.

i ഭഗവതിപ്പാട്ട്.

ദേവാലയങ്ങളിലോ ബ്രാഹ്മണഗൃഹങ്ങളിലോ വച്ചു സാധാരണമായി നടത്താറുള്ള ഒന്നാണ് 'ഭഗവതിപ്പാട്ട്'. പൂജല, കരുത്തോല മു.

തലാവകൊണ്ട് അലങ്കൃതമായ ഒരു തറയിൽ പച്ച, ചുവപ്പു, മഞ്ഞ, വെള്ള, കരി ഈ വർണ്ണങ്ങളിൽ ഉള്ള പലതരം പൊടികളാൽ, അനേകം ഉജ്ജ്വലമോടുകൂടിയ ഉഗ്രമായ ദേവീരൂപം കുറുപ്പന്മാർ വരയ്ക്കുന്നു. അനന്തരം അതിനു ജീവപ്രതിഷ്ഠ ചെയ്യുന്നു. ഇങ്ങനെ കളമെഴുതുന്നതിന് വാസനയും പരിശീലനവും ആവശ്യമാകയാൽ ഇത് ശുദ്ധേയമായ ഒരു ചിത്രരചനാഭേദമാണ് എന്നു പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതില്ലല്ലോ. ചില ഗാനോപകരണങ്ങളുടെ സാഹായ്യത്തോടുകൂടി കളത്തിന്റെ ചുറ്റുമിരുന്ന് കുറുപ്പന്മാർ ദേവിയുടെ അപദാനങ്ങളെ പരാമാർശിക്കുന്ന പാട്ടുകൾ പാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ദേവിയുടെ കോമരം അഥവാ വെളിച്ചപ്പാട്, കലികേറി ഇടംകൈയിൽ ചിലമ്പു കീലിക്കൊണ്ടും വലംകൈയിൽ വാളിളക്കിക്കൊണ്ടും ഇളളി രംഗപ്രവേശം ചെയ്യുന്നു. ദേവി തന്നെയാണു താൻ എന്നു സങ്കല്പത്തിലാണ് വെളിച്ചപ്പാട് ഇളളിവനു 'കല്പിക്കുന്നേതു'. ദേവിയുടെ നിരതിശയമായ ശക്തിയും നിരുപമമായ മഹിമയും, അനല്പമായ ദയാവാത്സല്യാദികളും ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു, ആരാധകന്മാരുടെ ഭക്തിപ്രകടനത്തിൽ പ്രീതി വെളിവാക്കി, അവരുടെ ചില നൃത്തകളെ നിർദ്ദേശിച്ചു, പാട്ടു നടത്തിയതിലുള്ള സതുഷ്ടി സു

ചിപ്പിച്ച് എന്ന് അവരുടെ സംരക്ഷണത്തിൽ ജാഗ്രതയായിരിക്കുമെന്ന് ആശ്വസിപ്പിക്കുന്നു. വെളിച്ചപ്പാട് 'കല്ലന പറഞ്ഞു' കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴും പാട്ടും കൊട്ടും തുടരുന്നുണ്ടായിരിക്കും. ക്രമത്തിൽ കലിയടങ്ങുകയും കോമരം ഭഗവതിയുടെ നടയ്ക്കൽ നമസ്കരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഭഗവതിപ്പാട്ടിന്റെ ചടങ്ങുകളിത്രമാത്രമാണ്.

ii തീയ്യാട്ട്.

ഇതു എല്ലാ കാര്യങ്ങളിലും ഭഗവതിപ്പാട്ടിനോടു തുല്യമായ ഒന്നാകുന്നു. എന്നാൽ ഒരു വ്യത്യാസം ഉണ്ട്. പാട്ട് അഞ്ചാമത്തെ വേട്ടത്തിലെത്തുമ്പോൾ ആവേശാധിനമായ കോമരം തീയ്യിൽ ചാടുകയും പതുക്കെ കാൽച്ചുവടു വെച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഗുണം ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഭഗവതിപ്പാട്ടിലെ ഗുണം ഒരു കടുംബത്തിന്റെ നേർച്ചയായിട്ടോ, ഏതെങ്കിലും ഒരു വഴിപാടായിട്ടോ ആണല്ലോ. തീയ്യാട്ടിലെ ഗുണം എല്ലാക്കാലത്തും ഒരു ഗ്രാമത്തിന്റെ മുഴുവൻ നേർച്ചയോ വർഗ്ഗീയമായ ഏതെങ്കിലും വഴിപാടോ ആയിരിക്കുന്നതാണ്. നമുക്ക് ഇതിൽ ഗൗരവമുള്ള സംഗതി അതിലെ സംഗീതഭാവവും, ഒരു തുറന്ന സ്ഥലത്തു ധാരാളം തിങ്ങിക്കൂടുന്ന ആളുകളുടെ പ്രബോധനത്തിനായി ദേവീപ്രതിനിധിയുടെ നിലയിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന

ഒരു വൃകതിയുടെ ആ വിശേഷപ്പെട്ട ഗുണവും മാത്രമാകുന്നു. തീയ്യോട്ടു രണ്ടു വിധത്തിൽ ഉണ്ടു്. തീയ്യോട്ടു ഉണ്ണികൾ നടത്തുന്ന ഭദ്രകാളിതനീയ്യോട്ടു കൊച്ചിയിലും തിരുവിതാംകൂറിലും, തീയ്യോട്ടു നമ്പ്യാർ നടത്തുന്ന അയ്യപ്പൻ തീയ്യോട്ടു മലബാറിലും ആണു കണ്ടുവരുന്നതു്.

iii പാന.

മുൻ പ്രസ്താവിച്ചവയോടു വളരെ സാമ്യമുള്ളതും സാങ്കേതികമായി മാത്രം അവയിൽനിന്നു സ്വല്പം വ്യത്യാസമുള്ളതും ആയ മറ്റൊരു തരം ഗുണമാകുന്നു പാന. ഇതിന്റെ രണ്ടു രൂപങ്ങൾ ഇപ്പോൾ പ്രചാരത്തിലുണ്ടു്. ഒരു വൃകതിയുടെ മാത്രം നേർച്ചയാകുന്നു ഒന്നു്. അതിൽ ഒരു കോമരം മാത്രമേ പങ്കെടുക്കുകയുള്ളു. ഏതു ക്ഷേത്രത്തിലാണോ ആ നേർച്ച നടത്തുന്നതു് ആ ക്ഷേത്രത്തോടു സംബന്ധിച്ച വെളിച്ചപ്പാടായിരിക്കും അതു്. രണ്ടാമത്തേ ജാതി പാന ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രത്യേക വസ്തുവിന്നു്റയോ, ഗ്രാമത്തിന്നു്റയോ വഴിപാടായിരിക്കും. ഇതിൽ അയൽപക്കത്തുള്ള സകല ഭഗവതി ക്ഷേത്രങ്ങളിലേയും കോമരങ്ങൾ ഭാഗഭാക്കുകുളാവും. അവർ പതിവുപോലെ മാന്ത്രികമായ വേഷത്തിൽ വസ്ത്രധാരണം ചെയ്തു ചെണ്ട, കൊമ്പു, കഴൽ മുതലായ ആസുരവാദ്യങ്ങളുടെ സംഗീതധ്വനിയോ

ഓസരണമായി ഏകോപിച്ച ഒരു തരം അപൂർവ്വ
 ഗുണം ചെയ്യും. ഇതിന്റെ തന്നെ ഒരു വകയ്ക്കേ
 ദമായി മൂന്നാമതൊരുതരം ഗുണം കൂടിയുണ്ടു്.
 അതും ഒരു ഭഗവതീക്ഷേത്രത്തിന്നു മുൻവശത്തു
 വെച്ചുതന്നെയാണു് നടത്തുക പതിവു്. കുടുംബ
 പൊട്ടന്മാരാണ് ഇതിന്റെ നടത്തിപ്പുകാർ.
 പാനസ്തംഭിപ്പിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പായി ഇക്കൂട്ടർ ധാരാ
 ളം ചാരായം കുടിച്ച് അതിന്റെ ലഹരിക്കു വ
 ശംവദമാവുക സാധാരണമാണു്. അധിക കാല
 തേയ്ക്കു മഴ പെയ്യാതെയിരിക്കുമ്പോൾ മഴ പെ
 യ്തിയ്ക്കുന്നതിന്നുവേണ്ടി ഗ്രാമീണരെല്ലാവരും കൂടി
 നടത്തുന്ന ഭഗവതീസേവയാകുന്നു പ്രസ്തുത പൈ
 ശ്വചിക ഗുണം. ഇവയുടേയും ഇതുപോലെ ഭഗ
 വതീയുടെ പേരിൽ നടത്തുന്ന മറ്റു വിനോദങ്ങ
 ലുടേയും ദ്രാവിഡമായ ആഗമത്തിന്നു പ്രത്യക്ഷവും
 ശക്തിമത്തുമായ ഒരു തെളിവുകുന്നു ഇതെന്നുള്ള
 തിന്നു പക്ഷാന്തരം കാണുവാൻ സംഗതിയില്ല.

iv പാട്ടു്.

വിവാഹം മുതലായ ആഘോഷങ്ങളിൽ
 മംഗളപൂർത്തിക്കുവേണ്ടി ധനികകുടുംബങ്ങൾ കൊ
 ണ്ടാടുള്ള കേവലം കുടുംബസംബന്ധം [ഗാർ
 ഹികം] ആയ ഒരു കർമ്മമാകുന്നു പാട്ടു്. ചട
 ങ്ങുകളിലോ തത്ത്വങ്ങളിലോ മുൻ പ്രസ്താവി
 ച്ച വിഭാഗങ്ങളിൽനിന്നു് ഇതിന്നു പര്യായം

ൈ വൃതാസമിപ്ത. താന്ത്രികമായ വിധിപ്രകാരം സജ്ജമാക്കിയിട്ടുള്ള പീഠത്തിൽ ശ്രീപാദ്യതീദേവിയെ ആവാഹിച്ച് ഇരുത്തി സ്തുതിഗാനങ്ങൾ പാടി പ്രാർത്ഥിക്കുകയാകുന്നു ഇതിന്റെ മതപരമായ ഭാഗം. പുഷ്പിണികൾ എന്നു പറയപ്പെടുന്ന അവലംബാസിസ്തീജനങ്ങളിൽ ഒരു വർഗ്ഗക്കാരാണ് ഈ നിർവ്വഹിക്കുന്നത്. ഒരു ലോഹഫലകത്തിൽ ഒരു മേശക്കത്തികൊണ്ടു ഉണ്ടാക്കുന്ന ധ്വനിവിശേഷത്തിന്നനുസരണമായി ഇവർ പാടുന്നു. അതേ അവസരത്തിൽ, ദേവിയുടെ മുൻഭാഗത്തു് ധ്വാനനിഷ്പക്ഷമായി രണ്ടു സ്ത്രീകൾ അവരുടെ ജാതീയമായ മംഗളവേഷത്തിൽ നില്ക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കും. പാട്ടു തുടങ്ങുകൊണ്ടിരിക്കേത്തന്നെ ഇവർ ആവേശം കൊള്ളുകയും, വൃത്താകാരത്തിൽ ഗുരുതരം വെച്ചു ദേവിയുടെ കല്പനകളെ അറിയിക്കുകയും ചെയ്യും. അതിരായിലേ ആരംഭിക്കുന്ന ഈ കർമ്മം അപരിത്യാജ്യമായ വിരാമങ്ങളോടുകൂടി അഹോരാത്രം നീണ്ടുനില്ക്കുന്നു. മുൻവിനോദങ്ങളിലെന്നപോലെ ഇവിടെയും ദേവീമാഹാത്മ്യം തന്നെയാകുന്നു ഉൽഘോഷിക്കപ്പെടുന്നത്. എന്നാൽ ഒരു വൃതാസം മാത്രം ഇവിടെ ഉൾക്കൊള്ളാൻ സാധിക്കും. ആദ്യത്തെ വിനോദങ്ങളിൽ കോമരം ആനന്ദം കലികൊണ്ടു തുളക്കുന്നത്. ഇതിൽ ഒരു സ്ത്രീയാകുന്നു ദേവീപ്രാതിനിധ്യം വഹിച്ച് ഗുരുതരം ചെയ്യുന്നത്.

v കണിയാർകുളി.

കൊച്ചിയിലെ ഉത്തരപ്രദേശങ്ങളിൽ പ്രചാരത്തിലുള്ള മറ്റൊരുതരം കരുതുകകരമായ പ്രദർശനമാകുന്നു കണിയാർകുളി. ഇതും ഭഗവതീക്ഷേത്രങ്ങളിൽതന്നെയാകുന്നു ആഘോഷിക്കുക. ഈ കുളി ഉണ്ടാകാറുള്ള അവസരത്തിൽ, തോരണങ്ങളെക്കൊണ്ടും കൊടികളെക്കൊണ്ടും അലംകൃതമായ ദേവാലയത്തിൽ സവിശേഷമായി അലങ്കരിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു പന്തൽ നിർമ്മിക്കുന്നു. അതിന്റെ ഒരു നടുവിലായി വച്ചിരിക്കുന്ന വലിയ നീലവിളക്കിന് ചുറ്റും കുളിക്കാർ ഗാനത്തിനും താളത്തിനും അനുരോധമായി നൃത്തം ആരംഭിക്കുന്നു. പ്രസ്തുത നത്തനം മഹാകാളിയുടേയും മഹാകാളന്റെയും നൃത്തത്തിന്റെ അനുകരണമാണെന്നാണ് വെസ്റ്റ്. ഈ പ്രദർശനം സാധാരണ മൂന്നുദിവസത്തേയ്ക്കു നീണ്ടുനില്ക്കുന്നു. സംഗീതത്തെ ആസ്പദമാക്കിയാണ് ഓരോ ദിവസത്തേയും വിഭാഗത്തെ നിശ്ചയിക്കുന്നത്. ഒന്നാം ദിവസം ആണ്ടിശ്ശത്തൂറ്, രണ്ടാം ദിവസം വള്ളുവൻപാട്ട്, മൂന്നാം ദിവസം മലമപ്പാട്ട്, ഇങ്ങനെയാണ് ഇതിന്റെ കാലികമായി വിഭജനം. ആണ്ടവരെ സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടു ചെയ്യുന്ന നാട്യത്തിനാകുന്നു ആണ്ടിശ്ശത്തൂറ് എന്നു പറയുന്നത്. ആണ്ടവർ പരമശിവന്റെ

സന്തതിയായ സുബ്രഹ്മണ്യൻതന്നെ. ഒരു തത്വ ജ്ഞാനിയും ദിവ്യനും ആണെന്നു കരുതിപ്പോരുന്ന വള്ളുവനെക്കുറിച്ചുള്ള സ്തുതിയാണ് വള്ളുവൻ പാട്ടിലെ മുഖ്യ പ്രതിപാദ്യം. മൂന്നാമത്തേതിന്റെ ആഗമം എന്നെന്നു വ്യക്തമായി അറിയുവാൻ സാധിക്കുന്നില്ല; പക്ഷേ ഏതെങ്കിലും ഗിരിഗീതപാഠകയായിരിക്കാം അതിൽ ചെയ്യുന്നത്. ഇടക്കിടയ്ക്കു സാമുദായികങ്ങളായ സംഭവങ്ങളുടെ സൂചനകൾ കാണാമെങ്കിലും ഈ പാട്ടു കിള്ളില്ലാത്തതെന്ന, അത്യന്തം ഭക്തിദ്വാരകങ്ങളാകുന്നു. പ്രധാനമായ പ്രദർശനം പന്തലിൽവെച്ചുതന്നെയാണ് നടത്തുക. ഓരോ ദിവസവും ഇന്നു പാട്ടാണ് പാടേണ്ടത് എന്ന് വ്യവസ്ഥതന്നെയുണ്ട്. ഗാനങ്ങളും നൃത്തങ്ങളും കഴിഞ്ഞാൽ, പ്രഥമസന്തുപത്തിലുള്ള ഏതെങ്കിലും സംഗതി അവതരിപ്പിക്കുകയായി. ഇതിൽ പല ജാതിക്കാരെയും വേഷം കെട്ടുകയും അവരുടെ ഭോഷങ്ങൾ ഹാസ്യോദ്ദീപകമായ വിധത്തിൽ അനുകരിക്കുകയുമാണു പതിവ്. കളിയുടെ ഈ ഭാഗത്തിനു 'പൊറാട്ട്' * എന്നു പറയുന്നു. അതിന്റെ മുഖ്യമായ ഉദ്ദേശ്യം നമ്മുടെ പരിഹാസവുമാണെന്നു. ആ ലക്ഷ്യപ്രാപ്തിക്കായി ഓരോ

* പ്രധാനമായ കഥയിൽനിന്നു ജാഹ്നവമായ ആട്ടം എന്നായിരിക്കാമെന്നും.

കളിക്കാരനും അതതു പാത്രത്തിനു യോജിച്ച വേഷം ധരിച്ചു രംഗപ്രവേശംചെയ്യണം. മൂന്നാം ദിവസത്തെ പാട്ടുകൾ കഴിഞ്ഞാൽ എല്ലാ കളിക്കാരും ഒന്നിച്ചുകൂടി ആ ദേവാലയത്തിലെ അധിഷ്ഠാനമുത്തിയായ ദേവിയെ ഭക്തിപൂർവ്വം വന്ദിച്ചു രംഗത്തിൽനിന്നു നിഷ്പ്രമിപ്പണം. ഒരു പ്രത്യേക തരത്തിലുള്ള വിനോദമാകുന്ന ഇതും, കണ്ണുവും വാദ്യവും ആയ ഗീതവും നൃത്തനാട്യങ്ങളും ഇതിലും മുഖ്യമായ ഘടകമാണ്. പക്ഷേ, ഇതരവിനോദങ്ങളിലെന്നപോലെ ഇതിലും പ്രമുഖവും അംഗീയമായ സ്ഥാനം ദേവാലയപ്രതിഷ്ഠിതയായ ഭഗവതിക്കാണ്. തന്മൂലം സ്വാഭാവികമായി ഇതും ഭഗവതീവിശ്വാസത്തിന്റെ മഹത്വത്തെ പ്രസ്താവിക്കുകയേയാണ് ചെയ്യുന്നതെന്നു പറയാം. പാനയെപ്പോലെ കുടുംബ സംബന്ധിയോ വർഗ്ഗീയമോ ആയ ഒരു ആഘോഷമാകുന്ന ഇത്. യുവാക്കളാർക്കും ബാലന്മാർക്കും ഇതിൽ പങ്കെടുക്കാം. ഒരു വഴിപാടായിട്ടോ, അല്ലെങ്കിൽ ക്ഷേത്രസംബന്ധമായ ഒരു ആചാരമായിട്ടുതന്നെയോ ഇത് ആഘോഷിക്കപ്പെട്ടുവരുന്നു.

vi മുടിയേറാൻ.

ഇതു പൂർവ്വോക്തങ്ങളായ വിനോദങ്ങളിൽനിന്നു അത്യന്തഭിന്നവും, ദേവീഭക്തിയുമായി സംബന്ധിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വിനോദങ്ങളെയെല്ലാം

മപേക്ഷിച്ച ഏറ്റവും മുഖ്യവുമാണ്. കാളി
 യുടേയും ഭാരികന്റേയും സങ്കല്പിതമായ വേ
 ഷം ധരിച്ച് രണ്ടു പാത്രങ്ങൾ രംഗപ്രവ
 ശ്ചെയ്യുന്ന വിനോദം ഇതെന്നു മാത്രമേ
 ഉള്ളൂ. മുടിയേറു് എന്നുള്ള പദത്തെ അർത്ഥ
 വത്തായ ഒന്നാകുന്നു. മുടിയുടെ—കിരീടത്തിന്റെ
 —ഏറ്റൽ—ധാരണം എന്നാകുന്നു അതിന്നർത്ഥം.
 വിവിധങ്ങളും മതപരങ്ങളും ആയ ഈ വിനോ
 ദങ്ങളുടെയെല്ലാം ഒരു സൂക്ഷ്മമായ പഠനം നാട
 കീഴ്പ്രാർത്ഥത്തിന്റെ ഉൽപത്തിയെ സ്ഥലങ്ങളെ
 ഉായ ആംഗുളങ്ങളോടുകൂടിയ മതപരമായ സംഗീ
 തത്തോടും, ആ സംഗീതത്തിന്റെ ആഗമത്തെ
 നൃത്തത്തോടും സംയോജിപ്പിക്കുവാൻ കൊള്ള
 പ്രേരിപ്പിക്കാതിരിക്കയില്ല; നിശ്ചയം. ആവിഷ്ക
 രിക്കപ്പെടുന്ന സ്വരരൂപത്തിൽ ചിത്രാഞ്ജനത്തി
 ന്റെയും ശില്പകലയുടെയും ഏകീകൃതമായ പ്ര
 തുഷ്ഠഭാവം ദൃശ്യമാകുന്നതിനാൽ ചിത്രാഞ്ജന
 ത്തിന്റേയും ശില്പവിദ്യയുടേയും ആരംഭങ്ങളും ഇ
 വിടെത്തന്നെ ഒൾക്കരുവാൻ സാധിച്ചേയ്ക്കാം. ഏ
 തായാലും സൂക്ഷ്മമായ പഠനത്തിന് വിഷയ
 മായേണ്ട ഒരു പ്രധാന വിനോദമാണ് ഇതു്
 എന്നു മാത്രമേ ഈ സന്ദർഭത്തിൽ പ്രസ്താവി
 കുന്നുള്ളൂ.

സാമാന്യമായി പ്രസ്താവിക്കുന്നതായാൽ ഈ വിനോദത്തിന്റെയും പ്രദർശനരംഗം ഭഗവതീ ക്ഷേത്രങ്ങളാകുന്നു. അവലംബമാസികളിൽ ഒരു വർഷക്കാലം കറുപ്പുവാരാണ് ഇതു അഭിനയിക്കാറുള്ളതു്. ഈ കറുപ്പുവർ സംഗീതത്തിലും “വർണ്ണപരിചയ”ത്തിലും, നാട്യത്തിലും നൃത്തത്തിലും വളരെ പ്രാവീണ്യം ഉള്ളവരായിരിക്കും. ഉച്ചതിരിഞ്ഞു് അധികം കഴിയുന്നതിനുമുമ്പു് കളിക്കാർ ക്ഷേത്രസങ്കേതത്തിൽ എത്തുന്നു. ക്ഷേത്രത്തിന്റെ പുരോഭാഗത്തിൽ എല്ലാപേക്കും കാണത്തക്ക പ്രധാനമായ ഒരു സ്ഥലത്തു് ഭയങ്കരിയായ ഭഗവതിയുടെ ആകൃതിയെ വരയ്ക്കുകയാകുന്നു അവർ ആദ്യം ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തി. ആ രൂപം കണ്ടാൽത്തന്നെ പ്രേക്ഷകരുടെ ഗാത്രങ്ങൾ കോരിതരിക്കാതിരിക്കുകയില്ല. ദേവലയത്തിലെ സന്ധ്യാകർമ്മങ്ങൾ നടക്കുന്ന കാലത്തുതന്നെ ഇശ്രാട്ടരും തങ്ങളുടെ കണ്ണുവും വാദ്യവുമായ ഗീതധ്വനിയാൽ ജനങ്ങളെ വിനോദിപ്പിച്ചുതുടങ്ങും. സാധ്യമായ കർമ്മങ്ങളും വന്ദനാദികളുമെല്ലാം അവസാനിക്കുമ്പോൾ, ഭഗവതിയുടെ കോലം ആഘോഷപൂരസ്സരം പുറത്തെഴുന്നള്ളിച്ചു് ദേവലയത്തിനുമുറ്റം ഏതാനും പ്രദക്ഷിണങ്ങൾ വെച്ചുതിരുശേഷം പ്രധാനമായ ഒരു സ്ഥലത്തു് കൊണ്ടുവന്നു സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്യും. ശിവന്റെ

യും നാദനേരയും പ്രവേശത്തോടുകൂടിയാണ് കളി ആരംഭിക്കുന്നത്. ഭാരികന്റെ ഉപദ്രവം മൂലം ഭൂമി ദുസ്സഹമായ മർദ്ദനം അനുഭവിക്കുന്നു എന്നും അവളെ രക്ഷിക്കേണ്ടതു് ഭഗവാന്റെ കർത്തവ്യമാണെന്നും നാദൻ ശിവനെ ഉൽബോധിപ്പിക്കുകയും, ശീവൻ കാളിയെക്കൊണ്ടു് ഭാരികനെ സംഹരിപ്പിക്കാമെന്നു വാദം കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ സംഭാഷണം രംഗത്തിൽ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ, കഥയിലെ രണ്ടു നടന്മാർ കാളിയുടേയും ഭാരികനേറയും വേഷം ധരിച്ചു് രംഗപ്രവേശത്തിന്നു സന്നദ്ധരായി പുറകിൽ കാത്തുനില്ക്കുകയും, ആ നിശ്ചിതഘട്ടം സമാസന്നമാകുമ്പോൾ ഭാരികൻ മുമ്പോട്ടു വന്നു കാളിയെ പോരിന്നു വിളിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ആ പോർവിളിക്കു കാളി ഉത്തരം പറയുകയും സമുത്തേജിതശ്രോധയായി രംഗത്തിൽ ഓടിവരികയും ചെയ്യുന്നു. നാടകരംഗത്തെപ്പോലെ അതിരുകൾ കല്പിക്കപ്പെട്ട ഒരു കേളീരംഗം അവിടെയില്ല. ക്ഷേത്രത്തിന്റെ മതിൽക്കെട്ടിനകത്തുള്ള സങ്കേതം മുഴുവൻ രംഗമായി പരിണമിക്കുന്നു. അവിടെ ഭാരികനും കാളിയും നടന്നുകൊണ്ടു യുദ്ധം ഓസം കാണിക്കുന്നു. അവർ തമ്മിലുള്ള ഈ യുദ്ധാഭിനയം ദീർഘവും ഉൽകണ്ഠാജനകവും ആയ ഒന്നാകുന്നു. കളിയുടെ ഒടുവിൽ വിജയലാ

ഉത്തമമായ കാഴ്ച ദാരികനെ വധിക്കുന്നു. അവസാനത്തെ രംഗം പ്രഭാതോദയത്തിലാണ് അഭിനയിക്കാറുള്ളത്. അതു ഏകകാലത്തിൽത്തന്നെ ആകർഷകവും ഭയജനകവുമായ ഒന്നാണെന്ന് പ്രേക്ഷകജനങ്ങളോടു പറഞ്ഞറിയിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. വധത്തിന്റെ മുഖ്യമായ ചടങ്ങ് കാഴ്ചത്തിന്റെ കരങ്ങളെക്കൊണ്ട് ദാരികന്റെ ജാതത്തെ വിഭാജനം ചെയ്യുന്നതും, രക്തപാനം ചെയ്യുന്നതും കടൽമാലയെടുത്തു കഴിഞ്ഞിൽ അണിയുന്നതും ആകുന്നു.

ഈ അഭിനയത്തിന്റെ വിജയം നടന്മാരുടെ നാട്യവിശ്വസ്തതയിലുള്ള പ്രായോഗികമായ ശിക്ഷണാതിശയത്തെയാണ് ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നത്. രംഗത്തിന്റെ മുഷിപ്പിനേയും ക്ഷീണത്തേയും പരിഹരിക്കുവാൻ സഗൗരവമായ മററാൽ അഭിനയം പുറകേ ഇല്ലാത്തതിനാൽ ഈ സന്ദർഭത്തിൽ നടന്മാർ പ്രത്യേകിച്ചും തങ്ങളുടെ അഭിനയത്തിൽ കൂടുതൽ ശ്രദ്ധയും ശുഷ്കാന്തിയും പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമായിരിക്കുന്നു. ഈ വിനോദം അതീവ യാഥാസ്ഥിതികവും മതപരവുമായ ഒരു പ്രസ്ഥാനമായിട്ടാണ് കരുതിവരുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ദേവീപരമായി നോക്കുമ്പോൾ, ഇതു സാമാന്യജനങ്ങളുടെ നിരൂപണത്തിന് അതീതമായി വർത്തിക്കുന്നു. ഇതിന്റെ അഭിന

യം അത്യുച്ചമായ ഒരു സ്ഥാനത്തിലുള്ളതാണെന്ന കൂടി ആരും സമ്മതിച്ചുകേൾക്കുന്ന ചെയ്യും. നടന്മാരുടെ വേഷഭൂഷാദികൾ പല സംഗതികളിലും കഥകളിയിലെ വേഷക്കാരെ. വേഷഭൂഷാദികളോടു വളരെ യോജിച്ചുകാണുന്നുണ്ട്. കഥകളിയിലെ വേഷസംവിധാനത്തിന് മുടിയേറു മാതൃകയായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെന്നു ഉൾനോട്ടം അതു സാഹസമായിരിക്കയില്ല. എന്നു മാത്രമല്ല, ഈ “മതപ്രഭംഗ”ത്തിൽ ദേശീയങ്ങളായ ദൃശ്യവിനോദങ്ങളുടെ കാലാതിജീവികളായ അവശിഷ്ടങ്ങളിൽ ഒന്നാണു് എന്നിങ്ങ കാണാൻ കഴിയുന്നതെന്നുള്ള പരമാർത്ഥവും പ്രത്യേകം വകുതന്നെയായിരിക്കുന്നു. കേരളത്തിൽ ഭഗവതിയിലുള്ള വിശ്വാസഭക്തികളെ ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനു മറ്റേതിനേക്കാളും ഇതു പ്രേരകമായി ഭവിച്ചിട്ടുണ്ടു് എന്നുള്ളതും സ്പഷ്ടമാണു്.

vii ഉപസംഹാരം.

കേവലം ഓരോരോ മതവിശ്വാസങ്ങളെ പലത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ഈ വിനോദവിഭാഗത്തെ ദേവീപരക്കൾ എന്നുകൂടി അനപരമ്പരമായി നാമകരണം ചെയ്യാവുന്നതാണു്; കാരണം, ഈ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട വിനോദങ്ങളിലെല്ലാം ഭഗവതിയുടെ മഹിമോൽകീർത്തനമാണു് പ്രധാനവിഷയം. ഇവയിൽ പലതിലും കോമരം

വളരെ പ്രധാനമായ ഒരു ഭാഗം വഹിക്കുന്നു
 ഞങ്ങൾ മുന്പുതന്നെ പ്രസ്താവിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു
 ഞ്ഞു. ഏതദ്ദേശങ്ങളിലുള്ള എല്ലാ പ്രധാന
 ഭഗവതീക്ഷേത്രങ്ങളോടും അനുബന്ധിച്ചുകാണുന്ന
 ഒരു മുർത്തിയാണ് അയാൾ. ഭൂമിയിൽ ദേവിയു
 ളെ പ്രതിനിധിയായിട്ടാണ് അയാളെ കരുതി
 പോരുക. അയാൾ ആവേശം കൊള്ളുമ്പോൾ
 സാക്ഷാൽ ഭഗവതിഭക്തനെ കല്പിക്കാറുള്ള സക
 ല ഖഗ്ഗമതികളും അയാൾക്കും കല്പിച്ചുകൊടുക്കു
 കയാണ് സാധാരണ പതിവ്. ഇക്കാലത്തുപോ
 ലും കോമരങ്ങളെ തിരഞ്ഞെടുക്കാറുള്ള പതിവി
 നെപ്പറ്റി സ്മരിക്കുമ്പോൾ, ഷെപ്പേർഡ് എന്ന
 പാശ്ചാത്യ ഗ്രന്ഥകാരൻ “ഗ്രീക്ക്. ഓജഡി” എ
 ന്ന തന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ വിവരിച്ചിട്ടുള്ളതിനോടു
 ള്ള മിക്കവാറും തുല്യമായ ഒരു സമ്പ്രദായം നമു
 ക്ക്കു അതിൽ യഥാർത്ഥത്തിൽ കാണാൻ സാധി
 ക്കും. ആ ഗ്രന്ഥകാരൻ പറയുന്നതു ഇപ്രകാരമാ
 കുന്നു.

“ആരാധകന്റെ പ്രാർത്ഥന ദേവനിൽ ഫ
 ലിക്കുന്നു എന്ന സങ്കല്പം സാധാരണമാകുവാൻ
 അവനിൽ സ്വാധീനശക്തി പ്രയോഗിക്കുന്നതി
 ന്” ആരാധകൻ സ്വയം ദേവന്റെ ഭാവം അംഗീ
 കരിക്കുന്നു; നിഷ്പ്രയാസം സ്വപ്രേരണാധീനമാക്കു
 ന്നതിനു ദേവൻ ആരാധകന്റെ ഭാവം സ്വീകരി
 ക്കുന്നതായി അവൻ വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.”

കോമരം, ദേവിയാതിട്ടുതന്നെ സ്വയം സങ്കല്പിക്കുകയും അങ്ങനെ യഥാർത്ഥത്തിൽ ദേവിയാൽ ആവിഷ്ഠനായിത്തീരുകയും ചെയ്യുന്നു. ആ രാധകൻ ദേവിയുടെ പ്രതിപുരുഷസ്വരൂപം കൈക്കൊള്ളുന്നതിന്റെ വളരെ അപരിഷ്കൃതമായ ഒരു രീതിയാണ് നാം ഇവിടെ കാണുന്നത്. ഗ്രീഷ്മവിനോദങ്ങളിലെന്നപോലെ ഇവിടെയും പ്രദർശനം മുഴുവൻ ഖേമിരന്തരീക്ഷത്തിലാണ് നടക്കുന്നത്. പ്രദർശനം മാത്രമല്ല, കളിക്കാരും, പാട്ടുകാരും, പ്രേക്ഷകരും എല്ലാം ആ തുറന്ന അന്തരീക്ഷത്തിൽതന്നെയാണ് വർത്തിക്കാൻ. അഭിനയസമയത്തെപ്പറ്റിയാണെങ്കിൽ ചിലതു പകലും, മറ്റു പലതും രാത്രിയിലും ആകുന്നു. പ്രധാനരസകേന്ദ്രം കേവലം പ്രദർശനം അല്ല, പ്രത്യുത, ദേവിയുടെ അസ്ഥാനമോ, ചിത്രകല്പിതമായ ദേവീരൂപമോ മാത്രമാണ്. താലന്തുമുദ്രോതകങ്ങളായ പ്രകൃതിവസ്തുക്കളെക്കൊണ്ടു രംഗത്തിന് തന്മയത്വം കൂട്ടുന്ന പതിവും തീരെ ഇല്ലെന്നതന്നെ വേണം പറയുവാൻ. സ്ഥലകാലങ്ങളുടെ സൂചന ആംഗസങ്കേതങ്ങളെക്കൊണ്ടോ, അഥവാ വാചകങ്ങളെക്കൊണ്ടു തന്നെയോ ആണ് നിർവ്വഹിക്കുക. ഇങ്ങനെ നോക്കുന്നതായാൽ 'ശാങ്കേയമായ' ഗുരുതവും, പാട്ടും, നാട്യവും എല്ലാം തികച്ചും ഒരു മതകർമ്മവും ഒരു മതാഭിനയവും

യവും ആണെന്നും മതപരമായ ഒരു ഗാർഭീര്യ ഭാവം പ്രദർശനത്തെ മുഴുവൻ വ്യാപിച്ചു നില്ക്കുന്നുണ്ടെന്നും പ്രദർശനാസ്ഥാനത്തിൽ ഖലാശ്രയമായി ഒരു പ്രേക്ഷകജനക്കൂട്ടം വർത്തിക്കുന്നുണ്ടെന്നല്ലാതെ മറ്റെന്തെങ്കിലും വ്യത്യാസവും അതിനെ വ്യാവർത്തിപ്പിക്കുവാനില്ലെന്നും ഗ്രഹിക്കാവുന്നതാണ്. പാട്ടുകളുടെ ആട്ടവും നാടകങ്ങളുമെല്ലാം ഭാരണമായ ഒരു സംഭവത്തെ—ദാരികവധത്തെ—ആവേശാനന്ദം ചെയ്തുകൊണ്ടാണ് പരിവർത്തിക്കുന്നതെന്നുള്ള സംഗതിയും ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നതു കൗതുകകരമായിട്ടേ ഇതിനുകയുള്ളുവല്ലോ.

ഏതർത്തിൽ സാർവ്വത്രികമായ ഉത്സവകാലങ്ങളിലെ ഗ്രീക്കു പ്രദർശനങ്ങൾ ഉദ്ദേശ്യമായ ചില സാമ്യങ്ങൾ ഇവയ്ക്കുള്ളതായി കാണാം. പിന്നീട് നാടകമായി വികാസം പ്രാപിക്കുന്ന സമയമായ ആരാധനാവൃത്തി; ദൈവതങ്ങളെ ദാനധീകരിക്കുന്ന പ്രവൃത്തി രാഷ്ട്രീയമായ വിശ്വാസങ്ങളുടേയും ആചാരങ്ങളുടേയും സംസ്ഥാപനവും ഉദ്ബാഹനമായ ഒരു ഇതിവൃത്തിന്മേൽ സമാലംബിതവും ആയ വിഷയത്തിന്റെ പുരാണപ്രകൃതി—ഇത്യാദികളാകുന്നു അവയിൽ ചിലതു്. വിശാലദൃഷ്ടിയോടു കൂടിയുള്ള ഇവയുടെ സൂക്ഷ്മമായ ഒരു പഠനം രംഗപ്രദർശനങ്ങളുടെ ഉൽപ്പത്തിവിചാരത്തെ സംബന്ധി

മുള്ള അന്ധകാരാവൃതമായ ആ മഹാ വിഷമപ്രശ്നത്തിന്റെ മേൽ പ്രതീക്ഷാതീതമായ പ്രകാശശ്രീയെ വിതരണം ചെയ്യുന്ന പ്രയോജനകരങ്ങളായ ചില സൽഫലങ്ങളെ പ്രദാനം ചെയ്യുമെന്നുള്ളതു് നിശ്ചയമാണ്.

കാളിയുടെ ഭാരികസംഹാരത്തിൽ പ്രാകൃതികമോ, അഥവാ സസ്യസംബന്ധമോ ആയ ഒരു 'കെട്ടുകഥ'യല്ല ഒരാൾ ദർശിക്കുവാൻ പ്രേരിതനായിത്തീരുന്നതു്. അതിനെ വീരാരാധനയോടു സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിനാണു് എന്നിങ്ങു തോന്നുന്നതു്. മദ്ധ്യനായ ഒരു അസൂരനിൽനിന്നു ഉപദ്രുതമായ ഒരു ഭദ്രശക്തി അല്ലെങ്കിൽ സ്ഥലത്തെ രക്ഷപ്പെടുത്തിയ നായകനേയോ നായികയേയോ ഭയഭക്തിവിശ്വാസപൂർവ്വം പൂജിച്ചു വണങ്ങുക— ഈ ആദർശമത്രേ അതിൽ അന്തർലീനമായിരിക്കുന്നതു് എന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നതു്. കാളി മാളം പരിചയും ഉപയോഗിച്ചും, ഭാരികൻ ഭാരനിർമ്മിതങ്ങളായ ഗദാദികൾ ഉപയോഗിച്ചും ആണു് യുദ്ധം ചെയ്യുന്നതു് എന്നുള്ളതു സ്മരിക്കുമ്പോൾ പൂർ്വ്വികമായ അരണ്യയുഗവും (Wood age) അനന്തരമായ അയോധ്യയുഗവും (Iron age) തമ്മിലുള്ള ചരിത്രകാലാതീതമായ സംഘടനയെ ഇതിൽ അന്വേഷിക്കുവാൻ തക്ക പ്രേരകമായിത്തീരാതിരിക്കുകയില്ല. എന്നാൽ ഈ സംഗ

തി ഇന്നത്തെ പ്രസംഗവിഷയത്തിന്റെ പരിധിക്കുള്ളിൽ ഉൾപ്പെടാത്തതിനാൽ, അതിന്റെ സുവിസ്തൃതവും ക്രമാനുസാരവും ആയ ഒരു നിരീക്ഷണം (Study) മലയാളികളുടെ ചരിത്രകാലത്തിനുമപ്പുറത്തുള്ള സംസ്കാരങ്ങളെ വ്യക്തമാക്കുവാൻ സഹായിക്കുന്നതാണെന്നു സൂചിപ്പിക്കുക മാത്രമല്ലാതെ, അതിൽക്കൂടുതൽ അതിനെ അനുപ്രയാണം ചെയ്യുവാൻ ഞാൻ ഇവിടെ ഇനിയുണ്ടാവില്ല.

൪. ലൗകികങ്ങളായ വിനോദങ്ങൾ.

വിനോദങ്ങളെ സാമാന്യമായി വർഗ്ഗങ്ങളായി വിഭജനം ചെയ്തു അവസരത്തിൽ പ്രസ്താവിക്കേണ്ടിവന്ന ക്രമത്തെ കുറച്ചൊന്നു മാറ്റി പഠനസൗകര്യം ലൗകികങ്ങളായ വിനോദങ്ങളുടെ വിഭാഗത്തെ വിവരിക്കുന്നു. മലയാളസാഹിത്യത്തിന്റെയും സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിന്റെയും സംപുഷ്ടലതയ്ക്കു ഈ വിഭാഗത്തിനുള്ള പങ്കും പ്രാധാന്യവും അനല്പമാണ്. ലൗകികങ്ങളായ വിവിധവിനോദങ്ങളുടെ പ്രചാരവും വികാസവും മലയാളസാഹിത്യത്തിന്റെ അഭിവൃദ്ധിയെ അസന്ദിഗ്ദ്ധമായി ഇണയ്ക്കുകയും, അതിനെ ഒരു സാഹിത്യഭാഷയുടെ ഉച്ചസ്ഥാനത്തിലേയ്ക്കു ഉയർത്തുന്നതിന്നു കാരണമായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. ഈ വിഭാഗത്തിൽ മുഖ്യജാതികൾ ഏകാമൃത്തിപുറപ്പാ

ട്; തുള്ളൽ, കവതരിയാട്ടം, മോഹിനിയാട്ടം, കൈകൊട്ടിക്കളി, പാകം, കഥകളി എന്നിവയാകുന്നു. ഗാനഗുണനാട്യങ്ങളുടെ നാനാരൂപങ്ങളോ ഇവ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. എസതന്നെയല്ല, നാട്യവേളയിൽ ഓരോരോ കഥാപാത്രങ്ങളുടെ വേഷം ധരിച്ച നടന്മാർ രംഗത്തിൽ വന്നു ആടുകയും ഇതിൽ സാധാരണമാണ്. ശുദ്ധ ദൈവികങ്ങളായ വിനോദങ്ങളുടെ കാര്യത്തിലെ നപോലെ സ്ഥിരമായ ഒരു പ്രയോഗരംഗം ഇവിടെ ഇല്ല. എന്നാൽ അവയിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തമായി, ഈ വിനോദങ്ങളിൽ എപ്പോഴും ഒരു തിരശ്ശീല ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്. കേന്ദ്രസ്ഥാനവും, പുരോഭാഗത്തു് പ്രദർശിതമാകുന്ന യഥാർത്ഥവിനോദമല്ലാതെ, ക്ഷേത്രമോ, ദേവീപ്രതിഷ്ഠയയോ അല്ല. ഈ വിനോദങ്ങളിലൊന്നിൽ— കഥകളിയിൽ— കഥാതലോലാപനം ഒരു പ്രത്യേകരീതിയിലാണ്. “കഥകളി നടക്കുന്നുണ്ടു, ഏല്പാവക്കും വന്നു ചേരാം” എന്ന വിജ്ഞാപനത്തിനു പകരം കേളികൊട്ടുകയാണ് പതിവു്. സന്ധ്യാസമയത്തു് “കേളി”മുദ്രത്തിന്റേറയും ചെയ്യുവേയും ശബ്ദതരംഗം രണ്ടു നാഴിക ദൂരം വരെ മുഴങ്ങുന്നതു കേൾക്കാം. പ്രായോഗികമായി നോക്കുന്നതായാൽ ഇതുപോലെതന്നെ ഫലപ്രദമായ ഒന്നാകുന്നു പ്രചാരണസമ്പ്രദായവും.

ഏതെങ്കിലും ഒരു കളിയോഗം ഒരു ഗ്രാമത്തി-
 ലേയ്ക്കു വന്നാൽ, അവർ ആദ്യം ആ ഗ്രാമത്തി-
 ലുള്ള ദേവാലയത്തിൽ ഒരു സൗജന്യപ്രദർശനം
 നടത്തുകയായി. ഈ പ്രദർശനത്തിനു “സേ-
 വാ” എന്നാകുന്നു പേര്. ഇതുകൊണ്ട് ഗ്രാമദേ-
 വതയെ വന്ദിക്കുകയുമായി; ആട്ടക്കഥക്കാരെ
 ആഗമനം നിവേദിപ്പിക്കുകയുമായി. ക്ഷേത്രാധികാ-
 രികൾ ഈ അവസരങ്ങളിൽ പ്രദർശനാനുമതി
 വിളക്കിന്റെ ചെലവു് സ്വയം വഹിക്കുക സാ-
 ധാരണമാണ്. കഥകളി യോഗത്തിന്റെ ആഗമ-
 നത്തെ അറിയിക്കുവാൻ ഇതിലും കാര്യക്ഷമവും
 ഫലപ്രദവുമായ ഒരു രീതി കണ്ടെത്തുന്നതിനു
 സാധിക്കുമോ എന്നു സംശയമാകുന്നു. ഈ വിനോ-
 ദങ്ങളെല്ലാം തന്നെ പ്രേക്ഷകജനങ്ങൾക്കു യാതൊ-
 രു പണച്ചെലവും കൂടാതെ കാണാം. ഇക്കാര്യത്തി-
 ൽ, നാമിന്നറിയുന്ന ആധുനികരംഗങ്ങളിൽനിന്നു
 വളരെ അകലെയാണ് പ്രസ്തുത വിനോദങ്ങളുടെ
 നില എന്നു പറയാം. ഗ്രാമത്തിന്റെ ഗുണത്തി-
 ന് ഗ്രാമത്തിലെ ധനികന്മാരും പ്രമാണികളുമായ
 ആളുകൾ ഓരോരുത്തരായി കഥകളിസ്സംഘത്തെ
 അവസരങ്ങളെ ഭവനങ്ങളിൽ ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി
 സ്വന്തം ചെലവിന്മേൽ കളി നടത്തുകയും പതി-
 വുണ്ട്. ചിലപ്പോൾ, പ്രദർശനസമയത്തു് പ്രദർശ-
 നംഗത്തു് വെച്ചുതന്നെ ആ ഗ്രാമത്തിലെ പ്രളഭ

നങ്ങളിൽനിന്നും, മറ്റു വലിയ ആളുകളിൽനിന്നും “സ്പോർട്സ്മാൻ” പരിശീലനവും പതിവില്ലെന്നില്ല. ഈ സ്മാൻ “പൊലി” എന്നാണ് പേര്. ഗ്രാമത്തിലെ നീർനടം അഭയാർത്ഥന്മാരുമായ ബാലന്മാരുടെ സൗജന്യവിദ്യാഭ്യാസകാര്യത്തിൽ ചെയ്യുന്നതുപോലെ ബുദ്ധിപരമായ വിനോദന (Recreation) അലും പ്രജ്ഞോചിതമായ തന്റെ പങ്കിനെ നിർവ്വഹിക്കുകയാണ് ധനികനായ ഗ്രാമീണൻ തന്റെ ഈ പ്രവൃത്തികൊണ്ടു ചെയ്യുന്നത്.

i ഏഴാമുത്തറപ്പാട്.

ഒട്ടും അപ്രധാനമല്ലാത്തതും ചരിത്രദൃഷ്ട്യാ ഒരു പക്ഷേ കൂടുതൽ രസകരവും ആയ ഒന്നാകുന്നു ഏഴാമുത്തറപ്പാട് എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന വിനോദവിഭാഗം. ഗാർഹികവും മതപരവും ആയ ചില അഭിനയസരങ്ങളിൽ അമ്പലവാസികളുടെ ഗ്രാമങ്ങളിൽവെച്ചു നടത്താറുള്ള ഒരു വിനോദമാകുന്നു ഇത്. അഭിനയസ്ഥലത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു വ്യവസ്ഥയത്രേ ഇത്. അമ്പലവാസികൾക്കും നമ്പൂതിരിമാർക്കും മാത്രമേ ഈ വിനോദത്തിൽ പങ്കെടുക്കാവൂ എന്നുള്ളതാണ് ഇതിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള മറ്റൊരു വ്യവസ്ഥ. കളിയുടെ ഒരു സ്വരൂപം താഴെ ചേർന്നു! ഒട്ടധികം ആളുകൾ—സാധാരണ അവരിൽ

ഓരോരുത്തരും ഏതെങ്കിലും പ്രത്യേകമായ ഒരു
 വേഷം ധരിച്ചു അഭിനയിക്കുന്നതിൽ വളരെ സ
 മത്സരമായ നടന്മാരായിരിക്കും— ഉച്ചിഷ്ട ഭക്ഷണ
 തിന്നിത്തന്നും കത്തിച്ചുവെച്ച ഒരു വിളക്കിന്റെ
 ചുറ്റും വന്നുകൂടിയിരിക്കുന്നു. കളിപ്പറമ്പ് പ്രത്യേക
 മായ ചില വാദ്യഗീതങ്ങളുണ്ടായിരിക്കും. ഇ
 കയ്യ്ക്കു ആ സംഘത്തിലെ ഒരാൾ പ്രമോദികാരി
 തിയിലുള്ള ഒരു പാട്ടു പാടുകയും വേറെ ഒരാ
 ലോടു അതിന്റെ ഉത്തരം ആവശ്യപ്പെടുകയും
 ചെയ്യുന്നു. ചോദിക്കപ്പെട്ട ആൾ മറുപടി പറ
 വാൻ അസമർത്ഥനായാൽ, വകത്താവ് അയാളോടു
 വീണ്ടും വേഷമാറ്റത്തോടു കൂടിയോ അല്ലാതെ
 യോ ഏതെങ്കിലും വേഷക്കാരന്റെ ഭാഗം അഭി
 നയിക്കുവാൻ പറയുകയായി. ഉടനെ അയാൾ
 ഏഴന്നേറു് ആജ്ഞാപിക്കപ്പെട്ടതുപോലെ അ
 ഭിനയിക്കുവാൻ തുടങ്ങുന്നു. അയാളുടെ അഭിന
 യം അവസാനിക്കുമ്പോൾ, അതേ രീതി ആ
 വർത്തിക്കപ്പെടുന്നു. അഭിനയിക്കുവാൻ ക്ഷണിക്ക
 പ്പെടുന്ന ഭാഗം ആളിന്റെ താവും യോഗ്യത
 യുംപോലെ വ്യത്യാസപ്പെട്ടിരിക്കും. ഒരു മദ്ധ്യപ
 ന്ന്റെ മുതൽ സീതയോടുകൂടിയ കർമ്മാഭ്യർത്ഥന
 ചെയ്യുന്ന മദനാതുരനായ രാവണന്റെ ഉവര
 ഏതു വേഷവും അതിൽ ഉൾപ്പെടും. ഓരോരു
 തർക്കും പരിപൂർണ്ണസാഹസ്യത്തോടുകൂടി അഭിന

യിക്കുന്നതിന് സാധ്യമായ ഭാഗം മാത്രമേ അഭി നയിക്കുവാൻ പറയുകയുള്ളൂ. ഇതു അതിസൂക്ഷ്മമായ ഒരുതരം ഗാർഹികവിനോദമാകുന്നു. ഒരു പ്രഫസനത്തിന്റെ സമ്പ്രദായമാണ് ഇതിന്നു ധികം ഉള്ളത്. മാനസികമായ ഉല്ലാസത്തെ വളർത്തുന്നതിന് ഇതിനുള്ള ശക്തി അപ്രതിരോധമാകുന്നു. ആംഗ്ലേയരുടെ ഇടയിൽ പ്രചാരത്തിലുള്ള ഫോർഫീറ്റ്സ് (Forfeits) എന്നൊരു തരം കളിയോടു ഇതിന് ഏറ്റക്കുറവ് സാമ്യം ഉണ്ടെന്നു പറയാവുന്നതാണ്.

ഈ വിനോദപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പേരുതന്നെ കൗതുകത്തെ വളർത്തുന്നതാകുന്നു. കളിക്കാരിൽ ആർക്കും ഏതെങ്കിലും സ്ത്രീയുടെ വേഷമെടുത്തു അഭിനയിക്കുന്നതിന് വിരോധമില്ലാ എങ്കിലും ഈ പ്രശ്നത്തിന്റെ യഥാർത്ഥനടത്തിപ്പിൽ സ്ത്രീക്ക് ഒരു സ്ഥാനവുമില്ല; എന്നിട്ടും പദത്തിന്റെ അവയവാത്മം നോക്കുന്നതായാൽ, ഏഴ് കനുകുകളുടെ--അഥവാ ഏഴ് വൃദ്ധകളുടെ (Hag) പുറപ്പാട് എന്നാണ് പൊരുളുണ്ടാകുക. പൂർണ്ണ ഘട്ടത്തിലെ ശൈശവക്ഷേത്രങ്ങളുമായി സംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ടുവരുന്ന സപ്തകനുകുകളേയും, രോമായ്ക്കിലെ "വസ്ത്രാധിപല സപ്തകനുക"കളേയും ഈ ഘട്ടത്തിൽ ആരും ഓർത്തുപോകുവാനിടയുണ്ട്. ഇന്നത്തെ കൊടുങ്ങല്ലൂർ ആയ പഴയകാ

ലത്തെ മുസിരിസ്സ് എന്ന സ്ഥലത്തു റോമാക്കാർക്കു മുമ്പു് ഒരു ഉപനിവേശശാജ്യമുണ്ടായിരുന്നു എന്നുള്ള വസ്തുത അറിയുമ്പോൾ, മുൻപ്രസ്താവിച്ചതിന്റെ അവസാനഭാഗം ചരിത്രദൃഷ്ട്യാ കരുതുകാവശ്യമായി ഭവിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഒരു സ്രീ പാത്രത്തിന്റെ അഭാവം അവ രണ്ടും തമ്മിൽ എന്തെങ്കിലും ഒരു ബന്ധം കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിന്നു തടസ്സമായും നില്ക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു യഥാർത്ഥത്തിൽ ആ പദത്തിന്നു മറ്റൊരു പുതിയ വ്യാഖ്യാനം കൊടുക്കേണ്ടതായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. അപ്പോൾ പ്രസ്തുത പദം ഒരു തത്ത്വമായും അതിന്റെ തത്ത്വവും എഴുതേണ്ടതിപ്പുറപ്പാട്—എന്നായും പരിണമിക്കുന്നു. അങ്ങനെ വരുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന അർത്ഥം എന്താണെന്നു നോക്കുക. ഏഴാമുത്തി എന്ന വെച്ചാൽ ഏഴു മുത്തികൾ— ഏഴു ആളുകൾ എന്നർത്ഥം. അവരുടെ പുറപ്പാട്. ഒരു പക്ഷേ കളിയിൽ പങ്കെടുത്തിരിക്കുന്ന പ്രഥമ സംഘിക്കാരുടെ എണ്ണത്തെ കുറിക്കുകയായിരിക്കാം ഇത്; അല്ലെങ്കിൽ അഭിനേയമായ വേഷങ്ങളുടെ സംഖ്യയെ കുറിക്കുകയായിരിക്കാം. ഇന്നു ഉപലഭ്യമായിരിക്കുന്ന അറിവിനെ വെച്ചുകൊണ്ടു് ഇതിനെപ്പറ്റി ഇതിൽക്കൂടുതലായിട്ടൊന്നും പറയുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെയാണിരിക്കുന്നത്.

ഏഴാമുത്തുപുറപ്പാടിനേക്കാൾ ഒരു കറയെ
 തെരസം വളർത്തുന്നതും എന്നാൽ സാഹിത്യപ
 രമായി നോക്കുമ്പോൾ അതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ
 പ്രാധാന്യമുള്ളതുമായ ഒരു അഭിനവവിനോദമാകു
 ന്നു തുളു. മലയാളികളുടെ ഇടയിൽ ഇത്ര അ
 ധികം പ്രചാരമുള്ള ഒരു വിനോദം ഇതുപോലെ
 വേറെയൊന്നു ഇല്ലെന്നുവേണം പറയുവാൻ. ഇ
 തിന്റെ ഉത്ഭവത്തെപ്പറ്റി പറഞ്ഞുവരുന്ന ക
 ഥ വളരെ രസകരമായ ഒന്നാണു്. ഒരിക്കൽ ഒരു
 ചാക്യാർ കൂത്തു പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ,
 മിഴാവു കൊട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്ന നമ്പ്യാർ ഷീറും
 കൊണ്ടോ ഏതോ തന്റെ പ്രവൃത്തിയിൽ അ
 ല്ലമായ ഒരുവകയും നേരിടുകയും പരിഹാസം
 സികനായ ചാക്യാർ കൂലനായി നമ്പ്യാരെ ക
 ണ്കിലേറെ ശകാരിക്കുകയും ചെയ്തു. പൊതു
 നങ്ങളുടെ നടുവിൽവെച്ചു പരസ്യമാവുണ്ടായ ഈ
 അധിക്ഷേപം യുവാവായ നമ്പ്യാർ് അസഹ്യ
 മായ മനോവേദനയെ ഉണ്ടാക്കി; എങ്കിലും അ
 ഭിനയം കഴിയുന്നതുവരെ രംഗമാസികളായ ജ
 നങ്ങളെ മുൻപിടിക്കത്തക്കവിധത്തിൽ സാഹസിക
 മായി യാതൊരു പ്രവൃത്തിയും നമ്പ്യാർ ചെയ്തി
 ല്ല. അഭിനയമെല്ലാം അവസാനിച്ചപ്പോൾ, ഒ
 ന്നും മിണ്ടാതെ, ഏതെത്തിലെ വേദനയും അട

കി, അദ്ദേഹം താനേ ഗ്രാമത്തിൽചെന്നു ആ
 ലോചിച്ചു:— എങ്ങനെയായാൽ അന്നത്തെ അ
 ധിക്ഷേപത്തിന്നു പകരം വീട്ടാൻ സാധിക്കുമെ
 ന്നും—എങ്ങനെയായാൽ തന്നെ ചെയ്തതുപോലെ
 ചാക്യാരേയും പൊതുജനങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ വെച്ചു
 തന്നെ ഒരു നല്ല പാഠം പഠിപ്പിക്കാൻ സാധി
 ക്കുമെന്നും. ത്രീവേണോഗോപാലന്റെ കരുണാക
 ങ്കാക്ഷത്താൽ പ്രാപ്തരൂപനായ ആ കശാഗ്രസ്വ
 ഭാഗവത വളരെ നേരം ആലോചിച്ചു മനസ്സു പൂ
 ണ്ണാക്കേണ്ടി വന്നില്ല, അല്പക്ഷണംകൊണ്ടു് അ
 ദ്ദേഹത്തിന്റെ കാഞ്ഞെനസ്സിൽ മോഹനമായ
 ഒരു പ്രകാശത്തിന്റെ ഉദയമുണ്ടായി. അദിനവ
 മായ ഒരു വിനോദപ്രസ്ഥാനത്തിന്നു അദ്ദേഹം
 കല്പിപ്പു.

നമ്പ്യാരുടെ ഈ പുതിയ പ്രസ്ഥാനത്തിന്നു
 ഉള്ളത് എന്നാണു് പേരു്. ഗാന്ധിജിയും ആ
 ത്താരിലും ഒന്നുപോലെ ഒരു നവ്യത—ഒരു കാ
 മ്യത— അതിൽ വ്യാപിച്ചിരുന്നു. കൂത്തിന്റേയും
 പാഠകത്തിന്റേയും സമഞ്ജസമായ ഒരു ഏകീ
 കരണത്തിന്മേലായിരുന്നു അതിന്റെ പ്രതിഷ്ഠാ
 പനം. കൂത്തിനേയും പാഠകത്തിനേയും പറ്റി
 പിന്നീടു പ്രസ്താവിക്കുന്നതാകയാൽ ഇവിടെയൊ
 ന്നും പറയുന്നില്ല. ഒരു പുതിയ വേഷസ്തംഭിയും
 കൂടി നമ്പ്യാർ ഉണ്ടാക്കി. അതു ചാക്യാരുടേതി

നേക്കാൾ കൂടുതൽ ആകർഷകവും, എന്നാൽ അതേ സമയത്തുതന്നെ ഗൗരവത്തേക്കാൾ കൂടുതൽ ഹാസ്യത്തിന് വകയുള്ളതും ആയിരുന്നു. അടുത്ത ദിവസം പതിമൂന്നു മണിയോളം ചാക്യാർ കൂട്ടം തുടങ്ങിയപ്പോൾ, മുമ്പ് അയാളുടെ സഹായിയായിരുന്ന നമ്പ്യാർ ഒരു വശത്തു ചില പ്രത്യേക വാദ്യവിശേഷങ്ങളോടുകൂടി തുടങ്ങി. ഹാസ്യാനുഭവമായ നമ്പ്യാരുടെ വേഷവും, സ്വരവും ഭാവവും എല്ലാം ചാക്യാരുടെ പ്രേക്ഷകജനങ്ങളെ മുഴുവൻ അഭോധ്യേയ്യ് ആകർഷിച്ചു. ചാക്യാരുടെ മുമ്പിൽ നിലവിളക്കു മാത്രം ലഭിച്ചു വിളറിനിന്നു. പാവം! അഭിനയം കാണാൻ ഒരാൾ പോലും വേണ്ട! ചാക്യാർ ഇതിനുമേൽ ഒരുമി പറ്റാത്തോ? ഇങ്ങനെയൊണ് തുടങ്ങിയത് ആദ്യം. അതു മലയാളസാഹിത്യത്തിന് ചെയ്തിട്ടുള്ള പോഷണം കറച്ചല്ല. ആരംഭകാലത്തു് അതിന്നുണ്ടായിരുന്ന പ്രചാരം ഇന്നും അനന്യമായിത്തന്നെയുണ്ടു്. സുപ്രസിദ്ധനായ കണ്ണൻനമ്പ്യാരാണ് ഈ തുടക്കം പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ജനകീയാത്മം. ഒരു ഗ്രാമീണകവിയും ഒരു സമത്സരനാടകം ആയ അദ്ദേഹം തന്റെ ദൃശ്യകലാപ്രസ്ഥാനം വഴിക്ക് മലയാളസാഹിത്യത്തിന് അഭ്യുദയം അനുഭവമായ ഒരു രത്നഭണ്ഡാരമാണ് പ്രദാനം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്.

വക്തവ്യമായ രംഗവിധാനമോ സംഗീതസംഭാ-
 രമോ ഈ വിനോദപ്രസ്ഥാനത്തിൽ താരതമ്യേന
 വളരെ കുറവാണ്. തുള്ളൽക്കാരൻ പ്രത്യേകമായ
 ഒരുതരത്തിൽ വസ്ത്രധാരണം ചെയ്യുന്നു. ചാക്യാരു-
 ടെയും കഥകളിയിലെ വേഷക്കാരന്റേയും വസ്ത്രധാ-
 രണരീതിയിൽനിന്നു ഭിന്നമായ ഒരു വസ്ത്രധാ-
 രണമാണ് തുള്ളൽക്കാരന്റേതു്. അയാൾ തന്റെ
 അരയ്ക്കു ചുറ്റും വീതികുറഞ്ഞ നീളം ഇണികൾ
 വലയാകാരത്തിൽ വേഷനം ചെയ്യുന്നു. കൈക-
 ളിൽ ഈരണ്ടു ബന്ധങ്ങളും അണിയുന്നു. അയാൾ
 മുഖം നിറപ്പെടുത്തിയാണ് രംഗത്തിൽ പ്രവേ-
 ശിക്കുന്നത്. സാധാരണ പച്ച മനയോലയാ-
 ണ് ഇതിനു ഉപയോഗിക്കുക. ചിലപ്പോൾ മ-
 റു നിറവും ഉപയോഗിക്കും. കണ്ണുകൾ മുണ്ടു-
 പ്പുകൊണ്ടു മൂവപ്പിക്കും. അതുപോലെ മുണ്ടും
 വെററിലമുറക്കിയോ, ചായപ്പൂർട്ടിയോ മൂവപ്പി-
 ക്കെയും കറുപ്പിക്കുകയും യുകതംപോലെ ചെയ്യാ-
 രുണ്ട്. തലയിൽ ഒരുതരം കീരീടവും ധരിക്കു-
 ന്നു. വിവിധ ജാതിയിലുള്ള തുള്ളലിന്റെ വേഷ-
 ഹസങ്ങളീകരണത്തിൽ ചില വ്യത്യാസങ്ങൾ അ-
 വശ്യം കാണാം. തുള്ളൽക്കാരനു പുറമേ മറു-
 രണ്ടുപേർകൂടി അയാളെ സഹായിക്കാനുണ്ടാകും.
 ഒരാൾ പാട്ടിൽനിന്നു പാട്ടുപാടാനും മറ്റും
 കൊട്ടുവാന്നും മറേറയാൾ ആ പാട്ടിനനുസരണ-

മായി കഴിഞ്ഞാലും കൊട്ടുവാനും ആണു നില്ക്കുന്ന
 ു്. പാട്ടുകാരൻ പാട്ടുപാടിക്കൊടുക്കുകയും, അ-
 തിന്നനുസരിച്ചു ചൊല്ലിപ്പാടി ഇളളൽക്കാരൻ
 ആംഗുളങ്ങളെക്കൊണ്ടും മറ്റും രസഭാവങ്ങളെ വെ-
 ളിപ്പെടുത്തി ആടിത്തുള്ളിക്കളിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.
 ഈ സമയം മുഴുവൻ താളവും മദ്ദളവും മുറയ്ക്ക
 ഘോഷിക്കപ്പെടുന്നുണ്ടാവും. മറൊരുവിധത്തിൽ
 പറയുകയാണെങ്കിൽ, ഇളളൽക്കാരന പാടുകയും,
 അഭിനയിക്കുകയും ആംഗുളം കാട്ടുകയും, അതേ സ-
 മയത്തുതന്നെ ആടുകയും ചെയ്യണം. കുറച്ചൊ-
 ക്കെ സാമത്സ്യമുണ്ടെങ്കിലേ ഇതിലെല്ലാം നടൻ
 വിജയിയായിത്തീരുകയുള്ളൂ എന്നു സ്പഷ്ടമാണല്ലോ.
 കൂത്തിന്റേറയും പാഠകത്തിന്റേറയും സമൂഹായ-
 ഒരു സംയോജനമാണ് ഇതിൽ കാണപ്പെടുന്ന
 തെങ്കിലും, കൈരളിയുടെ ഉപയോഗവും, നട-
 നാരേയും നടനരംഗത്തേയും കുറിച്ചുള്ള പ്രത്യേ-
 ക നിബന്ധനകളുടെ അഭാവവും, വേഷഭൂഷാദി-
 കളെക്കൊണ്ടു് അലംകൃതനായ ഒരു നടന്റെ
 സാന്നിദ്ധ്യവും, കണ്ണുവും വാദ്യവും ആയ സംഗീ-
 തധ്വനിയുടെ മേളനവും ഇതിനെ പാഠകത്തേ-
 കാരം ആകർഷകവും, കൂത്തിന്റേക്കാരം പ്രചാ-
 രമുള്ളതും ആക്കിത്തീർത്തിട്ടുണ്ട്.

ഈ നൃത്തനൃത്യങ്ങളുടെ പ്രജാപതിയായ അ-
 നന്ദാചാര്യൻ അവസരോചിതമായ വൃത്തങ്ങളെ

ദിക്കു പ്രകാശനത്തിൽ സൂശിക്ഷിതമായ ഒരു
 രീട്ടിലായിത്തീർന്നു. വിവിധങ്ങളായ മനോ
 ഭാവങ്ങളേയും വികാരങ്ങളേയും പ്രകാശിപ്പി
 ക്കുന്നതിനു യോജിച്ചവയാകുന്നു അദ്ദേഹം തി
 രഞ്ഞതടങ്ങിയുള്ള വിവിധങ്ങളായ വൃത്തങ്ങൾ.
 കഥാഗതിയുടെ ഓരോ പരിണാമദശയിലും വൃ
 ത്തം മുതലായതിൽ അദ്ദേഹം വരുത്തിയിരിക്കു
 ന്ന സമുചിതമായ വൈചിത്ര്യത്തിൽ അദ്ദേഹ
 ത്തിന്റെ മനോധർമ്മം തികച്ചും പ്രകാശിക്കു
 ന്നു. നൃത്തവും സുരഭിലവും ആയ മനോധർമ്മ
 വിലസിതത്തിൽ മാത്രമല്ല, നവമായ ഈ മലയാ
 ല സാഹിത്യശാഖയുടെ ശ്രേഷ്ഠത്വത്തിൽപോലും
 നമ്പ്യാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കി. ഇത്തരംകവികളിൽ ആ
 ലുക്കുന്നപോലെ ഉത്തമനും നമ്പ്യാരുതനെന്നാ
 കുന്നു.

ഓട്ടൻ, പറയൻ, ശീതകൻ എന്നിങ്ങനെ
 തുളുലുകൾ മൂന്നുജാതിയുണ്ട്. വൃത്തപരിണാമ
 ത്തിലും ഭാഷാസ്വരൂപത്തിലും ആണ് അവ ത
 മ്തിൽ വ്യത്യാസം. വേഷത്തിലും വ്യത്യാസമി
 ല്ലെന്നില്ല. ശീതകൻ തുളുലിൽ തുളുൽക്കാരൻ
 കത്തോലിക്കാപ്പള്ളിയിലുള്ള ഭൂഷണങ്ങളാണ്
 അണിയുന്നത്. പറയനും ഓട്ടനും വസ്ത്രധാരണ
 ത്തിലും കിരീടരൂപത്തിലും അന്തരമുണ്ട്. ഈ ജാ
 തി വിനോദങ്ങളെല്ലാം ആഖ്യാനരൂപത്തിലുള്ള

ഗീതങ്ങളാണ്; കഥാവസ്തു പുരാണങ്ങളിൽനിന്നു
 യിരിക്കും; എങ്കിലും അനുഗൃഹീതനായ കവിയുടെ
 മനോമോഹനമായ ഭാവനയുമായി മേളിക്കുമ്പോ-
 ളും, അതിന്നു ഒരു നൂതനസ്വഷ്ടിയുടെ സൗന്ദര്യം
 ഉണ്ടാകുന്നുണ്ട്. തിരശ്ശീല ഉപയോഗിക്കുക പ-
 തിവില്ല. ഇള്ളൽക്കാരൻ എപ്പോഴെങ്കിലും സ്വ-
 ല്ലം വിനയം വേണിവാരികയാണെങ്കിൽ, അയാൾ
 രംഗവാസികളുടെ നേരേ പുറംതിരിഞ്ഞു നില്ക്കു-
 ന്നു; പക്ഷേ, അതു രംഗവാസികളെ മുഷിപ്പിക്ക-
 തക്കവിധത്തിൽ അത്ര അധികം നേരം നീണ്ടു
 നില്ക്കുകയില്ല. ഇള്ളവാൻ ഒരാളേ കാണുകയുള്ളൂ.
 സാധാരണ മുഖം മിനുക്കുക പതിവുണ്ട്. തല-
 യിൽ ഒരു കിരീടവും ഉണ്ടായിരിക്കും. എന്നാൽ
 അട്ടക്കാരന്റെ കിരീടംപോലെയാല്ല ഇള്ളൽക്കാ-
 രന്റെ കിരീടം. അതു മറേറതിൽനിന്നു വളരെ
 വ്യത്യാസപ്പെട്ടിരിക്കും. സാധാരണ പണക്രതി-
 യിലായിരിക്കും അതിന്റെ എടുപ്പ്. അലങ്കാ-
 ണവിന്യയത്തിലുള്ള ലഘുപരിശ്രമത്തിന്റെ അ-
 വ്യക്തലാഞ്ചനക്കുടർ ആണ് അതിൽ കാണുന്ന
 ത്വ. ഇള്ളക്കാരന്റെ ഇള്ളലാണ് പ്രധാനമെങ്കി-
 ലും, ഏറ്റുപൊടുന്ന പാട്ടുകാരന്റെ ഗാനസൗണി-
 യെ അനുസരിച്ചു ഇള്ളൽക്കാരൻ പാടുക മാത്രമ-
 ള്ല, നടിക്കുകൂടി ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു. അയാ-
 ളുടെ സർവ്വവയവങ്ങളും അപ്പോൾ ഇളകിക്കൊ-

ബിരിശിം. ഗാനത്തേയും വാദ്യത്തേയും അനുസരിച്ചു കാൽവെച്ചു അയാൾ ഗുണമെടുത്തു. അതേ സമയത്തു കണ്ണുകളെക്കൊണ്ടും മുഖഭാവങ്ങളെക്കൊണ്ടും കൈകൾകൊണ്ടുള്ള ആംഗുഷ്ഠങ്ങളെക്കൊണ്ടും പാട്ടിന്റെ രസഭാവം അയാൾ വിശദീകരിക്കുന്നു; ഇങ്ങനെയാണു് തുള്ളലിന്റെ സമ്പ്രദായം.

iii. കാത്തിയാട്ടം.

മറ്റൊരുതരം ഗുണപ്രദർശനമാകുന്നു കാത്തിയാട്ടം. ഇതിന്റെ ആഗമത്തെപ്പറ്റി വളരെയാണു് അറിവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഒരുപക്ഷെ ഇതു ഒരു ഇരക്കമേതിച്ചുക്കൊണ്ടിരിക്കാം. നമുക്കെ ജീവിതരീതികളുമായി അതിനു വളരെ തന്മയത്വം വരുത്തീട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതു ശരിതന്നെ; സൂര്യവേഷം ധരിച്ചു രണ്ടു നടന്മാർ അരങ്ങത്തു വരുന്നു. മഹാവിഷ്ണുവിന്റെയും പരമശിവന്റെയും പത്നിമാരുടെ പ്രാതിനിധ്യമാണു അവർ വഹിക്കുന്നതു്. അവരെ സഹായിക്കുവാനായി ഒരു പാട്ടുകാരനും ഒരു മട്ടുക്കാരനും ഒരു കഴിത്താളക്കാരനും പുറകിൽ നില്ക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കും. താളമേളങ്ങൾക്കനുസരിച്ചു പാട്ടുകാരൻ പാടുകയും, സൂര്യവേഷംകാർ ആവശ്യമായ മുഖഭാവങ്ങളോടും ഗുണങ്ങളോടും കൂടിയ ആംഗുഷ്ഠങ്ങളെക്കൊണ്ടു് ആ.

പാട്ടുകളെ പാടിയാടിപ്ഫലിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. വിഷ്ണുവിന്റെയും ശിവന്റെയും ഗുണങ്ങളെ പരസ്പരം ചൂണ്ടിക്കാട്ടുകയാണ് കലാകൃതികിനികളായ അവർ രണ്ടുപേരും ചെയ്യുന്നത്. തന്റെ ഭർത്താവാണ് കേമനെന്ന് ശ്രീപാർവ്വതിയും, അല്ല, തന്റെ ഭർത്താവാണ് കേമനെന്ന് മഹാലക്ഷ്മിയും അന്യന്റെ ദോഷങ്ങളെയും സ്വപ്നന്റെ ഗുണങ്ങളെയും വെളിപ്പെടുത്തി സ്ഥാപിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. അഭിനയം, നൃത്തം, 'ആംഗ്യം എന്നിവകൊണ്ട് അവർ തങ്ങളുടെ സംഭാഷണം തുടർന്നുകൊണ്ടുപോവുകയും, പാട്ടുകാരന്റെ സ്ഥാനത്തിൽ വർത്തിക്കുന്ന ആരും പാട്ടുകളെക്കൊണ്ട് ആംഗ്യഭാഷയെ സഹായിക്കുകയും, അതേ സ്വയം അപരൻ താളം കൊട്ടിക്കൊണ്ട് സംഗീതത്തിന് സ്വരാനുണയും വരുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. 'വഴക്കു മുക്കു വേറ്റാർ ഒരു കുറവൻ വന്ന്' ഇവരുടെ കലാപരതയിനുള്ള കാരണങ്ങളെ ചോദിച്ചു മനസ്സിലാക്കി സാന്ത്വനംകൊണ്ടു രണ്ടുപേരെയും ശാന്തരാക്കി പീരിച്ചയക്കുന്നതോടുകൂടി കളിയും അവസാനത്തിലെത്തുന്നു.

iv. മോഹിനിയാട്ടം.

പണ്ട്, പ്രചുരപ്രചാരമായിരുന്നെങ്കിലും ഇന്ന് വിരളപ്രചാരമോ നിരസ്തപ്രചാരമോ ആയി

അറിയിക്കുക ഒരു ദൃശ്യവിനോദമത്രെ, മോഹി
 നിയാടം. ഇതു സൗകുമാര്യാതിശയത്തോടുകൂടിയ
 ഒരു കലാഭേദമാകുന്നു. ആകാശത്തിന്റേയും
 അംഗവിക്ഷേപാദികളുടേയും സൗഭാഗ്യം മാത്രമല്ല
 ഈ വിനോദപ്രകടനത്തിൽ നടിമാർ അത്യു
 ന്നാപേക്ഷിതമായിരിക്കുന്നത്; ഇത്തരകലയേയും
 അഭിനയവിദ്യയേയും സംബന്ധിക്കുന്ന സാങ്കേ
 തികജ്ഞാനവും അത്യാവശ്യമായിരിക്കുന്നു.

വിഷ്ണു മോഹിനിയുടെ രൂപം അവലംബി
 ച്ചു കാമാന്തകനായ ശിവനെ കാമപരതന്ത്രനു
 ക്ഷിയ ഒരു പരമാണികകഥയുണ്ട്. ഗാനലാ
 സ്യോദികളും കടാക്ഷഭൃംഗാദികളും ഹസ്തമുദ്രാ
 ദികളുംകൊണ്ട് ആ മോഹിനിയെ അനുസ്മരി
 പ്പിക്കുന്ന ഒരു നടി സദൃശമായ വേഷവി
 ധാനത്തോടുകൂടിയ ഒരു സഖി ഒരുമിച്ചു രംഗ
 പ്രവേശം ചെയ്യുന്നു. വസ്ത്രധാരണരീതിതന്നെ
 മോഹനവും ഭാവപ്രകാശവും ആയിരിക്കുന്നതാ
 ണ്. 'പീനനിതംബം മദ്ധ്യം കൃശതരമത്യു
 ന്നതം സ്തനഭാസം' എന്ന സൗന്ദര്യസങ്കല്പത്തി
 ന് അനുരോധമായി ആകൃതി തോന്നത്തക്കവ
 ണ്ണമായിരിക്കും വേഷരചന എന്നു സാമാന്യരും
 കവലയശ്യാമളമായ കണ്മുഖഭാരം
 കരുമശോണമായ സീമന്തരേഖ നല്ലപോലെ കാ
 ണത്തക്കവണ്ണം വകഞ്ഞു പുഷ്പമാലാലംകൃതമാ

ക്കി കണ്ണപശ്ചാൽഭാഗം മറയത്തക്കവണ്ണം കെട്ടിവെയ്ക്കുന്നു. കഴിഞ്ഞിൽ മുത്തുമല, മുക്കിൽ പല്ലാക്കു, കാതിൽ തൂക്കു, കൈത്തണ്ടിൽ വള, കണങ്കാലിൽ പാദസരം ഇങ്ങനെ സൗന്ദര്യധാരകങ്ങളായ അലങ്കാരങ്ങളോടുകൂടി അരങ്ങത്തു വരുന്ന നടി കലാസൗഭാഗ്യപൂർണ്ണവും ഭാവവ്യഞ്ജകവുമായ അഭിനയംകൊണ്ടു സന്ദർശനാരംഭം ആഹ്ലാദിപ്പിക്കുന്നു. മൃദംഗം, തിത്തി മുതലായ സംഗീതോപകരണങ്ങളാണു ഇതിനു പയോഗിക്കുന്നതു്. ലാസ്യത്തിനും, ഗാനത്തിനും, അഭിനയത്തിനും അനുരോധമായി നട്ടുവൻതാളം പിടിക്കും. രംഗവിധാനം, യവനിക മുതലായവയൊന്നും ഇല്ല. പൊക്കമുള്ള ഒരു നിലവിളിക്കു മാത്രം ഉജ്ജ്വലമായ നാളത്തോടുകൂടി ഗുത്തവിശേഷത്താൽ ആകൃഷ്ടമായതുപോലെ നില്ക്കുന്നുണ്ടാവും.

കൊച്ചിരാജ്യത്തു മോറിനിയാട്ടത്തിൽ ചേർന്നിരുന്നതു രണ്ടു കടംബങ്ങളിലെ അംഗങ്ങൾ മാത്രമായിരുന്നു. പഴയന്നത്തും, കൊരട്ടിക്കരയും ആണു് പ്രസ്തുത ഭവനങ്ങൾ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു്. തെക്കേ മലബാറിൽ പെരുങ്ങോട്ടുകറിശ്ശി എന്ന സ്ഥലത്തു് മോറിനിയാട്ടക്കാരുടെ ഒരു കടംബമുണ്ടു്. പാണ്ഡുഭരണങ്ങളിൽനിന്നു കേരളത്തിലേയ്ക്കു കൊണ്ടുവന്ന ഒരു കലയായിരിക്ക

മോ ഇതെന്നു സംശയിക്കാവുന്നതാണ്. മുമ്പ് മാന്മാർ ദക്ഷിണമധുരയെ കൊള്ളച്ചെന്ന് കീഴടക്കിയപ്പോൾ മധുരമീനാക്ഷിയെ കേരളത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നു പ്രതിഷ്ഠിച്ചതായി ഇതിഹാസപ്രസിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. 1323 മുതൽ 1375 വരെയാണ് ഈ കാലഘട്ടം. പഴയന്നൂർ ഭഗവതിക്ക് മധുരമീനാക്ഷിയുടെ രൂപംതന്നെയാണുപോൽ. മധുകാലങ്ങളിൽ കേരളത്തിനും പാണ്ഡ്യരാജ്യത്തിനും തമ്മിൽ പല ബന്ധങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നു. അത്ര മാത്രമല്ല, തമിഴുനാട്ടിലേയും മലയാളത്തിലേയും രാജകുടുംബങ്ങൾ തമ്മിൽ വിവാഹബന്ധംതന്നെ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. പാണ്ഡ്യരാജധാനികളുമായിട്ടുള്ള സമ്പർക്കത്തിന്റെ ഫലമായിട്ടായിരിക്കാം കേരളത്തിൽ മോഹിനിയാട്ടം നടപ്പായത്. തഞ്ചാവൂർ, മധുര മുതലായ ഭേദങ്ങളിൽ പ്രചാരമുള്ള ദേവദാസീനൃത്തങ്ങൾക്ക് ഏതായാലും ഈ നൃത്തകലയോടു രക്തബന്ധമുള്ളതായി തോന്നുന്നുണ്ട്. ഈ അഭ്യൂഹം ശരിയാണെങ്കിൽ മോഹിനിയാട്ടത്തിനു അറുനൂറു കൊല്ലത്തോളം പഴക്കമുണ്ടെന്നു സമ്മതിക്കണം.

ആഗമം എങ്ങനെയായിരുന്നാലും മോഹിനിയാട്ടത്തിന് ഒരു കാലത്തു് അനുഗാമിയായ പ്രചാരമുണ്ടായിരുന്നു. മതപരമായ പശ്ചാത്തലം ആണ് അതിനു ഒരു കാരണം. മ

റെറാന്ന് രംഗപ്രയോഗലാഘവം ആകുന്നു. കഥ കളിച്ച് അതു കറവാണല്ലോ. കൂത്തിനും കൂടിയാട്ടത്തിനും ഉള്ളതുപോലെ വലിയ ചട്ടങ്ങളും ചട്ടങ്ങളും സങ്കേതങ്ങളും മോഹിനിയാട്ടത്തിനില്ല. സുന്ദരവും സമുന്നതവുമായ കലാബോധത്തെ ഇപ്പിപ്പെടുത്തുന്നതിനു പ്രസ്തുത ഗുണവിശേഷം ശക്തമാകുന്നു. എന്നാൽ, നടനകലയിൽ ഏപ്പെട്ടിരിക്കുന്നവരുടെ ചാരിത്രത്തെക്കുറിച്ചു സാക്ഷാദികമായ സംശയവും ചില നടികളുടെ അപഥഗമനവാസനയും, പ്രഭജനങ്ങളുടെ സുഖഭോഗപരതപ്യം കൂടിച്ചേർന്നപ്പോൾ മോഹിനിയാട്ടത്തിനു സമൃദ്ധി പോരെന്നൊരു വിശ്വാസം പരന്നു. അതിന്റെ പ്രകാരം ക്രമത്തിൽ കറയുകയും ചെയ്തു. ആ സന്ദർഭത്തിലുണ്ടായ കോമളകലയെ അകീർത്തിയിൽനിന്നു വിമോചിപ്പിച്ച് ഉദ്ധരിക്കുവാൻ കലാമണ്ഡലം പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്ന ഉത്സാഹം ധ്യാപനീയം തന്നെ.

v. കയ്യകൊട്ടിക്കളി.

കേരളികളുടെ മുഖ്യവിനോദമാണ് കൈകൊട്ടിക്കളി. ഇതിൽ ഒരു സംഘം പെണ്ണുങ്ങൾ— അവർ പ്രൗഢകളോ തരുണികളോ ബാലികകളോ ആകാം— വൃത്താകാരത്തിൽനിന്നു ചുവടുവെച്ചു പാടിക്കളിച്ചു ഗുണം ചെയ്യുകയാ

ഞ് പതിവു്. ഗുരുത്തോടൊപ്പം സംഘത്തി-
 ന്റെ നായികയായ ഏതെങ്കിലും സ്ത്രീ പാടി-
 കൊടുക്കുന്നതിനെ മററുള്ളവരും ആവർത്തിച്ചു
 പാടുകയും സംഗീതലയത്തിന്നു വിദ്യേഭം വരാ-
 തെ കൈകൾ കൊട്ടിത്താളം പിടിക്കുകയും ചെയ്-
 തും. എന്റെ ഒരു ഉത്തമസ്നേഹിതനായ ഡോ-
 ക്റ്റർ സേനീൽനീനു എനിക്കു കിട്ടിയ അറിവു
 പ്രകാരം നമ്മുടെ കൈകൊട്ടിക്കുട്ടി ചോട്ടാനാ
 ഗപുരത്തിലുള്ള മുണ്ഡന്മാരുടെ ജാപ്പി എന്ന ഗു-
 ത്തവിശേഷത്തോടു വളരെ യോജിച്ചു വരുന്നതാ-
 യി കാണുന്നു; എന്നാൽ ഒരു വൃത്യാസം മാ-
 ത്രം ഉണ്ടു്. ജാപ്പി ഗുരുതത്തിൽ വാദ്യഗീതധ-
 നിയുടെ പ്രവർത്തനത്തിന്നു ഒരു പുരുഷൻകൂടി
 അംഗമായിട്ടു കാണും. ഇന്നത്തെ ആംഗ്ലേയവി-
 ദ്യാഭ്യാസം സിദ്ധിച്ച മാറിമാർന്നിടം ഈ വി-
 നോദത്തെ നിന്നാഭാവത്തോടു കൂടിയൊക്കുന്നു വീ-
 ക്ഷിച്ചുവരുന്നു. അകാരണത്താൽ, ഇതും മോ-
 ഹിനിയാട്ടത്തിന്റെ പിന്നാലെ പോകുവാൻ
 വൃതി കാട്ടിത്തുടങ്ങുന്നതായിത്തോന്നുന്നു. എ-
 ന്നാൽ ഭാഗ്യവശാൽ, ഔദ്യോഗികമാരുടെ കായിക
 മായ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുള്ള ഉപാധങ്ങളിൽ ഒ-
 ന്നായി ഇപ്പോൾ ഇതിനെ സ്വീകരിച്ചു വര-
 ന്നതുകൊണ്ടു്, ഒരു ഉജ്ജ്വലനം സിദ്ധിച്ചതായി
 ആശ്വസിക്കാം. സാഹിത്യപരമായി നോക്കുന്ന

തായാലും ഇതിന്റെ പ്രാധാന്യം അനപലപനീയമായി നില്ക്കുന്നു. ഏതുകൊണ്ടെന്നാൽ, മലയാളത്തിൽ രസപ്രദങ്ങളായ ചില നല്ല കൃതികളുടെ ആവിർഭാവത്തിന്നു ഇതു സാധ്യമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. നൃത്തത്തിന്റെയും നാടകത്തിന്റെയും നടുവിലുള്ള അതിർത്തി രേഖയിലാണ് കൈകൊട്ടിക്കളിയുടെ നിലയെന്നു വലിയ തക്കമൊന്നും കൂടാതെ പ്രസ്താവിക്കാമെന്നു തോന്നുന്നു. ശിവന്റെ കൈയാൽ കാമദേവനു നേരിട്ട ജീവനാശത്തിന്റെ സ്തൂണായെ * നിലനില്ക്കുന്നതിന് ആഘോഷിതപ്പെട്ടത് ദേശീയവാരമായ തിരുവാതിരനാളിൽ ആണ്. ഈ വിനോദത്തിനു സ്വസ്ഥാധാരണതപമെന്നു അറിയുന്നത് പക്ഷേ രസാവഹമായിരിയ്ക്കും. ഈ വലയനൃത്തം, ആത്മൻസിൽ പരേതരുടെ ബഹുമാനസൂചകമായി പ്രയോഗിതപ്പെടുന്ന നൃത്തങ്ങളുടെ ഒരു വകഭേദമായി ഉദ്ഘാരിതപ്പെടാമോ? അതു ചിന്തനീയമായ ഒരു വിഷയമാണ്.

vi. പാഠകം.

സംസ്കൃതവും മലയാളവും കൂടിക്കലർന്നിട്ടുള്ള ഒരു ഭാഷാസങ്കരമായ വിനോദമാണ് പാഠകം.

* തിരുവാതിരയുടെ ആഗമത്തെക്കുറിച്ചു പല ഐതിഹ്യങ്ങളുള്ളതിൽ ഒന്നാണിത്.

ആകൃതിയിലും പ്രകൃതിയിലും പ്രബന്ധം കൂർത്തി നോട്ട് ഇതിന്നു സാരമായ ബന്ധമുള്ളതായിക്കാണാം. ഒരുപക്ഷെ, ആഗമത്തിലും ഇതു അതി നോട്ട് സംയോജിപ്പിച്ചെടുത്തിരിക്കാം. പരമാണി കമായ ഒരു സംഭവത്തെ നാടകീയമായ രീതിയിൽ പ്രകാശിപ്പിച്ചിരിക്കുകയാണ് ഇതിലും സാധിച്ചിരിക്കുന്നത്. വിവരണവും ആഖ്യാനവും മുഴുവൻ മലയാളത്തിലും, പാഠ്യമായ ശ്ലോകങ്ങൾ സംസ്കൃതത്തിലും ആയിരിക്കണമെന്നാണ് സാമാന്യനിയമം. രംഗവിധാനമോ വാദിത്വാദികളോ ഇതിന്നാവശ്യമില്ല. സങ്കേതങ്ങളും ഇല്ലെന്നതന്നെ പറയാം. എന്നാൽ കളിക്കാരന്റെ മുൻവശത്തു ഒരു വിളക്കു കൊളുത്തിവെച്ചിരിക്കണമെന്ന നിർബന്ധമുണ്ട്. അഭിനയോപകരണങ്ങളുടെ ബാഹുല്യഭാവവും ലഘുസാധുതയും നടന്മാരുടെ ഫലിതചാര്യ്യവും ഈ വിനോദത്തെ മലയാളികളുടെ ഇടയിൽ വളരെ പ്രചാരമുള്ള ഒന്നാക്കിത്തീർത്തിയിരിക്കുന്നു.

പാഠകക്കാരൻ വളരെ പാഠിച്ചുള്ളവനും വാശിയും പ്രത്യുച്ഛന്നമതിയും സൂക്ഷ്മനിരീക്ഷണപട്രവും ആയിരിക്കണം. അതിനപ്പുറമെ മധുരമായ ഒരു കണ്ഠവും അയാളിൽ ചേർന്നിരിക്കേണ്ടിയാൽ ഒരു മാതൃകാനടന വേണ്ട ഗുണങ്ങളെല്ലാം അയാൾക്കുണ്ടു് എന്നു പറയാം. വേണം കൗതുക

കോതമാപകമല്ലെങ്കിലും വളരെ സൗജന്യമായ ഒന്നാണ്. തലയിൽ ഒരു കിരീടം അയാൾ ധരിച്ചുവെന്നു വരാം. ഇല്ലെങ്കിൽ, ഏതെങ്കിലും നിറത്തിലുള്ള തുണികൊണ്ട് തലയിൽ കെട്ടിയതും ധാരാളം മതിയാകും. * ചന്ദനലേപവും മാലകളും മറ്റു ചില ആഭരണങ്ങളുമൊഴിച്ചാൽ വേഷസ്സു് സാധാരണമായി നഗ്നമായിരിക്കും. ശ്ലോതാക്കളെ നാട്യരംഗത്തിൽനിന്നു വേർതിരിയ്ക്കുവാൻ ഉജ്ജ്വലമായ ഒരു ദീപമല്ലാതെ തിരശ്ശീലപോലുമില്ല.

എല്ലാം സൗജന്യമാകുമ്പോൾ, പാറകൾ പറയുന്ന ആൾ അങ്ങനെയു വന്ന ശ്ലോതാക്കൾക്കു് അഭിമുഖനായി നിന്നു വളരെ പതിഞ്ഞ സ്വരത്തിൽ മംഗളം നിവ്വഹിയ്ക്കുന്നു. സംസ്കൃതപദങ്ങളും മലയാളപദങ്ങളും കൂടിക്കലർന്ന ശ്ലോകത്തിന്റെ രൂപത്തിലാകുന്നു മംഗളം. അതു കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ, സുഖീകൃതമായ ഒരു ഗദ്യമാണ്. ആ ഗദ്യത്തിൽ അത്തരം കഥാകഥനങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശ്യങ്ങളെ അയാൾ വിവരിയ്ക്കും. പ്രധാനമായ ഉദ്ദേശ്യം ഏറ്റവും പ്രയാസം കറഞ്ഞതും എളുപ്പമുള്ളതുമായ തരത്തിലുള്ള മതപരമായ വിദ്യാഭ്യാ

* പാറകളിൽ സമർപ്പിക്കാത്ത നടന്മാർക്കു് അഭിനന്ദനസൂചകമായി ചില പ്രഭുക്കന്മാർ കിരീടം കൊടുക്കുക പതിവുണ്ട്.

സമാണം. ഈ പ്രാരംഭപദ്ധതിയും അതിൽപിന്നെ വരുന്ന സുദീർഘമായ ഗദ്യവും സംസ്കൃതനാടകങ്ങളിലെ നാന്നിയേയും പ്രരോചനയേയും അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നു. അവയുടെ അനുകരണംതന്നെയാണിവ. ഇതും കഴിഞ്ഞാൽ അയാൾ ഏതാതാക്കളെ കഥാഭാഗവുമായി പരിചയപ്പെടുത്തുകയായി. കഥയാരംഭിക്കുന്ന ഘട്ടത്തെ നാടൻ ഭാഷയിൽ വിസ്തരിച്ചുകൊണ്ടാണ് ഈ ഭാഗം അയാൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നത്. കഥയിലെ പ്രത്യേകസന്ദർഭവുമായി ഏതാതാക്കളെ പരിചയപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞാൽപ്പിന്നെ, അയാൾ കഥാഗാത്രത്തിലേയ്ക്കു പ്രവേശിക്കും. കഥാഗാത്രം സംസ്കൃതമേയാണ്. അയാൾ ആദ്യം അതിനെ ഉച്ചരിച്ച്, അതിന്റെ അർത്ഥത്തെ പിന്നെ മലയാളത്തിൽ വേണ്ടവോളം ഉദാഹരണങ്ങളും മറ്റും ചേർത്ത് വിവരിച്ചു വിശദമാക്കുന്നു.

ഈ അവസരത്തിൽ പ്രചാരത്തിലുള്ള പല സാമുദായികകാര്യങ്ങളേയും അയാൾ പ്രതിപാദിക്കും. ഏതാതാക്കളിലും ചിലർ അയാളുടെ വാക്കുകൾക്കു ലക്ഷ്യമായി ഭവിക്കാതെയിരിക്കുകയില്ല. നാടും വളരെക്കുറേയുളള. എന്നാൽ ആഖ്യാനഭാഗത്തെ സ്പഷ്ടമാക്കുവാൻ മതിയായ ആംഗുഷ്ഠം അയാൾ ഉ

പയോഗിക്കുന്നു. പാഠകക്കാരന് കറെയേറെ പ്രസംഗസാധനത്തു മുണ്ടെങ്കിലും തന്നെയും ലഭിക്കുന്ന പ്രോത്സാഹനത്തിന് വല്ല കാര്യം നേരിട്ടേയ്ക്കുമോ എന്നുള്ള ഭയത്താൽ അയാൾ അതിനെ ചാക്യാരെപ്പോലെ സ്വസ്ഥതയോടെ ഉപയോഗപ്പെടുത്താറില്ല. പാഠകക്കാരൻ ചാക്യാരെപ്പോലെ മുഖത്തുനോക്കി രംഗവാസികളെ ശകാരിക്കുകയെന്നാണ് സാമാന്യനിയമം. ഡാസ്യവിനോദങ്ങളെ സമ്മിശ്രണം ചെയ്തുകൊണ്ട് ഫലപ്രദമായ രീതിയിൽ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനും സമ്പാദ്യബോധത്തിനും പ്രചാരം വരുത്തുക എന്നുള്ളതാണ് പാഠകകലയുടെ പ്രധാനോദ്ദേശ്യമെന്നു മുമ്പ് പ്രസ്താവിച്ചതിൽനിന്നു ഗ്രഹിക്കാവുന്നതാണല്ലോ.

ഈ വിനോദവിഭാഗം കൂത്തിന്റെ ഭാഗമായിത്തന്നെ വളരെ അകന്ന ഒന്നല്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ രണ്ടും ഒരേ ഉദ്ദേശ്യത്തെയാണ് നിർവ്വഹിക്കുന്നത്; രണ്ടിലും നാടകീയമായ വിവരണവുണ്ട്. എന്നാൽ ചില പ്രധാനപ്പെട്ട വ്യത്യാസങ്ങൾ ഇല്ലെന്നുമില്ല. അവയെ പിന്നീട് പ്രസ്താവിക്കുന്നതാണ്. അവയിൽനിന്നു സംക്ഷിപ്തരൂപത്തിലുള്ള പ്രബന്ധം കൂത്താണ് പാഠകമെന്ന് നമുക്കു മനസ്സിലാകാതിരിക്കയില്ല. ദേശഭാഷയ്ക്കു കൊടുത്തിട്ടുള്ള പ്രാമുഖ്യവും, നടൻ അനുവദിച്ചിട്ടുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം

വും ഈ വിനോദം പ്രചരിയ്ക്കുവാൻ അധികം ഉപകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. മാത്രമല്ല, ക്ഷേത്രാദികളിൽ വച്ചേ നടത്താവൂ എന്ന നിർബന്ധവും ഇതിനില്ല. ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു വിനോദം നടപ്പിൽ വന്നതുതന്നെ നമ്മുടെ നാട്ടിനു ശ്രേയസ്കരമാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഈ വിനോദം മൂലം സംസ്കൃതവിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ചില പ്രകാരശ്ശികൾ പ്രാകൃതരായ ബഹുജനങ്ങളുടെ പോലും മനസ്സുകളിൽ കടന്നുകൂടി അവിടെ ചില അതുഭുതകരങ്ങളായ പരിണാമങ്ങൾ വരുത്തിക്കൂട്ടിയിട്ടുണ്ട്.

മറ്റൊരു നിലയിൽ നിന്നു കൊണ്ടുവീക്ഷിച്ചാലും പാഠകത്തിന്റെ ആഭിജ്ഞാനിതാക്കൾക്കു ആരും കൃതജ്ഞതാഞ്ചലി അർപ്പിയ്ക്കേണ്ടതായി വരും. എന്തെന്നാൽ, ഇതു സംസ്കൃതഭാഷയിൽ ഒരു വളരെ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ നിർമ്മിതിക്കു ഫേതുവായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. പ്രാദേശികമായി പ്രബന്ധങ്ങൾ എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന ഈ വക ഗ്രന്ഥങ്ങൾ എണ്ണത്തിൽ നൂറിൽ കുറയാതെ കാണാം; വണ്ണത്തിലും കൂറമല്ല. ആന്തരമായ ഗുണത്തിലാകട്ടെ, അത്യുന്നതമായ ഒരു സ്ഥാനത്തെയാണ് സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിൽ അവ വഹിയ്ക്കുന്നത്. കേരളം സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിലേയ്ക്കു ചെത്തിട്ടുള്ള സംഭാവനയുടെ സാമാ

നൂതനപം അറിയണമെങ്കിൽ ഈ പ്രബന്ധങ്ങളും പഠിച്ചിരിക്കണം. അതുകൊണ്ടുമാണ്; പാഠകക്കാരനെ അയാളുടെ കൃത്യത്തിൽ സഹായിക്കുന്നതിനു വിവരണാത്മകമായ ഒരു വ്യാഖ്യാനത്തിന്റെ ആവശ്യകത നേരിട്ടപ്പോൾ, അതു കേരളത്തിൽ ഒരു സാഹിത്യവിമർശനകക്ഷയുടെ ഉൽപ്പാദനത്തിനു കാരണമായി ഭവിച്ചു. സ്വന്തം വകയായും കുറെ സാഹിത്യവിമർശനങ്ങൾ അതു സാഹിത്യത്തിലേയ്ക്കു മുതൽക്കൂട്ടായിരുന്നില്ല. ഇങ്ങനെ നോക്കുന്നതായാൽ, പാഠകവും കൂറ്റനും ശിക്ഷിതരും അശിക്ഷിതരായ ഗ്രാമീണർക്കു മാനസികമായ ഉല്ലാസത്തെ പ്രദാനം ചെയ്യുക മാത്രമല്ല, അഭിനവപ്രതിഭാസന്മാനങ്ങളായ പല കൃതികളേയും അമൂല്യങ്ങളും പ്രാജ്ഞാകുപ്പങ്ങളുമായ വ്യാഖ്യാനങ്ങളേയും കൊണ്ടു് സംസ്കൃതസാഹിത്യസമ്പത്തിനെ വളരെ പോഷിപ്പിച്ചുകൂടി ചെയ്തിട്ടുണ്ടു് എന്നു വ്യക്തമാവും. *

* ഭാഷാചംപുക്കളുടെ ആവിർഭാവം പുറകുകാരന്റെ ആവശ്യം പൂർത്തിയാക്കുവാൻ എന്നൊരു പക്ഷമുണ്ടു്. ഈ മതം ശരിയാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. സംസ്കൃതത്തിലുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള പ്രബന്ധങ്ങളെ അനുകരിച്ചാണു് ഭാഷാചംപുക്കൾ ഉൽകൃതമായതു് എന്നു മാത്രമേ പറയാവുന്നതു്.

vii. കഥകളി.

കേരളദൃശ്യകലകളിൽവെച്ചു അതിപ്രധാനമായ ഒന്നാകുന്നു കഥകളി. ഇതിന്റെ ഉൽപ്പത്തിയ്ക്കു കാരണമായ സംഭവങ്ങൾ സുപ്രസിദ്ധങ്ങളാണു്. ജയഭദ്രന്റെ ഗീതഗോവിന്ദത്തെ മാതൃകയാക്കി കല്പിച്ചുകൊണ്ടു് കോഴിക്കോട്ട രാജവംശത്തിലെ ഒരു അംഗവും സുപ്രസിദ്ധനായ മാനവേദരാജാവു് കൃഷ്ണനും എന്നു ഇന്നറിയപ്പെടുന്നതും ഭക്തദ്രുപദനും ആയ വിനോദഭീതിയെ സൃഷ്ടിച്ചു. അതിന്റെ മോഹനമായ ആകൃതിയും പ്രകൃതിയും കണ്ടു ജനങ്ങൾ അതിൽ മുഗ്ദ്ധരായിത്തീരുകയും വേഗത്തിൽ അതിന്നു പ്രചാരം സിദ്ധിയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. അക്കാലത്തു് ലക്ഷിണാത്യനായ ഒരു പ്രഭു കൃഷ്ണനാട്ടത്തിന്റെ മഹിമാതിശയം കേട്ടറിഞ്ഞു ആ സംഘത്തെ തന്റെ രാജധാനിയിലേയ്ക്കു നെയച്ചു തരുവാൻ അപേക്ഷിച്ചു. എന്നാൽ സാമൂതിരിയകളെ, അപേക്ഷകൻ തന്റെ ഒരു രാഷ്ട്രീയ വൈരിയാണെന്നുള്ള കാരണത്താൽ, ആ അപേക്ഷയെ നിരസിക്കുകയും, കൃഷ്ണനാട്ടത്തെ അങ്ങോട്ടു് അയച്ചുകൊടുക്കുവാൻ വിസമ്മതിക്കുകയുമാണുണ്ടായതു്. എന്നുമാത്രമല്ല, ആ കോവിലകത്തു കൃഷ്ണനാട്ടത്തിന്റെ രസം ആസ്വദിയ്ക്കുന്നതിനു് മിടുക്കുള്ളവർ ആരും ഇല്ലെന്നു ഒരു സന്ദേശവും

കൂടെ കൊടുത്തെയച്ചു. ഈ അപേക്ഷാനിരസനവും പരിഹാസവചനവും ആ പ്രമാണിയുടെ അന്തർവീര്യത്തെ ഉണർത്തി, ആത്മതേജസ്സിനെ ഉത്തേജിപ്പിച്ചു. വിപ്രകൃതമായ പന്നഗം ഫണം വിടുതന്താതിരിയ്ക്കുമോ? ഫലം എന്തായിരുന്നു? കൃഷ്ണനാട്ടത്തിനു എതിരായി, എന്നാൽ കാശ്ചലാഗങ്ങളിൽ മിക്കവാറും അതിനോടു യോജിക്കുന്ന, പുതിയ ഒരു വിനോദത്തിന്റെ സൃഷ്ടി. അതേ—ഇന്നത്തെ കഥകളി അല്ലെങ്കിൽ ആട്ടക്കഥയായി പരിണമിച്ച രാമനാട്ടം ഇങ്ങനെയാണ് ആവിർഭവിച്ചത്. ആരാണ് സാമൂതിരിയോടു കൃഷ്ണനാട്ടത്തെ തന്റെ കോവിലകത്തെയ്ക്കു കണയച്ചതന്നാൽ കൊള്ളാമെന്നു വിനയമിശ്രനായി അപേക്ഷിച്ച ആ പ്രമാണി? കൊട്ടാരക്കര സ്വരൂപത്തിലെ ഒരു തമ്പുരാനാണെന്നാണ് ഒരു ഐതിഹ്യം ചേർക്കപ്പെട്ടതെന്നും. നമ്പ്യാരുടേതെന്നപോലെ അദ്ദേഹത്തിന്റെയും പ്രതപമായ മനോമുകുരത്തിൽനിന്നു പുറത്തുവന്ന നൃത്തനൃത്യങ്ങളുടെ ആകാശസൂക്ഷ്മയും പ്രകൃതിമാധുരിയും ജനങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തിൽ ഒരുത്തരവികാരത്തെ ജനിപ്പിച്ചു. അചിരേണ അതിനു പ്രചാരമായ പ്രചാരവും സിദ്ധിച്ചു. ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ അഭിനയയോഗ്യതകൊണ്ടും സാഹിത്യഗുണപൂർണ്ണതകൊണ്ടും അതിപ്രധാനമായ ഒരു

വിപുലവിഭാഗത്തിന്റെ ആവിർഭാവം ഇങ്ങനെയാണു്.

കൃഷ്ണാട്ടം ഉണ്ടാക്കിത്തീർന്നു്, അഥവാ ആദ്യമായി അഭിനയിച്ചതു്, ഗ്രാഹ്യാസ്തതിശ്ലാഘകൾ എന്ന കലിവാചകം സൂചിപ്പിക്കുന്ന ദിവസത്തിലാണത്രെ. അപ്പോൾ കഥകളി നടപ്പിൽ വന്നു് ഇതിൽ കറച്ചുകാലത്തിനുശേഷം മരണമുണ്ടാണല്ലോ ഉദ്ദേശിക്കേണ്ടതു്. പതിനേഴാം ശതകത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ ഇതിനെ വിനാശിപ്പിക്കുകയാണെന്നതിൽ നാം സത്യത്തിൽനിന്നു വളരെ അകന്നുപോയി എന്നു വരുന്നതല്ല. ഇതേ വീക്ഷണഫലംതന്നെ രാമനാട്ടത്തിലെ പ്രാരംഭശ്ലോകത്തിൽനിന്നും നമുക്കു ലഭിക്കുന്നുണ്ടു്. ആ ശ്ലോകം താഴെ ചേർക്കുന്നു.

പ്രാപ്താനന്താവനശ്ചിതഃ പ്രീതമ

ശ്രീരോഹിണീജന്മനോ

വഞ്ചികുലാ വരവീരകേരളവിഭോ

രാജാജ്ഞാപസ്യസ്തനനാ

ശിഷ്യേണ പ്രവരേണ ശങ്കരകവേഃ

രാമായണം വസ്തുതേ

കാരണേണ കഥാഗുണേണ കവയഃ

കർപ്പു തൽകണ്ഠയോഃ

രാമനാട്ടത്തിന്റെ കർതാവായ തമ്പുരാനെക്കുറിച്ചുള്ള ചില അറിവുകൾ നമുക്കു ഇതു്

ശ്ലോകത്തിൽ നിന്നു ലഭിക്കുന്നുണ്ട്. അദ്ദേഹം ശ്രീവഞ്ചീവീരകേരളവർമ്മ മഹാരാജാവിന്റെ ഭാഗീനേയനാണെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗുരു ഒരു ശങ്കരകവിയെന്നെന്നും നമുക്കു ഇതിൽ നിന്നു മനസ്സിലാകുന്നു. ഈ വീരകേരളവർമ്മവു് ഏതാണെന്നും ശങ്കരകവി ആരാണെന്നും മറുമുള്ള വിവരങ്ങൾ ഇന്നും അപരിജ്ഞാതമായിട്ടാണു് ഇരിക്കുന്നതു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ തന്നെ ലിഖിത പഠിപ്പേഴ്സു നിന്നുകൊണ്ടു് ഓരോരുത്തർ ഓരോവിധം പറയുന്നുണ്ടെന്നല്ലാതെ ആരും ഒരു തീരുമാനത്തിൽ ഇതുവരെ എത്തിട്ടില്ല. *

രാമനാട്ടത്തിന്റെ സ്വരൂപത്തെ മുതൽക്കു ത്തിൽ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നതു നീരസജനകമാവുകയില്ലല്ലോ. ദശകന്ദന്റെ പുത്രകാമേഷ്വരി തൊട്ടു ലങ്കാനിരോധം വരെയുള്ള രാമകഥാഭാഗത്തെയാണു് അതു വിവരിക്കുന്നതു്. നടന്മാരുടെ വേഷഭൂഷാഭികരം ഉഷ്ണാട്ടക്കളിക്കാരിൽനിന്നു സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളവയാണു്. മുഖമൂടികൾ ധരിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു എന്നാണു വിചാരിക്കേണ്ടതു്. കഥ ഏഴു ദിവസംകൊണ്ടു് ആടിക്കളിക്കത്തക്കവിധത്തിലാണു് എഴുതിത്തീർക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്. അതായതു അതിനു് ഏഴു വിഭാഗങ്ങളുണ്ടു്. കഥയ്ക്കു സാക്ഷാദ

* ഇതു സംഗ്രഹി ഗുരുക്കന്മാരുടെ വഞ്ചിനിമുഖ് എന്ന പുസ്തകത്തിൽ സവിസ്തരം ചർച്ചചെയ്തിട്ടുണ്ടു്.

കഥ എന്നും വേണമെങ്കിൽ പോകാം. ഇത് ആദ്യമായി അർജ്ജുനനായി കൈമാറിയതും ഗണപതി ക്ഷേത്രത്തിന്റെ മുൻഭാഗത്തു വെച്ചു ഞ്ഞതും. കൈമാറിയതും രാജകുടുംബത്തിന്റെ കല വൈദികനാണ് ആ ക്ഷേത്രത്തിലെ പ്രതിഷ്ഠാ മ്തി. ഈ സംഗതി അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിട്ടാണ ്ലൊ ഗ്രന്ഥകാരൻ കൈമാറിയ സപര്യപത്തിലെ അംഗമാണെന്നു അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. മണി പ്രവാളഭാഷയാണ് രാമനാട്ടത്തിൽ സ്വീകരി ച്ചിരിക്കുന്നത്. ശ്ലോകങ്ങളിൽ സംസ്കൃതവും പദ ങ്ങളിൽ മലയാളവും പ്രയോഗമായിരിക്കുന്നു. പിൽ കാലത്തുണ്ടായിട്ടുള്ള ആട്ടക്കഥകളിലും ഈ സങ്ക രഭാഷ ആലിംഗ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതായി കാണാൻ കഴി യും. സാഹിത്യഗുണത്തിൽ രാമനാട്ടത്തിന് വലി യ മേന്മയെന്നുവെല്ലുന്നതാണ് നിരൂപകന്മാരു ങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം, എന്നാൽ മലയാളസാഹിത്യ പിപാശികളായ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു ആ സാ ഹിത്യത്തിനു കേരളവർമ്മതമ്പുരാൻ ചെമ്പ്തിട്ടുള്ള സേവനങ്ങളെ തീരെ വിസ്മരിക്കുവാൻ സാധിക്ക മെന്നു തോന്നുന്നില്ല. എന്തെന്നാൽ അദ്ദേഹം ങ്ങളെ പുതിയതരം ദൃശ്യകലയുടെ അവതാരകനു യിരുന്നു; എന്നു മാത്രമല്ല അദ്ദേഹം കാണിച്ചു കൊടുത്ത മാതൃകയിൽക്കൂടി പിൽക്കാലത്തു വള രപ്പെട്ട സഞ്ചരിക്കുകയും, അവരുടെ സഞ്ചാര

ഫലങ്ങൾ മലയാളസാഹിത്യത്തിന്റെ പുഷ്പിഷ്ഠ സാരായമായിപ്പരിണമിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. നൂതനപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ മാർഗ്ഗാർക്കനെന്ന നിലയിൽ ഈ തമ്പുരാനു ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ ഉന്നതമായ ഒരു സ്ഥാനമെന്നു നോക്കേണ്ടു.

രാമനാട്ടുതാരിന്റെ പരിണാമമാണ് കഥകളി. പതിവുപ്രകാരം കേളികൊട്ടു വഴിക്കാണ് കളിയുണ്ടെന്നുള്ള വിവരത്തെ സാധാരണലോകരെ അറിയിക്കുക. ഈ കളിക്ക് വലിയ ഒരുക്കവും വേഷവിധാനവും ആവശ്യമുള്ളതുകൊണ്ട്, കളിയിൽ പ്രധാനവേഷക്കാരെല്ലാം പകലേ അണിയറയിലേയ്ക്കു അതിർക്കുന്നു. സംസ്കൃതരൂപകങ്ങളിലെന്നതുപോലെ കഥകളിയിലും പൂർവ്വരംഗം ഉണ്ട്. തിരുശ്ശീലയുടെ പുറകിൽനിന്നുകൊണ്ടു ചെയ്യുന്ന പ്രത്യേകതരത്തിലുള്ള ഒരു മാതിരി ആട്ടത്തിലും അതിനെത്തുടർന്ന് ചെയ്യുന്ന കുറെ ഗ്ലോകങ്ങളുടെ ഉച്ചാരണത്തിലുമാണ് ഈ പൂർവ്വരംഗം നിബന്ധിച്ചു കാണുന്നത്. അതിന്റെ ശേഷം തിരുശ്ശീല മാറുകയും കഥയിലെ നായകനും നായികയും അരങ്ങത്തുവന്നു മംഗളം ആചരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതിനു തോടയം പുറപ്പാട് എന്നാണ് സംജ്ഞ. സംസ്കൃതരൂപകങ്ങളിലെ നാദിയോടും പൂർവ്വരംഗത്തോടും പ്രധാ-

നമ്മുടെ എല്ലാ കാര്യങ്ങളിലും ഇതിനു ഗണ്യമായ സാദൃശ്യം ഉണ്ട്.

പിന്നെയാണ് കളിയുടെ ആരംഭം. അതിന്റെ പ്രത്യേകസ്വഭാവം മുൻപൊരിക്കലും പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ ചേങ്ങല കൊട്ടുന്ന ജോലികൂടി നിർവ്വഹിക്കുന്ന ഭാഗവതരുടെ പാട്ടിനു അനുഗുണമായി നടന്മാർ അഭിനയിക്കുകയും തന്മയത്വത്തോടെ ആടുകയും, ആംഗ്യ സന്ദേശങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഭാവം വിശദീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാകുന്നു. കളി സാധാരണമായി രാത്രി മുഴുവൻ ഉണ്ടായിരിക്കും. രാത്രിയുടെ അന്ത്യയാമത്തിലായിരിക്കും കളിയിലെ പ്രധാനവേഷക്കാർ അരങ്ങത്തു പ്രവേശിക്കുന്നത്. വേഷക്കരുടെ ജാതിയെക്കുറിച്ചാണെങ്കിൽ, അവരിൽ അധികം പേരും നായന്മാരും അപൂർവ്വം ചിലർ ബ്രാഹ്മണരും ആകുന്നു. അഞ്ചു വർഷത്തിൽ കുറയാതെ കണ്ടുള്ള ഒരു പരിശീലനം കളിക്കാർക്കു ആവശ്യമാണ്; എങ്കിലേ അവർക്ക് ശരിയായ മനസ്സാധിനവും നടനസാമർത്ഥ്യവും സിദ്ധിക്കൂ. കഥകളി വേഷക്കരുടെ പലതരത്തിലുള്ള നിലകളും ഇരിപ്പുകളും മുഖഭാവങ്ങളുടെ വൈശാല്യവും യഥേഷ്ടം നിയന്ത്രിക്കാവുന്ന നൃത്തങ്ങളുമെല്ലാം ഭരതമുനിയുടെ അഷ്ടഭാവങ്ങളാൽ പ്രതീകങ്ങളെപ്പോലും തുല്യപ്പെടുത്തുന്നവയാണ്. ഭരത

പ്രകാശമായ അഭിനയകലയിലും രഞ്ജനോപ
 യോഗകലയിലും സ്വതന്ത്രരായ അവർ മിക്ക
 വാറും പാർപ്പുണ്ണ നേടിക്കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. യു
 ലം, മരണം, ചുംബനം, ആലിംഗനം മുത
 ലായ പല വിഷയങ്ങളും രംഗത്തിൽ പ്രയോ
 ഗിക്കുമ്പോൾ പാടില്ലെന്ന ഭരതമുനി നിഷേധിച്ചി
 ട്ടുണ്ടെങ്കിലും നമ്മുടെ കളിപ്പാർ ആ വക നിബ
 ന്ധനകളെ ഒരിക്കലും ഗണിച്ചുവരാറില്ല; അവർ
 അവയെ ആധുനികരംഗമണ്ഡപത്തിൽ സ്വത
 ന്ത്രമായി ഉപയോഗിക്കുന്നു.

ആരംഭനീയങ്ങളായ ഹിന്ദുപുരാണങ്ങളിൽ
 നിന്നാണ് കഥയുടെ ഇതിവൃത്തം സാധാരണ
 എടുക്കാൻ പതിവ്. അക്കാലത്തെ ധീരന്മാരും
 ദേശാഭിമാനികളുമായ വീരപുരുഷന്മാരെ നായക
 ന്മാരാക്കി കല്പിച്ച് ഇത്തരം കൃതികൾ നിർമ്മിക്ക
 പ്പെട്ട കാണാത്തതിൽ വളരെ വ്യസനിക്കേണ്ടിയി
 രിക്കുന്നു. പോർതുഗീസുകാരുടെ ആഗമനവും ത
 ൽഫലമായി തുടരെത്തുടരെ ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിര
 ന യുദ്ധങ്ങളും കീഴ്തിപെറ്റ പല വീരസന്താന
 ങ്ങളുടേയും ഉൽപാദനത്തിന് കേരളഭൂമിയെ പ്രോ
 ത്സാഹിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്നുള്ളത് സംശയരഹിത
 മായ ഒരു കാര്യമാണ്; എന്നാൽ അവരിൽ ആ
 ത്തരുന്നെ ഈദ്രശവിനോദങ്ങളിൽ നായകസ്ഥാ
 നം വഹിച്ച രംഗപ്രവേശം ചെയ്ത കാണുന്നില്ലാ

തെന്തിനാൽ യാഥാസ്ഥിതികമായ ഒരു മനസ്സാ-
 തിയാണ് അക്കാലത്തെ ഗ്രന്ഥകാരന്മാർക്കുണ്ടായി-
 രുന്നതെന്നു വേണം ഉൾക്കൊള്ളാൻ. അതെങ്ങ-
 നെയായാലും അവർ സ്വീകരിച്ച പുരാണകഥക-
 ളിൽ പല മാറ്റങ്ങളും നവീനതകളും വരുത്തി
 യിട്ടുള്ളതായിരിക്കണം. ഈ മാറ്റങ്ങളും നൂതനത-
 ളും, നടനകാര്യത്തിൽ വരാവുന്ന പ്രാദേശികങ്ങ-
 ളായ പല വിഷയങ്ങളേ ദൂരീകരിക്കുന്നതിനും
 നടനത്തിന്റെ കലാത്മകമായ ഉൽക്കണ്ഠയെ വ-
 ദ്വിപ്പിക്കുന്നതിനും, ഏറ്റവും പ്രാധാന്യമുള്ള ഒട്ടേ-
 മിക്ക വേഷക്കാർക്കും പ്രവേശനത്തിനു ഇടംകൊടു-
 കുന്നതിനുംവേണ്ടി കൃഷ്ണപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവയാണ്.

കഥയുടെ ജീവനമായ സാഹിത്യാംശത്തെ
 മൂന്നായി തരംതിരിക്കാം. പദ്യങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ
 ശ്ലോകങ്ങൾ എന്നവയാണ് അവയിൽ ആദ്യത്തേ-
 ത്ത്. പദ്യങ്ങൾ അങ്ങയിലും ആകൃതിയിലും സംസ്കൃ-
 താത്മകമായിരിക്കും. പ്രാസം, ദീർഘദീർഘസമാസ-
 ങ്ങൾ, ശബ്ദധ്വനി മുതലായവയുടെ അവതരണ-
 ത്തിൽ അവ ആവേശകരമായ സംസ്കൃതത്തിന്റെ
 ആഡംബര സമനപിതമായ ആകാരത്തിനോടു-
 യോജിച്ചുകാണുന്നു. സംസ്കൃതരൂപങ്ങളുടെ ശ്ലോക-
 ങ്ങളിൽനിന്നു ഇവയ്ക്കു വ്യക്തമായ ഒരു വ്യത്യാസ-
 മുണ്ട്. സംസ്കൃതരൂപങ്ങളിലെ ശ്ലോകങ്ങളെല്ലാം
 തന്നെ രംഗപ്രവീശ്ചരകന്ന കഥാപാത്രങ്ങളുടേതാ-

തിരിച്ചും; കവിയാകുന്ന ഗുണമകാരണ അവരിൽ പ്രവേശത്തിന് അനുവാദമില്ല. നേരെമറിച്ചു കഥ കളിയിലെ ഗ്ലോക്കങ്ങൾ കവിയുടെ വാക്കാലിരിപ്പും. ഭൂതഭാവികഥകളെ ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും രംഗനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്നതിനും പാത്രസൂചന സാധിക്കുന്നതിനും ഉള്ള ഒരുപാട് ആയിട്ടാണ് ഗ്ലോക്കങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കുന്നത്. സൂച്യം മാത്രമായ കഥാശക്തി വിസ്തരിക്കാതെ സൂചിപ്പിക്കുകയും ധ്വജപടങ്ങളായ സംഭവങ്ങളെ തുടർച്ചയ്ക്കും ചെയ്യുന്ന ഈ സ്വഭാവം മൂലം 'ഗ്ലോക്കത്തിൽ കഴിക്കുക' എന്നൊരു ശൈലിതന്നെ നമ്മുടെ ഭാഷയിലുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഈ വിഷയത്തിൽ അവ ഷെക്സ്പീയറുടെ 'ഹെൻറി പഞ്ചമൻ' എന്ന നാടകരചനയിലെ ഗായകസംഘത്തിന്റെ പ്രവൃത്തിയെയാണ് നിർമ്മിക്കുന്നതെന്ന് പറയാം. ഈ ഗ്ലോക്കങ്ങൾ എല്ലാത്തോഴും പാടുകമാത്രമേ ചെയ്യാറുള്ളൂ.

രണ്ടാമത്തെ വിഭാഗം ഭണ്ഡകങ്ങളാകുന്നു. ഉഭയ ഭാഷാസംമിത്രവും സംഗീതഗുണാത്മകവും ആയ ഒരുതരം നീണ്ട പദ്യങ്ങളാണ് ഭണ്ഡകങ്ങൾ. വടിപോലെ നീണ്ടുപോകുന്നതു എന്നു പദാർത്ഥം. ഭണ്ഡകത്തിന് നന്നാലു പാദങ്ങളും ഓരോ പാദത്തിലും മുമ്മൂന്നു ഖണ്ഡങ്ങളും ഉണ്ടാകും. താളത്തിനൊപ്പിച്ചു പാദം മുറിക്കപ്പെട്ടു

ടന്നു. അങ്ങനെ ഉറിക്കപ്പെടുന്ന പാലഖണ്ഡങ്ങൾ പാലംപ്രതി മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്നു പറഞ്ഞുവെല്ലാം. അവയിൽ ആദ്യഖണ്ഡത്തിൽ ഗുരുക്കൾകൂടിയും, അന്തിമഖണ്ഡത്തിൽ ലഘുക്കൾകൂടിയും മധ്യഖണ്ഡത്തിൽ ഗുരുലഘുക്കൾ സമമായും ഇരിക്കണം. പ്രാസഭീഷ്ടയും ഖണ്ഡങ്ങളിലാണു് കാണുക. ഖണ്ഡങ്ങളുടെ ലക്ഷണങ്ങൾ ഭേദിച്ചും യോജിച്ചും വരാം. അതുപോലെ പാലഖണ്ഡങ്ങളുടെ സംഖ്യയും നാലിൽനിന്നും മൂന്നിൽനിന്നും ഒന്നോ രണ്ടോ കൂടിയും അല്ലെങ്കിൽ കുറഞ്ഞും വരാവുന്നതാണു്. ഖണ്ഡം പ്രതിഭേദിച്ചുള്ള പാദങ്ങളോടുകൂടിയ ഭണ്ഡകങ്ങളും അപൂർവ്വമല്ല. കഥയിൽ ശ്ലോകങ്ങൾ ചെയ്യുന്ന കൃതുംതന്നെയാണു് ഭണ്ഡകങ്ങളും നിർവ്വചിക്കുക പതിവു്; ഏങ്കിലും വ്യത്യാസങ്ങൾ ചിലപ്പോൾ ഈ നിയമത്തിന്നും കണ്ടുകൊണ്ടു വരാവുന്നതാണു്.

മൂന്നാമത്തെ വിഭാഗം പദങ്ങളാണു്. അവയുടെ രചന പ്രാധാന്യേന ഭേദഭാഷയിലായിരിക്കും. ഇവയെയാണു് കളിക്കാർ അഭിനയിച്ചു കളാക്കളതു്. സംസ്കൃതശ്ലോകോദ്യുത്തങ്ങളിലോ ശ്രാവീഡഗാനവൃത്തങ്ങളിലോ അല്ല അവയുടെ നിബന്ധനം; ഗാനതാളങ്ങളുടെ മാത്രമൊഴുവും അനുസരിച്ചു ഈ യതിവിഭാഗമുള്ള അടിസ്ഥാനമാക്കി ചില പ്രത്യേക നിബന്ധനകൾക്കു വി

യേശുമാക്കി രചിക്കുന്ന ഒരുതരം പാട്ടുകളാണ് അവയിൽ കാണപ്പെടുന്നത്. രീതിയിൽ അവ സംഭാഷണാത്മകമാകുന്നു. രസഭാവങ്ങളുടെ യഥാർത്ഥമായ പ്രകാശനത്തിനായി സന്ദർഭാനുസരണം പദങ്ങളുടെ ഉച്ചാരണത്തിൽ സ്വരഭേദം വരുത്താറുണ്ട്.

പദങ്ങളെ അവയുടെ ഉള്ളടക്കത്തെ ആസ്പദമാക്കി ശൃംഗാരപദങ്ങൾ, യുദ്ധപദങ്ങൾ, എന്നിങ്ങനെ പലതരത്തിൽ വിഭജിക്കാം. സൂത്രോദയവണ്ണ ചന്ദ്രോദയവണ്ണ മുതലായവയും, രാഗാവിഷ്ഠരായ നായികനായകന്മാരിൽ ആരുടെയെങ്കിലും മേൽ അവയുണ്ടാകുന്ന ഫലവും അടങ്ങിയ ഖണ്ഡങ്ങളാണ് ഇവയിൽ ഒന്നാമത്തേതു്. പതിഞ്ഞാട്ടമെന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന മനഃഗതിയിലുള്ള പാദവിന്യാസരീതിയിലാണ് അവയുടെ അഭിനയം. ഈ ഖണ്ഡത്തിന്റെ പുരോഗതിയും അഭിനയവും രാഗത്തിന്റെ ഉദയവികാസങ്ങളെ അനുസരിച്ചാണിരിക്കുക. ശ്ലോകങ്ങളെപ്പോലെ ഭാവത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിനു തികച്ചും ശക്തങ്ങളായിട്ടുള്ളവയാണ് പദങ്ങൾ. അതുപോലെ പ്രജ്ഞാപരമായി ഉൽബോധനം ചെയ്യുന്നതിലും അവ സുശക്തങ്ങളാണ്; എന്നാൽ സംഗീതഗുണത്തിൽമാത്രം അവ ശ്ലോകങ്ങളെക്കാളും

വളരെ മേലേയാണ് സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. സം-
 ഗീതത്തിന്റേയും കവിതയുടേയും ശോഭാജനകമാ-
 യ ഒരു സമ്മിശ്രണത്തിന്റെ ഫലമാണ് അവ
 എന്നു പറയാം. സ്വാഭാവികതയും അവയിൽ
 അല്പം കറവാണെങ്കിലും നാടകങ്ങളിലെ ശീമി-
 ലബന്ധങ്ങളായ ഗദ്യങ്ങളേക്കാൾ അവ ഉന്മൂല്യ-
 ണ്ണതും ആണ്. അവ തങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശ്യത്തെ ഒരു-
 വിധം പൂർണ്ണമായി നിർവ്വഹിക്കുകയും ചെയ്യു-
 ന്നു. ഇങ്ങനെ പാദങ്ങളും ഭാഗ്യങ്ങളും പദങ്ങ-
 ലും ചേർന്നതാണ് കഥകളിയിലെ സാഹിത്യ-
 ത്തിന്റെ ബാഹ്യസ്വരൂപം. പ്രസിദ്ധങ്ങളായ
 ചില കഥകളെ ഉപജീവിച്ച് ഒന്നിലധികം
 കൃതികൾ രചിച്ചിട്ടുള്ളതായിക്കാണാം. ഇത് മല-
 ബാറിന്റെ വടക്കൻപ്രദേശങ്ങളിലും തെക്കൻപ്ര-
 ദേശങ്ങളിലും പ്രചാരമുള്ളതായി വടക്കൻകഥക-
 ലി, തെക്കൻകഥകളി എന്നിങ്ങനെ രണ്ടുതരം ക-
 മകളികൾ ആദ്യമേതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നു
 ഒരു ഐതിഹ്യത്തോടു യോജിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.
 എന്നാൽ ഇന്നു ഈ വ്യതിരേകം പാലിച്ചു കാ-
 ണപ്പെടുന്നില്ല.

കഥകളിവേഷക്കാരുടെ വേഷവിധാനത്തെ
 പറ്റി ഒരു വാക്കു പറയാതെ ഈ വിവരണം പൂ-
 ണ്ണമാവുകയില്ല. ഈ വിവരണം ആദ്യമായി രൂ-
 പീകരിക്കുകയും കൊട്ടാരക്കരയിലുള്ള ഗണപതി

ക്ഷേത്രത്തിൽവെച്ചു അരങ്ങേറുകയും ചെയ്തു അ-
 വസരത്തിൽ, കളിക്കാർ വളരെ അസംസ്കൃതമായ
 ഒരു വേഷത്തിലാണ് രംഗത്തിൽ വന്നിരുന്നത്
 എന്നുചിന്തണം. അവർ മുഖരാഗങ്ങൾ ഉപയോ-
 ഗിച്ചിരുന്നില്ല; എന്നാൽ അവയ്ക്കുപകരം അവ-
 ൾ ചുവപ്പു, കറുപ്പു, പച്ച മുതലായ ചായങ്ങൾ
 കൊണ്ടു നിറപ്പെടുത്തിയ വസ്ത്രങ്ങളും ധരിച്ചിര-
 ുന്നിരിക്കാം. ശിരോവേഷ്ടനങ്ങൾ ഒരിക്കലും ഉപ-
 യോഗിച്ചിരുന്നില്ല എന്നാണ് കരുതിവരുന്നത്.

വെട്ടത്തു സ്വരൂപത്തിലെ ഒരു രാജാക്കന്മാ-
 ണ് വേഷകാര്യത്തിൽ ആദ്യമായി ഒരു മാറ്റം
 വരുത്തിയത്. കളിക്കാർ മുഖത്തു വസ്ത്രങ്ങൾ
 ഉപയോഗിക്കണമെന്നും, കിരീടങ്ങൾ ധരിക്ക-
 ണമെന്നും ഭേദങ്ങൾ ഒരുതരം കപ്പായംകൊ-
 ണ്ടു മറയ്ക്കണമെന്നും അദ്ദേഹം സിദ്ധാന്തി-
 ച്ചു. സംഗീതവിന്യസത്തിലുംകൂടി കുറെ മാറ്റ-
 ങ്ങൾ വരുത്താതിരുന്നില്ല. ആദ്യകാലത്തു പാട-
 ുന്നവർതന്നെയായിരുന്നു ആടുകയും പതിവത്രെ.
 അന്നു ചെയ്ത ഏതൊരു വാദ്യം ഉണ്ടായിരുന്നി-
 ല്ല. വേഷക്കാർപ്പുറമെ ഒരു ഭാഗവതരേയും ഒരു
 ചെണ്ടക്കാരനേയുംകൂടി കൂട്ടിച്ചേർത്തതു രംഗവിന്യ-
 ധത്തിൽ വരുത്തിയ ചില നൂതന പരിഷ്കാരങ്ങ-
 ളായിരുന്നു. ഈ പരിഷ്കാരത്തിനു വെട്ടത്തു സ-
 ഩ്രഭായം എന്നാണ് പറയാറ്.

രാജാനും പ്രത്യേകമെടുത്തു നോക്കുകയു
 ണെങ്കിൽ ഈ പരിണാമങ്ങൾ പ്രാധാന്യത്തെ
 അർഹിക്കുന്നവയാണെന്നു അറിയാവുന്നതാണ്.
 വസ്ത്രങ്ങളുടെ ഉപയോഗം വിവിധങ്ങളായ ഭാ
 വങ്ങളെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന വിഷയത്തിലുള്ള ഏ
 ൾ പരിശ്രമങ്ങളേയും പ്രതിരോധിക്കുക മാത്രമല്ല,
 പ്രകാശിതമായ രസങ്ങളെ വൈചിത്ര്യമിറങ്ങി
 ഉള്ളെന്നതിന്നു അവശ്യം കാരണമായിത്തീരുകകൂടി
 ചെയ്യുന്നു. വസ്ത്രങ്ങളുടെ പകരം വസ്ത്രങ്ങൾ ഉപ
 യോഗിക്കാമെന്നായപ്പോൾ ആ വിഷയത്തിലുള്ള
 തടസ്സം നീങ്ങുകയും മുഖഭാവങ്ങളെക്കൊണ്ടു രസ
 പ്രകടനം സാധ്യമാവുകയും ചെയ്തു. ഇനി രണ്ടാ
 മത്തെ പരിണാമത്തെപ്പറ്റി ആലോചിക്കാം.
 മുൻപ് ആടുകയും പാടുകയും ഒരാൾക്കു ചെയ്
 യേണ്ടതായി വന്നിരുന്നു. ഒരു ഭാഗവതരെ പു
 തുതായി അവതരിപ്പിച്ചപ്പോൾ, ആടിക്കളിക്കു
 ന്ന നടന്ന അഭിനയത്തിൽമാത്രം തന്റെ ശ്രദ്ധ
 യെ കേന്ദ്രീകരിക്കുവാൻ സൗകര്യം ലഭിച്ചു.

കുറെക്കാലത്തേയ്ക്കു ഈ പരിഷ്കാരങ്ങൾ പ്ര
 ചാരത്തിൽ നിന്നു. പിന്നെ, രണ്ടു നമ്പൂതിരി
 മാർ ഈ വിഷയത്തിൽ സൂക്ഷ്മമായ പഠനം ന
 ടത്തുകയും മറുചില പരിഷ്കാരങ്ങൾകൂടി നട
 പ്പിൽ വരുത്തി ആകൃതിയിലും പ്രകൃതിയിലും ക
 മകളിയെ മോടിപിടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇന്നു

കാണുന്ന കഥകളി അവരുടെ കാലടിപ്പാടുകളിൽ കൂടി സഞ്ചരിക്കുന്നതാണ്. ഈ പരിഷ്കാരകർത്താക്കളിൽ ഒരാൾ കപ്‌ളിങ്ങോട്ടു മനസ്സുലെയും, അപരൻ കല്ലടിക്കോട്ടു മനസ്സുലെയും അംഗമായിരുന്നു. ഇവരുടെ പരിഷ്കാരങ്ങൾക്കു കപ്‌ളിങ്ങോടൻ സമ്പ്രദായമെന്നും കല്ലടിക്കോടൻ സമ്പ്രദായമെന്നും പേർ പറഞ്ഞുവരുന്നു. രണ്ടും പരസ്പരഭിന്നങ്ങളാണ്. കപ്‌ളിങ്ങോടൻ രീതിയുടെ സ്വഭാവം ഏകദേശം താഴെ വിവരിക്കുന്ന പ്രകാരമാകുന്നു.

വിവിധവേഷങ്ങൾക്കു വിവിധങ്ങളായ വേഷഭൂഷാദികൾ—ദിവ്യത്വവും രാജത്വവും ഉള്ള അതിപ്രധാനങ്ങളായ വേഷങ്ങൾക്കു ആലവട്ടവും വെണ്ണാമരവും—ഉപയോഗിക്കുക, ആസൂത്രപ്രകൃതികളായ വേഷക്കാരെ നാസികാഗുന്തനിൽ ഒരു ചെറിയ മുട്ടിപ്പുറ കയ്യാക, മുഖസ്തോഭങ്ങളുടെ ഫലത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനു മുഖത്തു മുട്ടികൾ കയ്യാക, ആംഗുഭാഷ, പല രീതിയിലുള്ള ചുവടുവെപ്പുകൾ മുഖവണ്ണം, നിണമണിയൽ എന്നിവയിൽ ചില മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തുക, ഇവയാണ് കപ്‌ളിങ്ങോടന്റെ പ്രധാന പരിഷ്കാരങ്ങൾ. കല്ലടിക്കോടൻ വരുത്തിയ പരിഷ്കാരങ്ങൾ പ്രധാനമായി ആംഗുഭാഷയിലും പലനാടങ്ങളിലും ആകുന്നു. സംഗീതത്തിൽ സംഗതി എന്ന പറയുന്ന അഭിനവപ

രിഷ്ടാരം അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ രണ്ടു രീതികളിലും തമ്മിലുള്ള പ്രധാനമായ വ്യത്യാസം താഴെപ്പറയുന്നതാകുന്നു. ആദ്യത്തെ സമ്പ്രദായം ആംഗുളികളുടേയും മുഖഭാഗങ്ങളുടേയും പ്രകാശനത്തിൽ അധികം മനസ്സുവെക്കുന്നു. രണ്ടാമത്തേതു് റുത്തരത്തിനും പദവിന്യാസത്തിനുമാണ് പ്രാധാന്യം കൊടുക്കുന്നതു്. ഭാവപ്രകടനത്തിനു റുത്തരവും പദവിന്യാസവും സഹായമായി ഭവിക്കണമെന്നാണ് കല്പിക്കേണ്ടതെന്നു നിശ്ചയം. വടക്കൻ സമ്പ്രദായം, തെക്കൻ സമ്പ്രദായം എന്നും കൂടി ഇവയ്ക്കു യഥാക്രമം പേരുകൾ ഉണ്ടു്. ആധുനികരംഗങ്ങളിൽ ഇവ രണ്ടിന്റേയും മിശ്രമായ ഒരു രൂപമാണ് കണ്ടുവരാറുള്ളതു്. തൽഫലമായി ഇപ്പറഞ്ഞ നാലു കാരുക്കളും അവയിൽ യോജിച്ചു പ്രവർത്തിച്ചു കാണാവുന്നതാണ്.

വേഷക്കാരുടെ വേഷത്തെയും രംഗത്തെയും പറ്റി നമുക്കു ചുരുക്കത്തിൽ ഒരു നിരീക്ഷണം കഴിക്കാം. രംഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്ന വേഷക്കാരുടെ മിനുക്കു, തേപ്പു്, താടി, എന്ന് മൂന്നിനുമായി തരം തിരിക്കാം. ഇവയിൽ രണ്ടാമത്തേതായ തേപ്പു്, പച്ച, കത്തി എന്നിങ്ങനെ രണ്ടായും, മൂന്നാമത്തേതായ താടി കറുത്ത താടി, വെളുത്ത താടി, ചുക്കുന്ന താടി എന്നിങ്ങനെ മൂന്നായും പിന്നെയും പിരിയുന്നു. മിക്കവാറും എല്ലാ കഥകളിൽ

ലും മുകളുന്ന താടി ഒരു പ്രധാനമായ വേഷമാണ്. കറുത്ത താടിക്കു കരി എന്നും വെളുത്ത താടിക്കു വെള്ളത്താടി എന്നും കൂടി പേരുകൾ പറയാറുണ്ട്.

ഇനി ഇവയിൽ ഓരോന്നിനേപ്പറ്റിയും സംക്ഷിപ്തമായി പ്രസ്താവിക്കാം:—

മുഖത്തിന്റെ മിനുക്കൽതന്നെയാണ് മിനുക്കു്. ചുമപ്പും മഞ്ഞയും ആയ മനയോല കൂട്ടിക്കലർത്തിയതാണ് മുഖം മിനുക്കിനു ഉപയോഗിക്കുക. വളരെ നേർച്ചയിലേ അത് തേയ്ക്കുക. കണ്ണിന്റെ അധരോത്തരഭാഗങ്ങളും പുരികവും കറുപ്പുകൊണ്ടു രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുക. അതുപോലെ ചുണ്ടുകളും കണ്ണിന്റെ ഉൾബാഗത്തെ വെള്ളയും, ചുണ്ടുപ്പുവുകൊണ്ടു ചുവപ്പിക്കും. നെറ്റിയിൽ കലഹിതമായ ഗോപിയും കാണും. ഈ മുഖങ്ങളെ സംസാരണ സൂചികൾ, ജ്ഞാനികൾ, സിദ്ധന്മാർ, ബ്രാഹ്മണർ, അപ്രധാനപാത്രങ്ങൾ മുതലായ വേഷക്കാക്കാണ്. പ്രായേണ ഇവർ മുഴുലപ്രകൃതികളും സൽസ്വഭാവികളുമായിരിക്കും.

തേപ്പ്:— തേപ്പു പച്ചയെന്നും കത്തി എന്നും രണ്ടു തരത്തിലുണ്ടെന്നു മുൻപുതന്നെ പറഞ്ഞുവല്ലോ. മിക്ക കഥകളിലേയും നായകൻ പച്ചയായിരിക്കും. വൃത്യസ്തങ്ങളായ ഉദാഹരങ്ങളും ഇല്ലായ്മയില്ല. രാജകുമാരന്മാർക്കും സാധുജ

നങ്ങൾക്കുംകൂടി പച്ച ഉപയോഗിക്കാറുണ്ട്. മിനക്കിനേക്കാൾ കുറച്ചുംകൂടി പണിക്കൂടുതലുള്ള ഒരു മുഖാഗമാണിത്. ഇതിനു മുഖത്തു ആദ്യം പച്ച മനയോലയാണ് തേയ്ക്കുക. അതിനുശേഷം, നല്ലവണ്ണം കലക്കി പശിമപ്പെടുത്തിയ വെള്ള അരിമാവുകൊണ്ട് കവിൾത്തടത്തിന്റെ ഭാഗത്തിൽക്കൂടി ചൂടി കത്തും. ഇത്, നെറ്റിത്തടത്തിൽ വരയ്ക്കപ്പെട്ടതും കിരീടത്തിന്റെ സംസ്ഥാനത്തിനുള്ള അധോഭേദമായി വർതിക്കുന്നതുമായ ചൂടിനാടയ തൊട്ടിയിടുന്നതാണ്. കണ്ണുകളും പുറകുതലും മുണ്ടുകളും മിനക്കിലെന്ന പോലെ നിറപ്പെടുത്തിയിരിക്കും. പച്ചയിന്മേൽ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഒരു പരിസ്തുതിയാണ് കത്തി. പച്ചയേക്കാൾ ഒരു പടികൂടി കടന്നിട്ടാകുന്ന ഇതിന്റെ നില. സീദാന്തധവളഭേദയോടുകൂടിയ പച്ചയുടെ ഉള്ളിൽ മുക്കിന്റെ ചുറ്റുമായി മറ്റൊരു വെള്ളച്ചൂട്ടികൂടി ഇതിൽ കാണാം. ഈ ചൂട്ടിയുടേയും മുക്കിന്റേയും നടുവിലുള്ള സ്ഥലം ചുമ്പുകൊണ്ടും മുക്കു പച്ചകൊണ്ടും അങ്കിതമായിരിക്കും. ഈ രക്തരഞ്ജനം അരയിഞ്ചു വണ്ണത്തിൽ മുക്കിന്റെ ഇരുവശങ്ങളിൽക്കൂടെ നെറ്റിത്തടംവരെയും പുറകുക്കൊടിമു മീതെയും വ്യാപിപ്പിയിരിക്കും. നാസികയുടെ അഗ്രഭാഗത്തിൽ ഗോളാകൃതിയിലുള്ള ഒരു ചെളുത്ത ചൂട്ടിപ്പുറം.

പതിക്കപ്പെട്ടിരിക്കും. ഉഗ്രപ്രകൃതിക്കാണ് ഈ വേഷം. രംഗത്തിൽ ഭയാനകവും ഉദ്ധതവുമായ ഒരു അന്തരീക്ഷം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് ഈ വേഷത്തിന് കഴിയും. പ്രതിനായകനും ആസൂത്രകനും നാഡികളിൽക്കൂടെ പ്രവേശിക്കുന്ന ഇതര പാത്രങ്ങൾക്കും ഈ വേഷമാണ് പതിവ്.

താടി:— കത്തിയേക്കാൻ കുറച്ചുകൂടി കാഴ്ചയ്ക്കു ഭരതനാണ് താടി. കരി, മെള്ള, ചുരുപ്പ് ഇങ്ങനെ മൂന്നാണ് താടി എന്നു മുൻപുതന്നെ പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. താടിയുടെ വണ്ണത്തെ ആശ്രയിക്കുകയാണ് സംജ്ഞകൾ നൽകിയിരിക്കുന്നത്. വേഷാലംകരണത്തിൽ അപരിത്യാജ്യമായ ഒരു ഭാഗമാണ് ഇത്. ഇതിൽ സീമാന്തരേഖയ്ക്കുള്ളിലെ ചുട്ടി നാസികയെ വലയംപോലെയ്ക്കുകയോ ലോലതയിലേയ്ക്കു പ്രവേശിക്കുന്നതിന് പകരം നയനങ്ങളുടെ ചുറ്റിലുംകൂടി ചുട്ടിനായെ സമീപിച്ചുവസാനിക്കുന്നു. ഇവയുടെ അറ്റങ്ങളും മധ്യഭാഗവും ചുട്ടിപ്പുറുകൊണ്ടു അലംകൃതമായിരിക്കും. നേത്രപ്രാന്തങ്ങളിൽ കറുപ്പായതായിരിക്കും. ദൃഷ്ടം ദൃഷ്ടം ദൃഷ്ടം നിരന്തരമായ പാത്രങ്ങൾക്കായിരിക്കും ഇത്തരം വേഷം.

ഏവംവിധമായ മുഖരണ്ടനും ഭാവപ്രകാരത്തിന് തുല്യം സഹായിക്കുന്നുണ്ട്. രണ്ടനങ്ങളിൽ കാണുന്ന നിറങ്ങളും ചുട്ടികളും വിവി

ധങ്ങളായ കഥാപാത്രങ്ങളിൽ മുഖ്യമായി സ്മരി-
 ക്കുന്ന രസഭാവങ്ങൾക്കു അനുരൂപമായി കണ്ടു-
 പിടിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. തീവ്രങ്ങളായ വികാരങ്ങ-
 ൈ പൂർണ്ണമായി ആവിഷ്കരിക്കുവാൻ അവസരം-
 നൽകുന്ന ഒരു ദൃശ്യകലയത്രെ കഥകളി. ആട്ടു-
 കഥകളുടെ രംഗപ്രയോഗത്തിൽ സ്രീകൾക്കു് അ-
 പ്രധാനമായ ഭാഗം മാത്രമേ ഉള്ളൂ എന്ന് ആ-
 കഥാപാത്രങ്ങളുടെ പാമമായ സരളതയ്ക്കെന്ന സ്പ-
 ഷ്ടമാക്കുന്നുണ്ടു്. പരഷ്വതമായ കൃത്യം നിർവ്വഹി-
 ക്കേണ്ടിവരുവോൾ, അതിനനുരോധമായ വേഷ-
 വിധാനം സ്രീകഥാപാത്രങ്ങൾക്കും കൃഷ്ണക്കാര-
 ങ്ങളനുജയ്ക്കു് ഊർദ്ധ്വമായ സംഗതിയാകുന്നു. അ-
 തുപോലെതന്നെ, പ്രേമമാണു വർണ്ണിച്ചെങ്കിൽ,
 ഉൽക്കടമായ സംഭോഗരൂപംകാണേയോ തീവ്രമാ-
 യ വിപ്രലംഭത്തേയോ ആണു് സാമാന്യമായി
 അഭിനയിക്കുന്നതു്. ശക്തിമന്ത്രം പ്രവൃദ്ധമായ
 സ്തോഭത്തിനനുരോധമായിരിക്കുന്നു കഥാപാത്രങ്ങ-
 ൈ ഭാവപ്രകടനവും. വർണ്ണത്തിലും തൽഫല-
 ത്തിലും ശാസ്ത്രീയമായ ദൃഷ്ടിയോടുകൂടി സ്വാഭാ-
 വികമായി നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള മുഖരഞ്ജനരീതിയാണു-
 ഈ ദൃശ്യപ്രയോഗത്തിൽ സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്ന-
 തു്. ഭാവപ്രകടനത്തിനു് അതു് അനുരൂപമായി-
 ിക്കയും ചെയ്യുന്നു.

മുഖഃശ്ചന്ദനത്തിന് അനുയോജ്യമായിട്ടാണ് വേഷവിധാനം. കിരീടം, കൊലാരം, ഉത്തരീയം, ഉടുത്തുകെട്ട് ഇവയാണ് ഇതിൽ പ്രധാനം. കിരീടത്തിൽത്തന്നെ പാത്രസ്വഭാവം അനുസരിച്ചു മാററമുണ്ട്. ള്ഷ്വന്മാരും ബലിഷ്ഠന്മാരായ പ്രതിനായകന്മാരുടെ കിരീടം സൗമ്യപ്രകൃതികളായ നായകന്മാരുടേതിനെ അപേക്ഷിച്ചു ബൃഹത്തരമായിരിക്കും. ചുവന്നതാടിയുടെ കിരീടമാണ് ഏറ്റവും വലുത്. മഹാൻിരാരുടെ മുടി ഇതിൽനിന്നെല്ലാം ഭിന്നമാകുന്നു. ത്രീകൂണ്ണൻ്റെ മുടി മയിൽപ്പീലികൊണ്ടു കമനീയമായി അലങ്കരിച്ചിരിക്കും. പച്ചവേഷക്കാരും ചുട്ടിവേഷക്കാരും കാതിൽ കണ്ഡലവും വരുംസമായി ചെവികളുടേയും ധരിക്കുന്നു. സ്ത്രീവേഷക്കാർ കണ്ഡലം മാത്രമേ അണിയുന്നുള്ളൂ.

പുറം തുറന്നിരിക്കത്തക്കവണ്ണമുള്ള കവചം ധരിച്ചു മാറിടത്തിൽ തകിടപതിച്ചു ഉരറ്റാലും അണിഞ്ഞു് അതിൻ്റെ മീതെ കൊലാരം ഇടുന്നു. എന്നാൽ മനികളും വലലാലികഥാപാത്രങ്ങളും മാറിൽ ഉടുപ്പോ തകിടപതിച്ചു ഉരറ്റാലുമോ അണിയാറില്ല. കഴുത്തിൽ മാലകൾ മാത്രം അണിയും. ഉത്തരീയങ്ങളുടെ എണ്ണം കഥാപാത്രങ്ങളുടെ പ്രാമാണ്യമനുസരിച്ചു് കൂടുകയോ കുറയുകയോ ചെയ്യുന്നതാണ്. പ്രധാന നടന്മാർ ശോഭനോത്ത

രീയങ്ങിനോട് പുറമേ ഒരു രക്ഷാതന്ത്രരീതിയും അ
ണിയുണ്ടു്. തോറോവു, കടകം മുതലായ ആദി
രണങ്ങൾ കൂടി ആന്ധ്രം ഉടലിലെ അണിയലൊ
ക്കെയായി. സൂര്യവേഷക്കർ അരയിൽ ഡ്രോണും
അണിയുക പതിവാണ്.

ഉടുത്തുകെട്ടു നടക്കുൻ ചരണങ്ങൾ യഥേ
ന്തും വ്യാപരിക്കത്തക്കവണ്ണമാകുന്നു. ഏകദേശം
ഒരടി വീതിയിൽ വക്കത്തു കസവുകളോടുകൂടി
ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള വസ്ത്രഖണ്ഡങ്ങൾ ചേർന്നാണ്
ഉടുത്തു കെട്ടുന്നതു്. രണ്ടു പാർശ്വത്തിലും ഉടുത്തു
കെട്ടിനു മീതെ പ്രധാന നടമ്പാൾ പട്ടുകൊണ്ടു
ള്ള ഓരോ അങ്കവും ഉണ്ടായിരിക്കും. മുൻഭാ
ഗത്തു് മുന്തി എന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നതും ചിത്ര
വേലകളാൽ ഭംഗി കവിഞ്ഞതും ആയ ഒരു ക്ഷർമ
ഖണ്ഡം അററത്തു തൊങ്ങലോടുകൂടി ധരിച്ചിരി
ക്കും. നടക്കുൻ കാലുകളിലുള്ള നൂപുഷങ്ങളുടെ 'ചി
ലും ചിലും' എന്നു കിലക്കം തിരുശ്ശിലയ്ക്കു പിറ
കിൽ കേൾക്കുമ്പോഴേയ്ക്കും സന്ദർശകന്മാരുടെ
കണ്ണിൽനിന്നു ഉറക്കം മാറി നിൽക്കുകയായി.

മിക്കവാറും പ്രാകൃതികമായ രംഗവിധാന
ത്തിനു യോജിച്ച വിധത്തിൽ പരമാണികമായ
രക്തരീക്ഷത്തെ സൃഷ്ടിക്കത്തക്കവണ്ണം കല്പിച്ചിട്ടു
ള്ളതാണ് ഈ വേഷരചന എന്നു സ്പഷ്ടമാണല്ലോ.
നടമ്പാരുടെ കരചരണാലികൾക്കു് ഒരു ഭാരംതന്നെ

യായിരിക്കാമെങ്കിലും മന്ദമോ തപനീതമോ ആയ ഗതിഭേദങ്ങളെക്കൊണ്ട്, ഇച്ഛാനുരോധമായ നിലയ്ക്കോ ഈ വേഷകല്പനം പ്രതിബന്ധമായിത്തീരുന്നില്ല. സാഹിത്യസൗഭാഗ്യവും സംഗീതഭംഗീതരംഗീതവുമായ ഭാഷയ്ക്ക് യോജിച്ച വിധത്തിലുള്ള അനന്തസ്സം ഗാംഭീര്യവും കലർന്നതാണ് ഈ വേഷ സമ്പ്രദായം എന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നു. ഹിന്ദുക്കളുടെ പ്രതിരൂപാത്മകമായ അനുകരണത്തിനു അനുരോധവുമായിരിക്കുന്നു ഇത്. വൈചിത്ര്യത്തിനു വകയില്ലാത്തവിധത്തിലാണെങ്കിലും ആഡംബരപൂർണ്ണമായിരിക്കുന്ന ഈ രീതി, 'തലാൽപ്രസ്ഥാനക്കാഴ്ച' പക്ഷേ അചിട്ടിപ്പെടുന്നവരാം. എന്നാൽ, രസഭാവസ്വരണത്തിനുള്ള സാമർത്ഥ്യത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇത് മറ്റൊന്നിനെക്കാളും താഴെയാൽ. ഒരു കഥാപാത്രത്തിന്റെ ആകൃതികൊണ്ടുതന്നെ, സ്വഭാവവും, പ്രവൃത്തിയും, തൽപ്രേരകങ്ങളായ സഹജഭാവങ്ങളും ഗമ്യമായിത്തീരുന്നു. വേഷരചനയിൽ ശ്രദ്ധിക്കുന്ന കഥാപാത്രങ്ങളുടെ സ്വഭാവത്തെ വ്യഞ്ജിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നത് കലാദൃഷ്ടി സാമർത്ഥ്യമാണെങ്കിൽ, ആ കലാശാഖയിൽ നമ്മുടെ ദൃശ്യവിനോദപ്രവർത്തകന്മാർ വളരെ വിജയം നേടിയിട്ടുണ്ട്.

ചെണ്ട, മദ്ദളം, ചേക്കേല, ഇലത്താളം ഇവയാണ് രംഗത്തിൽ താളലയവും മേളക്കൊഴുപ്പും ഉ

ണ്ടാക്കുന്നത്. ഒരു വലിയ നിലവിളക്കു കൊളുത്തി വച്ചിരിക്കുന്നതിന്റെ വെളിച്ചം മാത്രമേ ഉണ്ടായിരിക്കയുള്ളുവെങ്കിലും, നടന്റെ മുഖവണ്ണത്തിന് ദീപ്തിയുണ്ടാക്കി ഭാവസ്സരണത്തിന് സഹായിക്കുവാൻ അതിന്റെ ജ്വാല ശക്തമായിരിക്കും. വിളക്കും, ഇടയ്ക്കു പിടിക്കുന്ന തിരുശ്ശീലയും മാത്രമേ സന്ദർശകന്മാർക്കും രംഗത്തിനും മദ്ധ്യത്തിൽ ഉണ്ടായിരിക്കുകയുള്ളൂ.

viii ഉപസംഹൃതി.

കേവലം ലൗകികങ്ങളായ ദൃശ്യപ്രയോഗങ്ങളിൽ മുഖ്യമായവയെക്കുറിച്ചു പ്രതിപാദിച്ചു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പൊന്തുകളി, നവീനനാടകം ഇവയെക്കുറിച്ചുകൂടി ഒന്നും പ്രസ്താവിക്കാതെ ഈ പ്രകരണം ഉപസംഹരിക്കുന്നത് അയ്യങ്കുതമായിരിക്കും.

ചില താണ വസ്തുക്കളുടെ ഇടയിലാണ് പൊന്തുകളിയിൽ പ്രചാരമുള്ളത്. രംഗം ഏകദേശം ക്രമകളിടേക്കുതുപോലെതന്നെ. പക്ഷേ, അഭിനയത്തിലും വേഷരചനയിലും ഗണ്യമായ അന്തരം ഉണ്ട്. ഈ വിഷയങ്ങളിൽ പുതിയ നാടകങ്ങളോടാണ് അധികം അടുപ്പമെന്നു തോന്നുന്നു. ഏകിലും സംസ്കാരത്തിന്റേയോ പരിഷ്കാരത്തിന്റേയോ മഹായത്ന പൊന്തുകളി

യിലില്ല. പൂർത്തിയാക്കുന്ന കേരളത്തിലേയ്ക്കു
 കൊണ്ടുവന്ന ഒരുതരം ദൃശ്യവിനോദമാണെന്നെ
 ണ്ട് തോന്നുന്നത്. സമ്പന്നരായവരോ സാധാരണ
 വിദ്വന്മാരോ നാടകീയരോ ആയി കഥകളിയി
 ലെ സമുന്നതസ്ഥാനത്തിലേയ്ക്കു അകലെനിന്ത്
 ണ്ട് എത്തിനോക്കാൻപോലും അതിനർഹത
 യില്ല.

നൂതന നാടകശാലയിൽ കേരളീയർക്ക് അ
 ധികം അഭിമാനിക്കുവാൻ വകയില്ലെന്ന സമ്മ
 തിക്കുണ്ടായിരിക്കണം. കഥകളിയിലുണ്ടായിരുന്ന
 സാമൂഹികപ്രചാരമായിരിക്കണം അതിന് ഫലം.
 കേരളവർഗ്ഗ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ അഭി
 ജ്ഞാനശാലകളും വിവിധതരം ചെമ്മുപ്പോരും ക
 ന്യാകുമാരിമുതൽ കാസരക്കോട്ടവരെ ആ കൃതി
 അഭിനയിക്കുകയുണ്ടായി. തന്മൂലം ഉണ്ടായ നാ
 .കേന്ദ്രത്തിൽ ഭാഷാകവികൾ സംസ്കൃതനാടകങ്ങ
 ലിൽ മുഖ്യമായവയൊക്കെ മലയാളത്തിലേയ്ക്കു
 .തർജ്ജമ ചെയ്തുകൊണ്ടും, സംസ്കൃതരൂപങ്ങളെ അ
 നുകരിച്ചു പലരും നാടകരചനയ്ക്ക് ഉത്സാഹി
 യെങ്കിലും, കേരളീയ നാടകവേദിയെ അധീശ
 ണ തമിഴ് സംഗീതനാടകങ്ങൾ കീഴടക്കുകയാ
 ണുണ്ടായത്. എന്നാൽ വേണ്ട കെട്ടിയ ഗായ
 കന്മാരെ പാട്ടുകച്ചേരി മാത്രമായ അവയ്ക്ക്
 ഹൃദയാലുക്കളെ വളരെക്കാലം ആകർഷിക്കുവാൻ

കഴിഞ്ഞില്ല. പ്രഹസനങ്ങളും ഗദ്യനാടകങ്ങളും തമിഴ്നാടകങ്ങളുടെ പ്രചാരത്തിനു ഗണ്യമായ തടസ്സമുണ്ടാക്കി. വിവർത്തനങ്ങളോ, സ്വതന്ത്രങ്ങളോ, അനുകരണങ്ങളോ ആയ ഗദ്യനാടകങ്ങളും പ്രഹസനങ്ങളും കേരളത്തിൽ സുലഭമായിത്തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. *

✽ ഒരു പരിഭാഷണം—രാമനാട്ടത്തിന്റെ കണ്ടായായ വാങ്ങിപാല വിമർശനവർദ്ധവു് ആരാണെന്നുകൂടി ആരോപിക്കാം. കൊട്ടാരക്കൽ ഗണപതിതങ്കുരുത്തിൽ വച്ചാണ് ആദ്യമായി രാമനാട്ടം അറേബ്ബിയത്തു് എന്നും, കൊട്ടാരക്കൽതമ്പുരാന്റെ അഭ്യർത്ഥനയാണു് സാമൂതിരി മഹാരാജാവു് നിരസിച്ചതെന്നുമുള്ള ഐതിഹ്യങ്ങളെ കൂട്ടിയിണക്കിട്ടാണു് കോളവർദ്ധവെ കൊട്ടാരക്കൽ സ്വരൂപത്തിലെ അംഗമായി കരുതിപ്പോന്നിട്ടുള്ളതു്. പൂമ്പുറമായ രണ്ടാമത്തെ ഐതിഹ്യം വേറെ രൂപത്തിലും പ്രചരിക്കുന്നുണ്ടെന്നു്, ആയതിനാൽ ഐതിഹ്യം വിശ്വാസയോഗ്യമല്ലെന്നു് സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു് ഇതിൽ ഉണ്ണൻനായർ രാമനാട്ടത്തിന്നു വേറെ ഒരു കാലം ഉണ്ടെന്നു് ചെറുപ്പിച്ചു്. ശങ്കരകവിയെ ഏകീകരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ക്രിമൻ നായരുടെ അഭിപ്രായത്തോടു് ഒത്തു് തീരെ യോജിക്കുന്നില്ലെന്നു് ആദ്യമായി പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. 'എന്നാൽ ക്രിമൻ നായർ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഐതിഹ്യത്തിന്റെ രൂപം നമു പഴുതത്തിൽ ശുദ്ധമായതായിത്തീർന്നെന്നു്, പ്രയുക്തമായിപ്പോകാൻ ഉണ്ണാട്ടത്താലെ ആയരുപ്പെട്ടതു് കോട്ടയത്തു തമ്പുരാണാണത്രെ. സാമീപ്യത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിത്തന്നതിനാൽ ഐതിഹ്യത്തിന്റെ ഈ രൂപമാണു് ഏറ്റവും സങ്കുചിതമായിട്ടുള്ളതു്. അതതു് വടക്കു ഭാഗിയിലായുന്ന ഒരു സ്വരൂപി ആയരുപ്പെട്ടപ്പോൾ ഉണ്ണാട്ടത്താലെ അയച്ചുകൊടുക്കണമതു് ഒരു അപമാനമായി കോട്ടയത്തു തമ്പുരാൻ തീരുമാനിച്ചാൽ, അതിൽ ഒഴുതുന്ന ചങ്ങരപ്പെട്ടുവാണില്ല. പ്രത്യേക, എത്രയോ ഭൂത തൊക്കുതു നിങ്ങൾക്കിടക്കുന്നതും, കുന്നലക്കോനാതിരിയുടെ പാമരങ്ങളെക്കൂടെ തട്ടുമരിയിൽകൂടിപ്പോയി എഴുന്നീട്ടുവെന്നതു

മാന കൊട്ടാരക്കര സ്വരൂപത്തിലേയ്ക്ക് അങ്ങരത്തിൽ ഒരു മറ്റു പടി കൊടുത്താൽ എന്തു? ഒരു അപമാനമായി കരുതേണ്ടതില്ല. എന്തായാലും അഭ്യർത്ഥനയിലേതും ആണ് നവീനസാഹിത്യപ്രസ്ഥാനം തുടങ്ങുന്നതിലേയ്ക്ക് ഒരു ശ്ലോകമായിത്തീർന്നതായി, താമരപ്പാലം കൊടുത്തും സ്വരൂപിയാകാൻ അത്യധികം അർത്ഥപരമായിരിക്കും. അങ്ങനെ വരേമ്പാൾ വഞ്ചിപാലവീടുകൾക്ക് എന്തുകൊണ്ട് കൊടുത്തും തമ്പുരാനായിത്തീരും?

രാമനാട്ടക്കാരനായ വഞ്ചിപ്പാലവർഷാർക്കും കൊടുത്തതെന്തെന്നായിരിക്കാമെന്നുവരികുന്നതിലേയ്ക്ക് ഉപോൽത്താപമായി വേറെ ചില സംഗതികൾ കൂടിയുണ്ട്. ഗ്രന്ഥകാരന്റെ ഗുരുമായ തങ്കരൻ മേലുകേരളീയൻ്റെ ഗ്രന്ഥകാരൻ വന്നിട്ടുള്ളത് തിരുവില്വാമലത്തെയും വരേമ്പാൾ ഇരിങ്ങാലക്കുട സംഗമരൂപാനേയും മാത്രമാണ്. രാമനാട്ടക്കാരനെ തുടർത്തുവാൻ കേരളവർഷാർക്കിന്റെ മനമകനായ കേരളവർഷാർക്കൻ്റെ; ഇവയെ തുടർത്താൻ ഇരിങ്ങാലക്കുടക്കാരനായ ഉണ്ണായി വരേമ്പാൾ നൂറ്റാണ്ടിനും കൂടുതലായി കൊട്ടാരക്കരപ്പോകുവാനുള്ള ബുദ്ധിമുട്ടുപോലെത്തന്നെയാണ് രാമനാട്ടക്കാരൻ കൊടുത്ത കേരളവർഷാർക്കിനെ അധഃപരിചെയ്യാനുള്ള ബുദ്ധിമുട്ടും. രാമനാട്ടക്കാരൻ്റെ തുടർച്ചയും കൊടുത്ത തമ്പുരാനെ നിന്നാക്കുന്നത് ഉപോൽത്താപം ഈ ചൈതന്യമില്ലായ്മയും പുറമെ കുമ്പളം രാണിയുടെ സേവനനായ വഞ്ചിപ്പാലിന്റെ കേരളവർഷാർക്കിനെ അധഃപരിചെയ്ത ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടും, ഈ രണ്ടു കേരളവർഷാർക്കന്മാർ കടന്നുവന്നതിനെ അംഗീകരിക്കുന്നതിനായിട്ടുള്ളതെന്നു അനുമാനത്തിലുണ്ട്. മാത്രമല്ല, വഞ്ചിപ്പാലിന്റെ വ്യാപ്തിയും ചരിത്രവും നോക്കുമ്പോൾ ഇങ്ങനെയൊരു വിചാരിക്കുന്നതാണ് സമീപിതതലമെന്നുകൂടി പറയാവുന്നതുണ്ട്. പുറമെ, വഞ്ചിപ്പാലിന്റെ കേരളവർഷാർക്കിനെ അധഃപരിചെയ്ത അദ്ദേഹത്തിന്റെ മേൽക്കൂടി ചെമ്പുവാനായി ഉയർത്താനായി ഭരതമുഖം കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനും കേരളവർഷാർക്കിനെ കൂടി നോക്കിയിട്ടു എന്ന് കൂടിമാൻ പാലംകൊണ്ടു പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അങ്ങനെയുള്ള വഞ്ചിപ്പാലിന്റെ

ഒ. മദ്ധ്യവർത്തികളായ ദൃശ്യകലാഭേദങ്ങൾ.

കേവലം ലൗകികമെന്നോ മതപരമെന്നോ വ്യവഹരിക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്തവയെയാണു് “മദ്ധ്യവർത്തികളായി ഗണിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഇക്കൂട്ടത്തിൽ മൂന്നു ദൃശ്യവിനോദങ്ങൾ ആണു്. മുഖ്യമായവ: സംഖ്യക്കളി, കൃഷ്ണാട്ടം, കൂത്തു്. ഓരോന്നിന്നും ഓരോ നിലയിൽ പ്രാധാന്യമുണ്ടു്. ഐതിഹ്യം വിശ്വസനീയമാണെങ്കിൽ, രാഷ്ട്രീയ

മതമകന്മുണ്ടായിരുന്നവെന്നു വിചാരിക്കുന്നതു് ന്യായമാണല്ലോ. വഞ്ചിപ്പുരളിൻ അക്കാമൻ കേരളവർമ്മനോടൊപ്പം മരുമകൻ പുരളിൻ കേരളവർമ്മയും തെൻകോട്ടത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നവെന്നുണ്ടല്ലോ അദ്ദേഹത്തെ പ്രസ്താവനയിൽനിന്നു തെളിയുന്നതു്. അക്കാമനെപ്പോലെതന്നെ മരുമകൻ തമ്പുരാൻ കരളു വിപത്നയും കവിതയും ഉണ്ടായിരുന്നവനായിരുന്നു അക്കാമന്റെയും മരുമകൻ വഞ്ചി (പുരളിൻ) കേരളവർമ്മയും ഭരണാഭ്യർത്ഥി കരാട്ടാരക്കര അരക്കേറ്റിപ്പുരയെന്ന് എന്തുകൊണ്ടു വിചാരിച്ചുകൂടാ? ഈ മതത്തെ അന്യഥാകരിക്കുന്നതായ ചരിത്രസംഗതികളെങ്ങനും ഇതേവരെ കണ്ടിട്ടില്ലെന്നുകൂടി ഈ പ്രമേയത്തിൽ പറയേണ്ടതുണ്ടു്. ഈ അഭിപ്രായം ഫലപ്രയുക്തം ഐതിഹ്യത്തിനുള്ള ന്യായ പരിഹരിക്കുന്നതെന്നുമാത്രമല്ല, മര്യകേരളത്തോടുകൂടിയുള്ള ഗുണകാരന്റെ ബന്ധം, ഭരണാഭ്യർത്ഥന ഇതിന്റെയൊരു ധർമ്മകളിമതോടുകൂടി കോട്ടയം തമ്പുരാന്റെ ബന്ധം എന്നീ സംഗതികൾ ഓർമ്മപ്പെടും അത്യന്തം സംഗതമായിത്തന്നെക്കൂടെ ചെയ്യുന്നതുണ്ടു്. ഈ വിഷയത്തെപ്പറ്റിയുള്ള കീഴെ ചെട്ടു തർക്കങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു്, സാഹിത്യപ്രണയികളുടെ ക്രമമായ ഈ വിഷയത്തിലേക്കു് അങ്ങനിക്കുണ്ടെന്നുമാത്രമേ ഈ പ്രമേയത്തിൽ ധ്വജം ഉദേശിച്ചിട്ടുള്ളു.

മായ ഉദ്ദേശ്യം ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കാൻ അവകാശമുള്ള ഒരു മതകർമ്മാനുഷ്ഠാനത്തെ ആസ്പദമാക്കി നിർമ്മിച്ചതാണ് സംഘകളി. സാമുദായികവും രാഷ്ട്രീയവും ആയ പരിഷ്കാരത്തിന് പരിഹാസത്തെ ആയുധമാക്കുവാനും ഫലിതമയങ്ങളായ വിനോദഗാനങ്ങൾ പുഷ്പി പ്രാപിക്കുവാനും ഇത് ഫേതുവായിത്തീർന്നു. ബങ്കാളിലെ 'യാത്ര', വിനോദങ്ങളിൽ പക്ഷേ വികാസം പ്രാപിച്ചിരിക്കാവുന്ന ഒരു ഹൈന്ദവനാടകസ്വഭാവത്തിന്റെ ഉത്ഭവവും പരിണാമവും ഉറപ്പിക്കുന്നതിന് കൃഷ്ണാട്ടം പ്രയോജകമായിത്തീരുവാനിടയുണ്ട്. കഥകളിപ്പോലും അതിനും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം മുമ്പ് സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതാണല്ലോ. കൂത്തിനാണ് സർവ്വോന്നതസ്ഥാനം. അതിന് കറെക്കൂടി വ്യാപകമായ മഹത്ത്വമുണ്ട്. ഹൈന്ദവനാട്യശാസ്ത്രസമ്പ്രദായങ്ങൾ അല്പമെങ്കിലും മാനാതെ സജീവമായി ദൃശ്യമാകുന്നതു പ്രസ്തുത വിനോദത്തിലാകുന്നു. ഭാസനാടകങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വാദപ്രതിവാദത്തിൽ സംഗതങ്ങളായ ചില അഭ്യൂഹങ്ങൾക്കും ഈ കല ഉപകരിക്കുന്നതാണ്. മതത്തിനോടു വക്തവുമായ ബന്ധമില്ലെങ്കിലും മതപരമായ ഭരണരീക്ഷം ഈ മൂന്നു ദൃശ്യകലാഭേദങ്ങളിലും സംക്രമിച്ചിരിക്കുന്നതായി കാണാവുന്നതിനാലാണ് ഇവയെ 'മധ്യവർത്തികളാക്കി കല്പിച്ചത്'.

സംഘക്ഷുദ്രി.

സംഘക്ഷുദ്രിയുടെ ആഗമം എങ്ങനെ എന്ന് ഇനിയും നിർണ്ണയിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ലൗകികമോ, മതപരമോ ആയ ഏതെങ്കിലും ദേശീയോദ്ദേശത്തോടുകൂടി അനേകം സംഘങ്ങൾ അടങ്ങിയ പൗരവിഭാഗങ്ങൾ സമ്മേളിക്കുകയും താദൃശസന്ദർഭങ്ങളിൽ ദൃശ്യങ്ങളായ ചില വിനോദങ്ങളാൽ രസിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കണമെന്നും സംഘക്ഷുദ്രിയായി പരിണമിച്ചത് ആ പ്രകടനങ്ങളായിരിക്കണമെന്നുമാണ് ഐതിഹ്യങ്ങളെ വിശ്വസിക്കാമെങ്കിൽ അഭ്യൂഹിക്കാവുന്നത്. സംഘക്ഷുദ്രി സ്വസ്തികളി, ശാസ്ത്രങ്ങളി, യാത്രകളി, ഈ സംജ്ഞകളെല്ലാം ഒരു വിനോദകലയെത്തന്നെ നിദ്ദേശിക്കുന്നവയത്രെ. അനേകം സംഘങ്ങൾ ഭാഗഭാഷകളാകുന്നതിനാൽ, സംഘക്ഷുദ്രി എന്ന നാമം അന്യർമാകുന്നു. ഇതു മംഗളപ്രദമായകമാണെന്ന സങ്കല്പമായിരിക്കണം സ്വസ്തികളി എന്ന പേരിന് ആസ്പദം. ശാസ്ത്രീയ വിദ്യാഭ്യാസം ഈ രാജ്യത്ത് ആരംഭിച്ചത് ഈ വിനോദകലയോടുകൂടിയാണെന്നു ചിലർ ശാസ്ത്രങ്ങളി എന്ന സംജ്ഞയ്ക്ക് ഉപപത്തി കല്പിക്കുന്നു. വിദേശീയങ്ങളോ വിജാതീയങ്ങളോ ആയ ചില ഘടകങ്ങളുടെ പോഷം വരവും സൂചിപ്പിക്കുന്നതായിരിക്കണം യാത്രകളി എന്ന പദം.

പ്രസ്തുത വിനോദപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ആവിർഭാവത്തിന് ഫോതുവായി പറഞ്ഞുവരുന്ന ഒരു കഥയുണ്ട്. ഇവിടെ ബുദ്ധമതത്തിനങ്ങായ അനുഗൃഹീതചാരം തടയുന്നതിന് എന്തെങ്കിലും ഒരുപാട് കണ്ടുപിടിക്കാതെ ബ്രാഹ്മണർ നിവൃത്തിയില്ലെന്നു വന്നു. അപ്പോൾ യാഥാസ്ഥിതികന്മാരും മതഭക്തന്മാരും ആയ വൈദികന്മാർ സംഘംകൂടി ജംഗമമാഹിനിയുടെ ഉപദേശം അനുസരിച്ച് ആ വിജാതീയമതത്തെ നിരോധിക്കുവാനുരംഭിച്ചതാണത്രേ ഈ വിനോദപ്രസ്ഥാനം. ഇതിന് പുറമേ ആറു മീമാംസകന്മാരെ അനുദേശത്തുനിന്നും ബുദ്ധമതപ്രവർത്തകന്മാരെ എതിർക്കുന്നതിനും ഇവിടെ ശാസ്ത്രപാഠം നടപ്പാക്കുന്നതിനും ക്ഷണിച്ചുവരുത്തുകയും ചെയ്തുപോൽ. ഈ കഥയിൽ സത്യത്തിന്റെ കണികയുണ്ടെങ്കിൽ, യാതൊരു ക്രിസ്തുവർക്കാരുംഭത്തിന് മുൻപുതന്നെ രൂപവൽക്കരിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു സമ്മതിക്കേണ്ടിവരും.

സംഘക്കൂട്ടിയുടെ പ്രയോഗസ്വഭാവം നോക്കുമ്പോൾ അതിന് അഞ്ചു ഭാഗം ഉണ്ട്: കേളി, നാലുപാദം, പാന, ആംഗുലം, ചാസം. ഇവയിൽ നാലുപാദം വസ്തുലാഭം സർവ്വപ്രധാനമായ അംഗം. സവണ്ണമിനുകളുടെ ഗുഹങ്ങളിൽ, ധനസ്ഥിതി അനുകൂലമാണെങ്കിൽ, മാസം, കല്യാണം മുതലായ അടിയന്തരങ്ങൾ

നടക്കുമ്പോൾ, പണ്ടൊക്കെ സംഘിക്കളി കൂടി ഉണ്ടായിരിക്കുക ഒരു പതിവായിരുന്നു. ക്ഷണമനുസരിച്ച്, സംഘപ്രതിനിധികൾ വന്നു ചേർന്നാൽ, നമ്മുടെതിന്നും ആറ്റോക്കത്തിന്നും ഉള്ള വകയായി. പകൽ സമയത്തു 'ചെമ്പുകൊട്ടി ആക്കുക' എന്നൊരു ഭാഗം ഈ വിനോദത്തിന്റെ പൂർവ്വരംഗമായിട്ടുണ്ട്. ഒരു വലിയ ചെമ്പിന്റെ നാലുഭാഗത്തും യാത്രകളിയിലെ നടന്മാരായ നമ്പൂതിരിമാർ വന്നുകൂടും; ആ പാത്രത്തിന്മേൽ താളം പിടിച്ചുകൊണ്ടു് ഒരുതരം പാട്ടും തുടങ്ങും. അവിടെ ഒരുതരം കലി കേറിയുള്ളതാണ് അതിന്റെ അന്തിമരംഗം. 'ചെമ്പുകൊട്ടി ആക്കൽ' എന്ന യാത്രകളിയുടെ കേളിക്കൊട്ടു് ആകുന്നു.

കേളി കഴിയുമ്പോഴേയ്ക്കും സന്ധ്യാകർമ്മചരണത്തിനുള്ള സമയമായിട്ടുണ്ടായിരിക്കും. വിനോദങ്ങൾക്കിടയ്ക്കും നിത്യകർമ്മങ്ങളെ മുടക്കുന്നവരായിരുന്നില്ല കേരള ബ്രാഹ്മണർ. സന്ധ്യാവന്ദനാദി കഴിഞ്ഞാൽ നാലുപാദം വയ്ക്കുകയും ഒരു നിലവിളക്കു കൊളുത്തിവെച്ചു് അതിനുചുറ്റും ഒരു ഭാഷാപദം "സ്ഥിതിച്ചു ചൊല്ലി"ക്കൊണ്ടു് ഏതാനും ബ്രാഹ്മണർ വലംവയ്ക്കുന്നതാണ് ഇതിന്റെ ചടങ്ങ്. അതു കഴിഞ്ഞാൽ ശ്രോത്രപീഠത്തിലായ രീതിയിൽ വഞ്ചിപ്പാട്ടു പാടിക്കൊണ്ടു് അവരെല്ലാം ഭക്ഷണസ്ഥലത്തേയ്ക്കു പുറപ്പെടുകയായി. അ

വിടത്തെ കോലാഹലങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുകയായിരിക്കും എളുപ്പം.

ഭോജനാനന്തരം അവർ വീണ്ടും പുറത്തുള്ള ശാലയിൽ ഒന്നിച്ചുകൂടുകയും “ഉഴിച്ചത്” കഴിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പിന്നെ അവർ ആംഗുൾക്കൾ തുടങ്ങുകയായി. അതു വാളുകൊണ്ടുള്ള ഒരുതരം കളിതന്നെയാകുന്നു. അതിന്റെ ലക്ഷ്യം പ്രേക്ഷകരെ ആംഗ്യേയ ഭാഷാസാഹിത്യത്തിലെ ഡോൺ കവിക്ലോട്ടിനെ അനുസ്മരിപ്പിക്കാതിരിക്കുകയില്ല. ഹാസ്യങ്ങൾ ആകുന്നു അടുത്തത്. ഇട്ടിക്കണ്ടപ്പൻ്റെ കൈമുതലാണ് അതിലെ പ്രധാന പാത്രം. ഒരു വലിയ വിസ്ഫുര്യമെടുക്കുകയാണ് അയാളുടേത്. പ്രഥമഘട്ടത്തിൽ ഒരു വാർത്താക്കാരനായും പിന്നെ ഒരു മീൻപിടുത്തക്കാരനായും അയാൾ അഭിനയിക്കുന്നു. ഈ രണ്ടുതരം അഭിനയത്തിലും അയാൾ കാട്ടിക്കൂട്ടുന്ന ഗോഷ്ഠികൾ ഹാസ്യസമൃദ്ധത്തിലെ കല്ലോലങ്ങൾതന്നെ ആയിരിക്കും.

ഇതരപാത്രങ്ങളും ഇതിൽ രംഗപ്രവേശം ചെയ്യാറുണ്ട്. മണ്ണാനും മണ്ണാത്തിയുമാണ് കറുപ്പായാസ്യമുള്ളത്. കറുത്തിയുടെ വേഷമാണ്, മറററാണ്. അവൾ പ്രേക്ഷകജനങ്ങളെ മനോഹരമായ നൃത്തംകൊണ്ടു വിനോദിപ്പിക്കുന്നു. ഈ ഒടുവിൽ പറഞ്ഞ ഭാഗം ഒരു പ്രത്യേക കടംബത്തിലെ ആംഗുൾക്കൾ മാത്രമേ അഭിന

യിക്കാവൂ എന്നു വ്യവസ്ഥയുണ്ടു്. പൂനോട്ടംന സൂതിരികടുംബക്കാരാണു് അതിന്റെ അധികാരികൾ.

ഇതാണു് ചുരുക്കത്തിൽ സംവക്ഷളിയുടെ മട്ടാ പ്രകൃതിയും. അതിന്നു ഒരു രംഗത്തിന്റേയോ തിരശ്ശീലയുടേയോ ആവശ്യമില്ല. ഇറന്നുകിടക്കുന്ന ഗൃഹാകണത്തിൽ താൽകാലികോപയോഗത്തിന്നു കൊള്ളിച്ച മേക്കട്ടിയുടെ അടിയിൽ, ആണു് സാധാരണ ഈ കളി നടത്താറുള്ളതു്. നാലു വശത്തും തിരികളോടുകൂടിയ വലിയ നിലവിളക്കിതന്നെ ഏക പ്രകാശസാമഗ്രി. വേഷവും ഗാനങ്ങളും കേവലം പ്രാചീനമാണു്. ഫലിതത്തിന്നു ഒരു നവീനത്വമില്ല. അതെപ്പൊഴും വേഷംമാറാതെ ഒരേരൂപത്തിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു. ഈ വിനോദരൂപത്തിന്റെ പ്രത്യേക ഗുണമായ അകൃത്രിമസ്വഭൂതയും, അതിനെ ആവാണം ചെയ്യുന്ന ധാർമികമായ പരിവേഷവുംകൊണ്ടു്, യാത്രകളി സാമാന്യജനങ്ങൾക്കു ഹൃദയംഗമമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പഴമയും പ്രചാരലുപ്ലമായിരിക്കുന്ന ഗാനരീതിഭേദവും ആണു്, നമ്മുടെ ശ്രദ്ധയെ ഉണർത്തുന്നതു്. സംവക്ഷളി കാണുന്ന ഒരാളുടെ മനസ്സിൽ പതിയുന്ന ഒരു സംഗതി അതിന്നു് രണ്ടു സൂക്ഷ്മതാലടകങ്ങൾ ഉണ്ടു് എന്നുള്ളതാണു്. അ

വയിൽ ഒന്ന്—മതപരമോ ഭരണതന്ത്രസംബന്ധമോ ആയ ഒരു കാര്യത്തിനുവേണ്ടി ഗ്രാമങ്ങളിലെ നായകന്മാരും ആയുധധാരികളായ അവരുടെ അനുചരന്മാരും സമ്മേളിക്കുന്നതും, രണ്ടു്, യജമാനന്മാരുടെ വിനോദത്തിനുവേണ്ടി അവരുടെ അനുചരവർഗ്ഗം കാണിക്കുന്ന പ്രാസനാത്മകമായ അഭിനയവും ആകുന്നു.

ii. കൃഷ്ണാട്ടം.

ഗീതഗോവിന്ദാഭിനയത്തെ മാതൃകയായി സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു തനിസ്സംസ്കൃതവിനോദമാകുന്നു കൃഷ്ണാട്ടം. അതിന്നു വളിയ ദിവ്യരൂപവും പാവനരൂപവും കല്പിച്ചുകാണുന്നുണ്ട്. മുൻപു് ഒരിക്കത്തു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ ഇതിന്റെ രചയിതാവു മാനവേദനാമാമായ കോഴിക്കോടു സാമൂതിരിയും, രചനാകാലം 17-ാം ശതകത്തിന്റെ മദ്ധ്യഘട്ടവുമാണു്. ജയദേവരുടെ ഗീതഗോവിന്ദത്തിന്റെ ഒരുതൃൽകൃഷ്ടമായ അനുകരണമാണു് മാനവേദനിർമ്മിതമായ 'കൃഷ്ണഗീതി'.

കൃഷ്ണാട്ടത്തിന്റെ അഭിനയത്തോടനുബന്ധിച്ചു ചില നിബന്ധനകൾ ഉണ്ടു്. ഒന്നാമതായി, ആകെങ്കിലും അതു് യഥേച്ഛം അഭിനയിക്കാൻ വയ്യ. സാമൂതിരിയുടെ രാജ്യത്തിൽതന്നെയുള്ള ചില പ്രത്യേക നായർകുടുംബങ്ങളിൽപ്പെട്ട

5 ആളുകളായിരിക്കണം നടന്മാർ. രണ്ടാമതായി, അതു കേവലം കടുംബസംബന്ധമായ ഒരു വിനോദമാകുന്നു. രാജ്യസീമയ്ക്കകത്തല്ലാതെ പുറത്തു ഒരിക്കലും ഈ കളി അഭിനയിച്ചുകൂടാ. അകത്തുതന്നെയും, ദേവാലയങ്ങൾ, കോവിലകങ്ങൾ, ആഡ്യന്മാരായ നന്ദുതിരിമാരുടെ ഇല്ലങ്ങൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ മാത്രമേ അഭിനയിക്കുവാൻ പാടുള്ളൂ. പ്രധാന പാത്രങ്ങളുടെ ഭാഗം വഹിക്കുന്ന നടന്മാർ കളി അവസാനിക്കുന്നതുവരെ ഉപവാസമനുഷ്ഠിക്കണം എന്നുള്ളതു നടന്മാരുടെ മേൽ ആരോപിച്ചിട്ടുള്ള മറ്റൊരു നിബന്ധനയാകുന്നു. ഏതാദൃശങ്ങളായ സങ്കേതങ്ങളും വേഷാദികളുടെ പെരാനികപ്രകൃതികളും, അഭിനയരീതിയും മൂലം ഈ വിനോദം കേവലം യാഥാസ്ഥിതികമായ ഒരുതരീക്ഷത്തെയാണ് ഭാവനാഗോചരമാക്കുന്നത്.

പ്രചാരാധികൃതരുള്ള കഥകളിയിൽനിന്ന് ഇതു പ്രധാന കാര്യങ്ങളിൽ വ്യത്യാസപ്പെട്ടെന്നില്ല. കൂപ്പാട്ടം കേവലം മുകാഭിനയമാണെന്നു പറയാം. ഗുത്തത്തിനാണ് അധികം പ്രാധാന്യം. കഥകളിയിലെപ്പോലെ വികാസവും വിശദതയും ഉള്ളതല്ലെങ്കിലും തത്സദൃശമായ ആംഗുഭാഷയാണ് കൂപ്പാട്ടം അഭിനയിക്കുമ്പോഴും ഉപയോഗിക്കുന്നത്. സംഗീതം രണ്ടുവിധമാണ്: കണ്ണു

വും വാദിതുകവും. രണ്ടും നടന്മാരെ സഹായിക്കുവാനുള്ളതാകുന്നു. പാട്ടു പാടുന്നതിന് പാട്ടുകാരനാണ്. പാട്ടിനനുസരിച്ചു മറ്റുള്ളവരും ഇലത്താളവും ചേങ്ങലയും ചേന്ന് അനുകൂലമായ ഒരു മേളക്കൊഴുപ്പ് ഉളവാക്കുന്നു. കൂത്തിലെന്ന് പോലെ, മംഗളാചരണം “ക്രിയ ചവുട്ടക”യും വാദിതവാദനവും ആണ്.

കളി സാധാരണ യെതു ദിവസത്തിനകം അവസാനിക്കും. എട്ടു രാത്രികൾ തുടരെ അതു നീണ്ടുപോകുന്നു. യെതാം ദിവസം രാത്രി കൂപ്പാവതരം അഭിനയിക്കുകയായി. പ്രത്യേകമായ സ്ഥലകാലനിബന്ധനകൾക്കു കളി കീഴ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നു ആദ്യമേ പ്രസ്താവിച്ചുവല്ലോ. അതുകൊണ്ട്, സ്വേച്ഛപോലെ എവിടെയും എല്ലാപ്പോഴും കളിക്കുവാൻ വയ്യ. ഒരു നേർച്ചയായിട്ടാണ് കൂപ്പാട്ടും കളിക്കുക പതിവ്. കൂപ്പാട്ടത്തിലെ പ്രധാനഭാഗമായ കൂപ്പാവതാരത്തിന്റെ മർന്നം സന്തതിയില്ലാത്തവർക്കു സന്താനസമ്പത്തിനെ പ്രദാനംചെയ്യുമെന്നാണ് പരക്കെയുള്ള വിശ്വാസം. അതുകൊണ്ട് ആ അവസരത്തിൽ ഭക്തന്മാരായ ആളുകൾ ഉപവാസാദി വ്രതങ്ങളെ അഹോരാത്രം അനുഷ്ഠിക്കുക സാധാരണമാകുന്നു. തീവ്രമായ ഒരു മതാന്തരീക്ഷമാണ് കൂപ്പാട്ടത്തെ ആവരണംചെയ്യുന്നിരിക്കുന്നത്.

iii. കൃത്യം.

പ്രാചീനരീതിയിൽനിന്നു രേഖാമാത്രം വ്യതിചലിക്കാതെ സംസ്കൃതനാടകങ്ങളെ അഭിനയിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു സ്ഥലം ഭാരതം മുഴുവൻ നോക്കുന്നതായാൽ പക്ഷേ കേരളം മാത്രമേ കാണുകയുള്ളൂ. അവയുടെ മുഖാഭിനയരംഗങ്ങളായ ദേവാലയങ്ങൾ എല്ലാ മേൽജാതി ഹിന്ദുക്കളുടേയും ആരാധനസ്ഥാനങ്ങൾ മാത്രമല്ല, വിവാഹരംഗങ്ങളും ആയിരുന്നു. പ്രാദേശികരംഗങ്ങളുടെ പിന്നിൽ ഒരു ദീർഘമായ ചരിത്രം വ്യാപിച്ചു കിടപ്പുണ്ട്. അതു കേരളത്തിലെ ഏകച്ഛത്രാധിപതികളായിരുന്ന പെരുമാക്കന്മാരുടെ അന്തിമകാലംവരെ വ്യാപിക്കുന്നു. ഐതിഹ്യം വിശ്വാസയോഗ്യമാണെങ്കിൽ, കലശേഖരപ്പെരുമാളുടെ കാലത്തു അതു പരിപക്വാവസ്ഥയെ പ്രാപിച്ചിരുന്നു എന്ന് തീരുമാനിക്കാം. ഈ പെരുമാൾ ഒരു വലിയ കവിയും നാടകകർത്താവും ആയിരുന്നതിനു പുറമേ നടനകലയിൽ സുശിക്ഷിതനായ ഒരു മഹാചാര്യനും കൂടിയായിരുന്നു. പ്രിയവയസ്കനും നർമസചിവനുമായിരുന്ന തോലന്റെ സഹായത്തോടുകൂടി, രംഗത്തിനു പ്രചാരധികുവും, അഭിനയനയത്തിനു ചമൽകാരാതിശയവും പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതിനു അദ്ദേഹം രംഗപ്രയോഗത്തിൽ ചില നൃത്തപരിഷ്കാരങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്തി.

വ്യംഗ്യവ്യാഖ്യയുടെ പ്രാരംഭത്തിലുള്ള വാ
 ക്ഷേപം ഈ ഐതിഹ്യത്തെ ഏറെക്കേറെ
 സ്ഥിരീകരിക്കുകയാണു ചെയ്യുന്നത്. താൻ ത
 ന്നെ ഒരു നടനായി അഭിനയിച്ച സ്വന്തം കൃ
 തിയായ നാടകത്തിന്റെ അഭിനയത്തിലുള്ള ഗു
 ണഭാവങ്ങളെ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുവാൻ ആ വ്യാഖ്യയു
 ടെ കർത്താവിനോടു ചക്രവർത്തിയായ ഗ്രന്ഥകാ
 രൻ തന്നെ കല്പിക്കുകയുണ്ടായി എന്നു പറയുന്നു.
 രംഗപരിഷ്കാരത്തെപ്പറ്റി വേറൊരു ഐതിഹ്യ
 വും ഇല്ലെന്നുള്ളതു സ്മരിക്കുമ്പോൾ, കേരളത്തി
 ലെ ഗൈപ്പാണീരംഗത്തിനു അതിന്റെ പദ്മ
 യെക്കുറിച്ച് ന്യായമായും അഭിമാനിക്കാവുന്നതാ
 ണ്ട്. നടന്മാരുടേയും അവരുടെ അഭിനയത്തി
 ന്റെയും മേൽ ആരോപിതങ്ങളായ പല നിബ
 ന്ധനകൾ, വേഷത്തിലുള്ള പല പ്രത്യേകതകൾ
 അഭിനയസമ്പ്രദായം എന്നിവയെല്ലാംകൊണ്ടു്,
 കൂട്ടു് പുരാണവസ്തു ഗവേഷകൻ രസകരമായ
 ഒരു വിഷയമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ഇതിന്റെ സൂ
 ക്ഷ്മമായ പഠനത്തിന് ഇനിയും കാലവീളംബം
 വരുത്തുക വയ്യ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഈ പ്ര
 സ്ഥാനം ഇപ്പോൾ നശിച്ചു നശിച്ചു വരികയാ
 ണ്ട്. അതിപ്രാചീനവും സർവ്വജനാദൃതവുമായ
 ഒരു പ്രാദേശികവിനോദമാണെന്നുള്ളതു കൂടാതെ,
 കൂത്തിനു സമസ്തജാതീയമായ മറ്റൊരു പ്രാധാ

നും കൂടിയുണ്ട്. അതു മരണാനുമതി. സംസ്കൃത നാടകങ്ങളുടെ അഭിനയം ഈ കൂട്ടുകളിൽക്കൂടെയാണു് നടത്തപ്പെട്ടിരുന്നതു് എന്നുള്ളതാകുന്നു അതു്. മറ്റു വല്ല സ്ഥലത്തും സംസ്കൃതനാടകങ്ങൾ അഭിനയിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽത്തന്നെ, യവനീകാതിരസ്സാരവും വിദൂഷകസമ്പ്രദായത്തോടുകൂടിയു് കേരളീയരീതി അവയിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തമാണു്. നായകൻ പൊച്ചുനാളികൾക്കു് കൂടി വാണു് മൂലമായ ഒരു ഭാഷാസാരം അവതരിപ്പിക്കുന്നതു വിദൂഷകന്റെ ധർമ്മമായിട്ടാണു്. ഇവിടെ കരുതിപ്പോന്നിരുന്നതു്, വിശേഷിച്ചു്, ആധുനികനാടകങ്ങളിലെ ജവനികകൾ സംസ്കൃതനാടകങ്ങളിൽ പരിത്യജിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു.

പ്രാദേശികങ്ങളായ ഇതരവിനോദങ്ങളിൽനിന്നു അതു പിന്നെയും ഭിന്നിക്കുന്നു. അഭിനയവിഷയകമായ കാര്യത്തിലാണു് ഈ ഭേദം. അതിൽ ഒന്നാമതേതു അഭിനയസ്ഥലത്തെപ്പറ്റിയുള്ളതാണു്. മറ്റു കളികളെപ്പോലെയാകയാൽ, അഥവാ മറ്റു സ്ഥലങ്ങളിലെ നാടകങ്ങളെപ്പോലെയാകയാൽ, ഇപ്പോൾ പോലെ ഏതു സ്ഥലത്തും അഭിനയിക്കാവുന്ന ഒരു കൂട്ടതു്. ദേവാലയങ്ങളിൽ മാത്രമേ അതു അഭിനയിക്കാവൂ. കേരളത്തിലെ ക്രൈസ്തവസഭയായ ചില കേന്ദ്രങ്ങളിൽ അഭിനയവശ്യതയിന്നു വേണ്ടി, ജവനനിർമ്മാണകലയിലും കൊത്തുപ

ഞിയിലും സമർത്ഥനായ ഞാളുടെ സുഷുപ്തപ്പോഴോടുകൂടി സമലംകൃതമായ ഒരു മനോഹരസ്ഥലം പ്രത്യേകം നിർമ്മിച്ചിരിക്കും. കൃതസ്ഥലം എന്നാണ് അതിനു പേര്. കൃതസ്ഥലം ഇല്ലാത്ത ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ വിശാലമായ ഭോജനശാലയിലോ (ഉദാപുര) മുററവലത്തിലോ ആണ് ഈ അഭിനയം സാധാരണ നടത്തുക പതിവ്. എല്ലാ ദിക്കിലും കൃതസ്ഥലത്തിന്റെ സ്ഥാനം ക്ഷേത്രത്തിന്റെ മുൻവശത്തു വലത്തോട്ടു മാറിയിരിക്കുന്നു. അഭിനയരംഗം വിഗ്രഹത്തെ അഭിമുഖീകരിച്ചായിരിക്കും. വിഗ്രഹത്തിന്റെ പുരോഭാഗത്തുവെച്ചു നടന്മാർ അഭിനയം നടത്തുന്നു. കൂത്തു ദേവസദസ്സുകളിൽ മാത്രമേ അഭിനയിച്ചുകൂടൂ എന്നും ബ്രഹ്മസദസ്സുകളിൽപ്പോലും അതു അഭിനയിക്കുക വയ്ക്കൂ എന്നും ഉള്ള നിർദ്ദേശത്തെ അതു പ്രത്യക്ഷരും പരിപൂർവ്വിച്ചു പോരുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ, ദേവാലയത്തിലല്ലാതെ മറ്റൊരു സ്ഥലത്തും അതു അഭിനയിച്ചു കാണാറില്ല; അതു കാരണം സമർത്ഥനാഭിനയക്കാരെ മാത്രമേ അതു കാണുവാൻ കഴിയുന്നുള്ളൂ. കേരളത്തിലെ പഴയ പ്രധാന ക്ഷേത്രങ്ങളോട് അനുബന്ധിച്ച്, സാധാരണമായി ഓരോ ചാക്യാർ കുടുംബവും കാണാം. ആ കുടുംബക്കാർ ആണ് കൊല്ലത്തോടു

മോ, അല്ലെങ്കിൽ ഉത്സവകാലങ്ങളിലോ സംസ്കൃതനാടകങ്ങൾ അഭിനയിക്കുന്നത്.

നടന്മാരെ സംബന്ധിച്ചുള്ള വ്യവസ്ഥയാണ് രണ്ടാമത്തേത്. മറുവിനോടങ്ങൾ എല്ലാ ജാതി ഹിന്ദുക്കൾക്കും അഭിനയിക്കാം. എന്നാൽ കൂത്തിലാകട്ടെ അമ്പലവാസികളുടെ ഒരു പ്രത്യേക വിഭാഗത്തിന് മാത്രമേ പങ്കെടുക്കാവൂ. ചാക്യാന്മാർ, അവരുടെ സ്രീകളായ നങ്ങ്യാന്മാർ, നമ്പ്യാന്മാർ എന്നിവരാണ് ആ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട ആളുകൾ. കൂത്തിൽ നമ്പ്യാരുടെ പ്രധാനമായ തൊഴിൽ മിഴാവു കൊട്ടുകയാണ്. ഇതു ചാക്യാരെ അയാളുടെ അഭിനയത്തിൽ സഹായിക്കുന്നതിനാകുന്നു. നങ്ങ്യാർ ഒരു സമർത്ഥനാടകം നടിപ്പിക്കുകയും താളം കൊട്ടുകയാണ് കൂത്തിൽ അവരുടെ സാധാരണമായ പ്രവൃത്തി; എന്നാൽ, ചിലപ്പോൾ, ചാക്യാർ അഭിനയിക്കുന്ന സംസ്കൃതശ്ലോകങ്ങളെ സംഗീതസ്വരത്തിൽ ഉച്ചരിക്കുന്ന ജോലികൂടെ നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്.

പുരാതന ഹിന്ദുരാജാക്കന്മാരുടെ കോവിലകങ്ങളിൽ വൈതാളികന്മാരായി താമസിച്ചിരുന്ന സുതന്മാരുടെ സന്തതികളാണ് ചാക്യാന്മാർ എന്നു പറയപ്പെടുന്നു. ചാക്യാർ എന്നുള്ള പദം തന്നെ അതിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതായിട്ടാണ് ഗ

ണിക്കപ്പെടുന്നത്. അതു ട്രാഫിക് എന്നതിന്റെ തത്ത്വവരുപമാണെന്നു അനുമാനിക്കപ്പെടുന്നു. വിജ്ഞാനപാണ്ഡിത്യാദികളെക്കൊണ്ട് ട്രാഫിക് നായ കൊളാണം ട്രാഫിക്.

ഏതോ ഒരു സൂതൻ ഒരു പെരുമാളോടുകൂടെ തന്റെ കുടുംബവുമായി കേരളത്തിൽ വന്നു എന്നും അയാളുടെ കുടുംബം അറുപോകമെന്നുള്ള ഘട്ടമായപ്പോൾ, കലഭോഷം സംഭവിച്ച ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീകളുടെ സന്തതികളെ ഭൈരുടമവാനുള്ള അനുവാദം കൊടുത്തു എന്നും ആനന്ദ് ഐതിഹ്യം. ഈ ആചാരം ഇന്നും നടന്നു വരുന്നുണ്ട്. അങ്ങനെ ഭൈരുടമപ്പെടുന്ന സന്താനങ്ങൾ ഉപനീതരാകുമ്പോൾ ചാക്യാന്മാരായിത്തീരുന്നു. പക്ഷേ, ഇവർ തന്നെയായിരിക്കും നമ്പ്യാന്മാരായും തീരുന്നത്. പെൺകുട്ടികളെ രണ്ടു വിഭാഗത്തിലും പക്ഷപാതംകൂടാതെ സ്വീകരിക്കാറുണ്ട്. ഇതാണ് അവരുടെ ഉൽപത്തിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഐതിഹ്യം. ചാക്യാന്മാരുടെ പുറകേ നടനകലാപരമായ ഒരു നീണ്ടകഥ വ്യാപിച്ചു കിടപ്പുണ്ട്.

അഭിനയസ്ഥലത്തേയും അഭിനേതാവീനേയും കുറിച്ചുള്ള ഈ രണ്ടു നിബന്ധനകൾ, പുരാതന ഗ്രീസിലെ എന്നപോലെ പൗരാണികകേരളത്തിലെ അഭിനയങ്ങളുടെയെല്ലാം ഉദ്ദേശം മതത്തിന്റെയും മതഭാഷയുടെയും പ്രചാരമായിരുന്നെ

നം കാണിക്കുന്നു. കളി മുഴുവൻ മതപരമായിരുന്നു; അതുകൊണ്ട് എല്ലാ ഉയർന്ന ജാതി ചിന്തകർക്കും അതു ഉദ്ബോധനകരമായിത്തീർന്നു. കഥാ വസ്തു രാമായണം മഹാഭാരതം എന്നീ കൈമാറ്റം വെച്ചു കാണപ്പെട്ടിരുന്നിട്ടുണ്ട് എടുത്തിരിക്കുന്നതെ ന്നത് പ്രസ്തുത കാര്യത്തിനെ ഒന്നുകൂടി ശക്തി പ്പെടുത്തുന്നു. ആരോഗ്യപരിവേഷനത്തിന്റെ പ്രാ രംഭകാലങ്ങളിൽ മാത്രമേ അപ്രകാരമുള്ള ഒരു വ ശൃത്തിനു ഇടവന്നിരിക്കുകയുള്ളൂ. ഇങ്ങനെ കൂത്തു മതപരമായ ഒരു സ്വഭാവവിശേഷത്തോടുകൂടി യ തായിത്തീർന്നു. ഇക്കാലത്തുകൂടി ഈ സ്വഭാവവി ശേഷം നിലനിന്നു പോരുന്നു. കളി അവസാനി ക്കുന്നതുവരെ ചാക്യാന്മാർ ഇന്നും ഉപവസിക്കേ സാധാരണമാണ്.

കൂത്തിന്റെ മൂന്നു വകഭേദങ്ങളിൽ ഒന്നായ പ്രബന്ധം കൂത്തിൽ ഇന്നും കണ്ടുവരുന്ന മാതി രി, ഉദാഹരണങ്ങളെക്കൊണ്ടും വിവരണങ്ങളെ കൊണ്ടും പക്ഷേ പോഷിപ്പിക്കപ്പെട്ടേയ്ക്കാവുന്ന പുരാതന സൂതാഖ്യാനങ്ങളുടെ മാതൃകയിലായിരിക്കണം ആദികാലങ്ങളിൽ ഈ അഭിനയം രൂപ വൽകൃതമായത്. അടുത്തപടി ശരിയായ നാടക ങ്ങളായിരിക്കണം. അക്കാലങ്ങളിൽ ഹാർമൻറ യും കാളിദാസന്റെയും കൃതികൾ രംഗത്തിൽ ധാരാളമായി പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു എന്നു

വിചാരിയ്ക്കാം; നാഗരണനം ചാക്യാന്മാർ പ്രിയതരമായ നാടകഗ്രന്ഥമായിരുന്നു. എട്ടാം ശതാബ്ദത്തിന്റെ ചരമശയയിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന തോലന്റെ കാലത്തിലേയ്ക്കു പ്രവേശിയ്ക്കുന്നതോടെയാണ് അടുത്ത ഘട്ടം ആരംഭിയ്ക്കുന്നത്.

മതവും, മതത്തിന്റെ പ്രചാരത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഓരോരോ സ്ഥാപനങ്ങളും ഇക്കാലത്തു ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ വേരോളം കഴിഞ്ഞു. ഇവയ്ക്കു കൂത്തിന്റെ സജീവമായ പ്രവർത്തനം കൂടിയേ കഴിയൂ എന്നില്ലെന്നായി. സാമുദായികവും രാഷ്ട്രപരവും ആയ പല സ്ഥാപനങ്ങൾ ഉദിച്ചുപൊന്നുകയും ഏകദർശന സ്ഥിരങ്ങളായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. ഇവ പല വിധത്തിൽ ഭരണപരമായോഗപ്പെടുത്തുവാനും ഭക്ഷിതവാനും തുടങ്ങി. ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ബുദ്ധിമാനം ദീർഘദർശിയുമായിരുന്ന സചിവൻ കൂത്തിനെ സമുദായപരിഷ്കാരത്തിന് അതിശക്തിമത്തായ ഒരു യുഗമാക്കിത്തീർത്തു. ചാക്യാന്മാർ ആഖ്യാനത്തിലും അഭിനയത്തിലും പരിപൂർണ്ണമായ സ്വാതന്ത്ര്യം കിട്ടിച്ചുകൊടുത്തിരുന്നു. ഇതിനെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി തോലൻ ഫലപ്രദങ്ങളായ ചില പരിഷ്കാരങ്ങൾ വരുത്തിച്ചു. വ്യക്ത്യാഭിനയം, മർമ്മവേദിയായ ഉദാഹരണം, മേളകോ

കുതി എന്നിവയായിരുന്നു ചാക്യാന്മാരുടെ ഹസ്തങ്ങളിൽ നുസ്സങ്ങളായ ആയുധങ്ങൾ. അവർ അവയെ അമിതമായി ഉപയോഗിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. പ്രഭുജനങ്ങളായാലും, രാജകുമാരന്മാരായാലും, പ്രാകൃതന്മാരായാലും, പ്രാമാണികന്മാരായാലും സമുദായത്തിന്റെ നന്മയ്ക്ക് അവരുടെ ചെമ്പു പുറത്താക്കുന്നത് ആവശ്യമെന്നു തോന്നിയാൽ ചാക്യാന്മാർ അവരെ വെറുതെ വിടുകയില്ല. എന്നാൽ മുഖ്യകഥാപാത്രങ്ങളെക്കൊണ്ടല്ല, വിദ്വേഷകനെക്കൊണ്ടാണ് ഈ കൃത്യം നിർവ്വഹിക്കുന്നതെന്നും അതിനാൽ കഥയുടെ ഏകാഗ്രതയ്ക്കും സന്ദർഭവിധാനത്തിനോ ന്യൂനത സംഭവിക്കുന്നില്ലെന്നും സ്റ്റാണീഷമാകുന്നു. തോലന്റെ ജീവിതകാലംതൊട്ടു ഇന്നേദിനംവരെ കൂത്തു ഉല്ലാസപ്രദമായ ഒരു വിനോദം മാത്രമായിട്ടല്ല സമുദായരോഗത്തിന് പലപ്രദമായ ഒരു രൗഷധം കൂടിയായിട്ടാണ് വർത്തിച്ചുവരുന്നത്.

കൂത്തിനു പ്രബന്ധംകൂത്തു, നങ്ങ്യാർകൂത്തു, കൂടിയാട്ടം എന്നിങ്ങനെ മൂന്നു വിഭാഗങ്ങൾ ഉണ്ട്. ഇവയിൽ ആദ്യത്തേതു വിവരണത്തോടു കൂടിയ കേവലാഖ്യാനമാണ്; നങ്ങ്യാർകൂത്തു ശുദ്ധമായ അഭിനയമാകുന്നു. കൂടിയാട്ടമാണ് പരിപൂർണ്ണമായ രംഗപ്രയോഗം. പ്രബന്ധംകൂ

ത്തിലും കൂടിയൊട്ടത്തിലും ചാക്യാർക്കും, നങ്ങ്യാർക്കും, നമ്പ്യാർക്കും രംഗത്തിൽ പ്രവേശമുണ്ട്. നങ്ങ്യാർകൂത്തിൽ ചാക്യാരുടെ പ്രവേശമില്ല; അതിന്റെ ആവശ്യവുമില്ല. പ്രബന്ധംകൂറത്ത് ഉപ്പു തിരിഞ്ഞും, നങ്ങ്യാർകൂത്തു് സന്ധ്യക്കുശേഷവും, കൂടിയൊട്ടം രാത്രിയിലും ആകുന്നു അഭിനയത്തുക. മഹാനാടകം കളിക്കുമ്പോൾമാത്രം ഈ ഒട്ടവിൽ പറഞ്ഞ കാലനിയമനത്തിന് ലംഘനം ഉണ്ടായേക്കാം.

i. പ്രബന്ധംകൂറത്ത്.

ഇതിൽ നമ്പ്യാരുടെ ജോലി മിശ്രവ്വ കൊട്ടുകയാണ്; നങ്ങ്യാർ ചാക്യാരുടെ അഭിനയത്തിന് നന്ദസരിച്ചു ഇലത്താളവും കൊട്ടുന്നു. ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രബന്ധത്തിൽനിന്നു—സാധാരണ രൂപീകരണമാവിഷയകമായ ഒരു പ്രബന്ധമായിരിക്കും അത്—ചാക്യാർ ഒരു ശ്ലോകം എടുത്തുചൊല്ലി, അതിനെ അഭിനയിച്ചു കാണിക്കുന്നു. അതിന്റെ ശേഷം അദ്ദേഹം അതിനെ വിവരിക്കുവാൻ തുടങ്ങുകയായി. നടനകലാപരമായ സാമർത്ഥ്യംകൊണ്ടല്ല ഇക്കാര്യത്തിൽ നടന്റെ (അഭിനേതാവിന്റെ) മാഹാത്മ്യം കണക്കാക്കുന്നത്. പ്രത്യുത, സാമുദായികമോ മതസംബന്ധമോ രാഷ്ട്രീയമോ ആയ വർത്തമാനസംഭവങ്ങളിൽനിന്നു്, സന്ദർഭം സ്തുത്യയോഗ്യമായ ഗർഭമായാലും, സമു

ചിതങ്ങളായ ഉപമാനങ്ങളെ തിരഞ്ഞെടുത്തു പ്രയോഗിച്ചു ശ്ലോകഭാവത്തെ വിവരിക്കുന്നതിലാകുന്നു. കൂടിച്ചേർത്തു എന്നപോലെ കൂർത്ത ശുദ്ധീകരണം നിർവ്വഹിക്കുന്നത് ഇവിടെയാണ്. ഇവിടെ, ചാക്യാർ ഒരു ക്ലേശമുള്ള പണ്ഡിതനായിരിക്കണം. ചാക്യാന്മാരുടെ പൂർണ്ണൻ വലിയ പണ്ഡിതന്മാരും വിദ്വാന്മാരുമായിരുന്നു. അന്യരെ വ്യാഖ്യാനങ്ങളും വിവരണങ്ങളും വിമർശനങ്ങളും ഇക്കാലത്തു പ്രശംസനീയമായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. കേരളം സർപ്പാ സാഹിത്യപഠനങ്ങളുടെ ഒരു കേന്ദ്രസ്ഥാനമായിരുന്നു എന്നു കാണിച്ചു ആ മഹാജ്ഞാതന്മാരോടു് നാം കൃതജ്ഞരായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

ii. നഞ്ചാർകൂത്തു്.

ഇതിൽ ചാക്യാരല്ല, നഞ്ചാർ ആണ് അഭിനയിക്കുന്നത്. ഒരു സ്ത്രീ രംഗപ്രവേശം ചെയ്യുന്നുവെന്നുള്ളതാണ് ഇതിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ഏറ്റവും സങ്കുലമായ സംഗതി. ശുദ്ധമായ അഭിനയം മാത്രമേ ഇതിലുള്ളൂ. അതുകൊണ്ട് ഹാസ്യത്തിന് ഇതിൽ സ്ഥലം ഇല്ല. നാട്യത്തിന് മേളക്കൊഴുപ്പുകൊണ്ടനുകൂലമായ അന്തരീക്ഷം ഉളവാക്കുവാൻ മിഴവും ഇലത്താളവും ഇതിലുണ്ടു്. വിശേഷരീതിയിൽ വസ്ത്രധാ

രണ്ടാലൊന്നും, നമ്മുടെ ഒരു ശ്ലോകമെടുത്തു ചൊല്ലുകയും അതിൽപിന്നെ മുകൾഭാഗത്തിൽ അഭിനയം നടത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.

iii. കൂടിയാട്ടം.

കൂടിയാട്ടത്തിന്റെ പ്രധാനവിഭാഗമാണ് ഇത്. സംസ്കൃതനാടകങ്ങളുടെ അഭിനയം ഇതിലാണ്. കൂടിയാട്ടം എന്നുള്ള പദത്തിന്റെ അർത്ഥം ഒന്നിച്ചു ചേർന്നുള്ള അഭിനയം അഥവാ സംയുക്താഭിനയം എന്നാകുന്നു. അഭിനയത്തിന്റെ രംഗത്തിൽ ചാകുതും നമ്മുടെ കൂടി പ്രവേശിക്കുന്നതുകൊണ്ടോ, അല്ലെങ്കിൽ ഒന്നിലധികം നടന്മാർ പ്രവേശിക്കുന്നതുകൊണ്ടോ, അതല്ലെങ്കിൽ ആഖ്യാനാഭിനയങ്ങളുടെ ഒരു സങ്കലനമായതുകൊണ്ടോ, അഥവാ ഇതെല്ലാം ചേർന്നതുകൊണ്ടോ ആകാം ഈ സംജ്ഞ കല്പിച്ചത്.

കൂടിയാട്ടത്തിലെ ആദ്യത്തെ ചടങ്ങ് കൂത്തുപുറപ്പാടാണ്. കൂത്തുപുറപ്പാട് എന്ന പദത്തിൽ കൂത്തിന്റെ ആരംഭമെന്നർത്ഥം. അഭിനയത്തിന് ഒരുക്കിട്ടുള്ള സ്ഥലം മുമ്പുതന്നെ പച്ചയിലകൾ, പൂക്കൾ, കത്തന്തോല, കലവാഴ മുതലായവ കൊണ്ട് നല്ലവണ്ണം അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കും. കൊളുത്തിയ ഒരു വലിയ നിലവിളക്കും ഒരു നിറപറയും അഭിനേതാവിനെ അഭിമുഖീകരിച്ചു

വെച്ചിട്ടുണ്ടാകും. ഇങ്ങനെ രംഗം സജ്ജമായാൽ നടൻ വേഷംകെട്ടി അരങ്ങത്തു പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ അവസരം കാത്തു് അണിയറയിൽ നില്ക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കും. ഉടനെ വാദ്യങ്ങൾ മുഴക്കുകയായി. പതിവനുസരിച്ചുള്ള മിഴാവിനും ഇലത്താളത്തിനും പുറമേ ഈ അവസരത്തിൽ മദ്ദളവും കൊമ്പും കഴലുംകൂടിയുണ്ടായിരിക്കും. മിഴാവു കൊട്ടിയിട്ടു് നമ്പ്യാർ അണിയറയിലേയ്ക്കു പോയി തീർത്ഥാടകം കൊണ്ടുവന്നു നാദീശ്ലോകം പാടിക്കൊണ്ടു് അതിനെ രംഗത്തിൽ പ്രോക്ഷണം ചെയ്യുന്നു. അഭിനേതവുമായ നാടകത്തിലെ—കരേക്കൂടി വിശദമാക്കുകയാണെങ്കിൽ, നാടകത്തിലെ—മംഗളപദ്യമാണു് മേൽ പ്രസ്താവിച്ച നാദീശ്ലോകം. ഈ ക്രിയയ്ക്കു—തീർത്ഥപ്രോക്ഷണത്തിന്നു് അല്ലെങ്കിൽ തീർത്ഥപ്രകീരണത്തിന്നു്—“അരങ്ങു തളിക്കുക” എന്നാണു് പേരു്. ഇതിനോടുകൂടി നാദിയുടെ എല്ലാ ചടങ്ങുകളും അവസാനിച്ചു. അപ്പോൾ വീണ്ടും വാദിത്രങ്ങൾ മുഴക്കുകയായി. അതുകഴിഞ്ഞു്, സൂത്രധാരൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

രംഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ച സൂത്രധാരൻ ഒരു വിശേഷമായ രീതിയിൽ കാൽച്ചുവടുകൾ വെച്ചു് ചവിട്ടുകയും ആടുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതിന്നു “ക്രിയ ചവിട്ടുക” എന്നാണു് പറയുക. അതി

ന്റെ ശേഷം സംഗീതധ്വനിയെ അനുസരിച്ച് അയാൾ ഊർവ്വതലത്തിൽ ചില പലകുപ്പുകൾ ചെയ്യുന്നു. പലകുപ്പുകൾ കഴിഞ്ഞാൽ നാടകത്തിന്റെ സ്ഥാപനയുടെ പ്രാരംഭമായി. നാടകത്തിന്റെ സ്ഥാപന എന്നതിനേക്കാൾ നാടകകലാത്തിന്റെ സ്ഥാപന എന്നു പറയുന്നതാണ് കൂടുതൽ ഉചിതമായിട്ടുള്ളത്. നാടകത്തിന്റെ കഥാഗാത്രത്തിൽ ഒരു നടിയുടെ പ്രവേശനമുണ്ടായിരിക്കുമെങ്കിലും അവൾ രംഗത്തിൽ ഒരിക്കലും പ്രവേശിക്കുന്നില്ല. അവളുടെ കൃത്യവും സൂത്രധാരൻ തന്നെ നിർവ്വഹിക്കുന്നു. ഇതിന്റെ അവസാനവും പ്രഥമദിവസത്തെ അഭിനയത്തിന്റെ അവസാനവും ഏകകാലത്തിൽ തന്നെയാകുന്നു.

രണ്ടാം ദിവസം രംഗം ആരംഭിക്കുന്നത് തലേദിവസം സൂത്രധാരൻ നിർദ്ദേശിച്ച പാത്രത്തിന്റെ പ്രവേശനത്തോടുകൂടിയാകുന്നു. ഇതു സാധാരണ കഥയിലെ നായകനായിരിക്കും. ഇപ്പോഴും ശരിയായ കഥാഭാഗം തുടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. കാരണം, അത്, അഭിനയിക്കുവാൻ പോകുന്ന പ്രത്യേകതയുള്ള മുഖവുരയുടെ അഭിനയം മാത്രമാണ്. ഈ പ്രവൃത്തിക്ക് നിർവ്വചനമെന്നു കൂറു പോകും. ഇതു അവസാനിക്കുന്നതോടുകൂടി രണ്ടാം ദിവസത്തെ അഭിനയവും “വട്ടമെത്തുന്നു.”

ഇവിടെ ഒരു കാര്യം പ്രസ്താവയോഗ്യമായിരിക്കുന്നു. അത്, ഒരു നാടകം മുഴുവനായി ഒരു വസന്തത്തിലും അഭിനയിക്കാറില്ല എന്നുള്ളതാകുന്നു. നാടകത്തിലെ ചില പ്രത്യേകാങ്കങ്ങളാണ് ഓരോ ദിവസത്തെയും അഭിനയത്തിനുവേണ്ടി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. നാടകം മുഴുവൻ കളിക്കുന്നതായാൽ നേരിടാവുന്ന സമയക്കുറവും, പ്രായോഗികവിഷമതകളുമായിരിക്കാം ഇതിനു ഫലമുണ്ടാകുക. അഭിനയസമ്പ്രദായത്തിലും മറ്റും നടന്മാർ മാസ്റ്റർമാർക്കുള്ളതല്ല കരുതാവുന്ന ക്രമരീതികൾ, ആട്ടിപ്രകാരം എന്നീ രണ്ടു പുരാതനരീതികളിൽ പല നാടകങ്ങളേയും ചാക്യാർ അഭിനയിക്കേണ്ടതെങ്ങനെ എന്നുള്ളതിനെപ്പറ്റി പൂർണ്ണമായ ഒരു വിവരണം കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. ഓരോ ചാക്യാർകടംബത്തിലും പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ ഓരോ പ്രതി കാണാതിരിക്കയില്ല. അവ മറ്റൊരാൾക്കു കടന്നുനേരമോയ്ക്കുപോലും ലഭിക്കുക അത്ര സുകരമല്ല. അത്രമേൽ ദ്രുതമായിട്ടാണ്, അത്രമേൽ വിലയേറിയ ഒരു രത്നപേടകമായിട്ടാണ്, അവർ അവയെ സൂക്ഷിക്കുന്നത്.

രണ്ടാം ദിവസം നിർവ്വചനം അവസാനിച്ചു എന്നു മുകളിൽ പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞല്ലോ. മൂന്നാം ദിവസം, കഥയുടെ ആരംഭമാണ്. ഇതു വിദൂഷകനില്ലാത്ത നാടകങ്ങളിൽ മാത്രമാകുന്നു. വിദൂഷ

കനമുള്ള നാടകങ്ങളാണെങ്കിൽ, പ്രധാന കഥ തുടങ്ങുവാൻ ഇനിയും മൂന്നാലു ദിവസങ്ങൾ കഴിയണം. അപ്പോൾ, മൂന്നാംദിവസം രംഗപ്രവേശം ചെയ്യുന്നത് വിഴിവാകുന്നു. പുരുഷാത്മങ്ങളെ പ്രകീർത്തനം ചെയ്യുകയാണ് അയാളുടെ കൃത്യം. വിനോദം, വഞ്ചന, അശനം, രാജസേവ എന്നിവയാണ് ആ പുരുഷാത്മങ്ങൾ. ഇവയുടെ വിവരണത്തിനും അഭിനയത്തിനും നാലു ദിവസം പിടിക്കും. പക്ഷേ, സാധാരണ മൂന്നു ദിവസംകൊണ്ട് ഇവ അഭിനയിച്ചു തീർക്കുകയാണ് പതിവ്. അപ്പോൾ, ഒന്നും രണ്ടും വിഭാഗങ്ങൾ ഒന്നിച്ചു ചേർത്ത് ആദ്യത്തെ ദിവസവും മറ്റു രണ്ടു വിഭാഗങ്ങൾ ഓരോ പ്രത്യേക ദിവസങ്ങളിലും ആയി അഭിനയം നടത്തും. ഹാസ്യവും ഫലിതവുമൊക്കെ ഇവ നാലും സംഘടനകളാകുന്നു. ഉപദ്രവകരങ്ങളായ സമുദായചാരങ്ങളേയും നടവടികളേയും, പീഡാജനകങ്ങളായ അധികാരപ്രമത്തതകളേയും മറ്റും വെളിപ്പെടുത്തുന്നതും ഹാസ്യകാരങ്ങളെക്കൊണ്ട് അഭിനേകം കഴിക്കുന്നതും ഇവിടെ വെച്ചാണ്. ചുരുക്കത്തിൽ, കൃത്യം സാമൂഹികപരിഷ്കാരങ്ങൾക്കും പരമഭോജനീരാകരണത്തിനും ഉള്ള ഒരു ബലവത്തായ ആയുധമായി പരിണമിക്കുന്നത് ഇങ്ങനെയാണ്.

ഈ പുരുഷാത്മങ്ങളെ കേട്ടു മനസ്സിലാക്കുന്നതിനു അനധീതമംഗലഗ്രാമവാസികളായ ജനങ്ങൾ ഗ്രാമപുരോഹിതന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഒന്നിച്ചുകൂടുന്നു. ഈ ഗ്രാമപുരോഹിതന്റെ ഒരു ഗുണം അയാളോ അയാളുടെ അപ്പുനോ, അഥവാ അയാളുടെ മുത്തപ്പനോ യാതൊരു മന്ത്രവും തന്ത്രവും ഓർക്കലും പഠിച്ചിട്ടില്ല എന്നുള്ളതത്രേ! സമ്മേളിച്ചിരിക്കുന്നവരിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനന്മാർ ഉണ്ണിനമ്പൂതിരികളും, പല ഇനങ്ങളിലുള്ള അമ്പലവാസികളും പ്രമാണികളായ നായന്മാരും ആയിരിക്കും. കേരളഹിന്ദുഗ്രാമത്തിന്റെ ഒരു പ്രതിരൂപം ഇവിടെ നമുക്കു കാണാൻ കഴിയുന്നു. അങ്ങനെയു അഭിനയിക്കുന്നതിനു രാഹു മാത്രമേ ഉണ്ടായിരിക്കുകയുള്ളൂ എന്നുള്ള കാര്യം പ്രത്യേകം ഓർക്കേണ്ടതാണ്. ജനശ്രുട്ടത്തിന്റെ സമ്മേളന സമ്പ്രദായം, പുരുഷാത്മങ്ങളുടെ സംഗ്രഹത്തിന് തങ്ങൾ എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്നുള്ളതിനെക്കുറിച്ച് അവരുടെ ആലോചന. അവരുടെ വാക്കുലഹങ്ങൾ, ഒടുവിൽ എല്ലാ പേരുംകൂടി ഒരു നിശ്ചയത്തിൽ എത്തുന്നത്—മുതലായതെല്ലാം ആനന്ദൻ അഭിനയിച്ചുകാണിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇവിടെ ചാക്യാർ ഒരു തികഞ്ഞ നാട്യവിദഗ്ദ്ധനായി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. മാതൃകാരൂപത്തിൽ ഈ ജനശ്രുട്ടത്തിന്റെ സമ്മേളനത്തെ അഭിനയിക്കു

ന്ന സമയത്തു്, അഭിനേതാവു് അവരുടെ സാമുദായികങ്ങളായ ഭോഷങ്ങളെ എടുത്തു കാട്ടി അവയെ പരിഹസിക്കുന്നതാണ്. എന്നാൽ അതിന്റെ ഉദ്ദേശം സമുദായത്തിന്റെയും വ്യക്തികളുടേയും സംസ്കാരണം ഒരു മാത്രമായിരിക്കും. അഭിനേതാവിന്റെ അനുകരണസാമർത്ഥ്യത്തിലാണ് അഭിനയത്തിന്റെ വിജയം.

കൂടിമാട്ടത്തിന്റെ മൂന്നാംദിവസം വിനോദമെന്ന പുരുഷാത്മമാണ് അഭിനയിക്കാറുള്ളതു എന്നു നാം കണ്ടുവെല്ലാം. അനയീതമംഗലഗ്രാമത്തിലെ ജനങ്ങൾ സമ്മേളിച്ചു കഴിയുമ്പോൾ, അവർ തങ്ങളുടെ കാമസന്യുത്തിയുള്ള ഉപായങ്ങളെപ്പറ്റി ചിന്തിച്ചപ്പോൾ തുടങ്ങുന്നു. സമുദായത്തിൽ നടപ്പുള്ള രാജാക്കന്മാരുടെ കുറപ്പെടുത്തുകയും, ശകാരികളും ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഒരു സരമായി നടൻ ഈ സദർത്തെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നു. പല സ്ത്രീകളുടേയും പേരുകൾ ഓരോന്നോരോന്നായി അവിടെ അപ്പോൾ പ്രസ്താവിക്കപ്പെടുകയും, അവരെല്ലാം എന്തെങ്കിലും ഭൂഷ്മുള്ളവരായി കാണപ്പെട്ട് ഓരോന്നോരോന്നായി രജപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇവിടെ പ്രധാനമായിട്ടുള്ളത് ഭോഷതിരസ്കാരശ്രമവും ഗുണസ്വീകാരപ്രാരംഭവുമാകുന്നു. സ്ത്രീപുരുഷന്മാർക്കിടയിലുള്ള അടുപ്പത്തെയെല്ലാം ഒരു പട്ടിക ഇവിടെ ഒഴാറാക്കുന്നു.

ഒൾക്കുവാൻ കഴിയും. സാമുദായിക സന്മാർഗ്ഗത്തെ
 പരിപാലിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി യാതൊരു ലോഭവും
 കൂടാതെ വാരികോരിച്ചൊരിയുന്ന ഈ പരിഹാ-
 സം അക്ഷീണമായ സ്വാധീനശക്തി ചെലുത്തി
 യിരുന്നു എന്ന് പറയേണ്ട ആവശ്യമില്ല. പുരു-
 ഷാത്മത്തിന്റെ രണ്ടാമത്തെ വിഭാഗമായ വഞ്ച-
 നയും വിനോദത്തോടുകൂടി കൂട്ടിക്കലർത്തിയിട്ടാണ്
 പ്രയോഗിക്കുക പതിവ്. ഗ്രാമീണരിൽ ഒരു-
 കൂടെ-വിഡ്ഢിയെന്നാണ് അയാളെ വിളിക്കാറ്—
 കള്ളനാക്കുന്നു. വളരെ അമൂല്യമായ ഒരു സന്മാർഗ്ഗ-
 പ്രബോധനമാണ്, എന്നിട്ട്, അവിടെ നടക്കു-
 ന്നത്. അതിനു കാരണമിതൻ ചോരണം! ഇ-
 തിരിച്ചുണ്ട് പരിഹാസത്തിനു പ്രസക്തി.

നാലാംദിവസം അശനമാണ് വെണ്ണിയുന്ന-
 ത്. ഇതിൽ, ഒരു ഭാഗവും ഉപേക്ഷിക്കുകയോ
 സംക്ഷേപിക്കുകയോ ചെയ്തയില്ല. സദ്യയെ വെണ്ണി-
 ക്കുകയും യഥാത്ഥമായി അഭിനയിക്കുകയും ചെ-
 യ്ക്കുന്നു. ഒരു ശാപ്പാട്ടുരാമന്റെ ഭാഗമാണ് വില്ലു-
 കൻ അഭിനയിക്കുന്നത്. ഇവിടെ ഏറ്റവും ശു-
 ഭവും തന്മയതമ്യുണ്ണവും ആയിരിക്കും അനു-
 രണം. ഉദാഹരണങ്ങളാൽ വിശദവും ഫലിതങ്ങ-
 ളാൽ സർസവും ആയിരിക്കും വിവരണം. ഇത-
 അഭിനയം കാണുകമാത്രം ചെയ്താൽ വളരെക്കു-

ലം അജീണ്ണരോഗം ബാധിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരാൾക്കു പോലും ഭോജനാഭിരുചി തോന്നാറിരിക്കുകയില്ല.

അഞ്ചാംദിവസം രാജസേവയാണു് അഭിനയവിനയം. ഇതു കാണുവാൻ രാജാവും പ്രഭുക്കളും ചെണ്ടളം മറ്റും വന്നുചേരും. സമ്മിളിതരായിരിക്കുന്ന ഗ്രാമീണർ സേവനയോഗ്യനായ ഏറ്റവും നല്ല രാജാവു് ആരാണെന്നുള്ളതിനെപ്പറ്റി തമ്മിൽ വിവദിക്കുന്നു. ഓരോരുത്തർ ഓരോ രാജാക്കന്മാരെയാണു് നിശ്ചയിക്കുക. ഏതെങ്കിലും ഒരു രാജാവിനെ മാത്രം സ്വീകരിച്ചു് ഇതരന്മാരെ നിരസിക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ, രാജനീതിയേയും, സേവകദ്രോഹത്തെയും മറ്റും പറ്റി പ്രസ്താവിക്കുവാൻ അവസരമുണ്ടാകും. ഭരണകൂടത്തിന്റെ ന്യൂനതയും ദർബ്ബതയും പ്രകാശിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതു് ഈ സന്ദർഭത്തിലാണു്. ഭാണീയരുടെ സങ്കടങ്ങളെ വെളിച്ചത്താക്കുന്നതിനും ഈ അവസരം ഉപയോഗിക്കുന്നതാണു്.

സാമാന്യജനങ്ങളുടേയും കീഴ്ജോഗവർമ്മന്മാരുടേയും കഠിന വിധിയെ ദയനീയങ്ങളായ വാക്കുകളെക്കൊണ്ടു ചിത്രീകരിച്ചു കാണിക്കുന്നു; മേലധികാരികളുടെ അസൂക്കൃത, സാഹസം, ഉപേക്ഷ മുതലായവയുടെ ഫലമായി ഇശ്ശദർ അനുഭവിക്കേണ്ടിവരുന്ന കായികവും മാനസികവുമായ

നിരവധി ശ്ലേശാനുഭവങ്ങളെ, ചലച്ചിത്രത്തി-
 ലെന്നപോലെ സൂക്ഷ്മതയുണ്ടാകട്ടെ പ്രദർശി-
 ത്തിക്കുന്നു. കിരീടം മുതലായ രാജാവുപോലും ചാ-
 ക്കാരുടെ ഈ ആക്ഷേപശരങ്ങളിൽനിന്നു രക്ഷ
 പ്രാപിക്കുന്നില്ല. ഇന്നും ഇതൊരു പരമാർത്ഥമാ-
 യിത്തന്നെ വർത്തിക്കുന്നു. രാജാവിന്റെ അനീതി-
 കളും സാധനങ്ങളും നിർദ്ദയം പ്രകാശിപ്പിക്കപ്പെ-
 ടുന്നു. പ്രജാക്ഷേമത്തെ ഉൽപാദിപ്പിക്കാത്ത തര-
 ത്തിലുള്ള രാജനയം നിഷ്പ്രഭം വിമർശിക്കപ്പെ-
 ടുന്നു. മുതലാളിത്തം, ജനങ്ങൾ രാജാവിനേയും
 രാജാവിന്റെ പ്രവൃത്തികളേയും ഏതു വിധത്തി-
 ലാണ് വീക്ഷിക്കുന്നതെന്നു ഭരണകർത്താവിനെ
 ഗ്രഹിപ്പിക്കുകയാണ് ചാക്യാർ ചെയ്യുന്നത്. പ-
 ലപ്പോഴും, എന്നല്ല മിക്കപ്പോഴും അധിക്ഷേപ-
 ത്തിനു പാത്രമായ രാജാവിന്റെതന്നെ മുഖിൽ
 വെച്ചാണ് ഈ അഭിനയം നടത്തപ്പെടുന്നതെ-
 നുള്ളത് പ്രത്യേകം സ്മരണീയമാണ്. അതേ
 സാന്നിദ്ധ്യംതന്നെ ചാക്യാരെ തന്റെ പ്രവൃത്തി-
 യിൽ കുറേക്കൂടി ധീരനും വാക്പടുവുമാക്കിത്തീ-
 രിക്കുന്നുണ്ട്. ഇത്തരം വിവൃതവും അശങ്കിതവും ആ-
 യ അധിക്ഷേപങ്ങൾ ഭരണകർത്താക്കളേയും ഭര-
 ണീയജനങ്ങളേയും നന്നാക്കുന്നതിന്, ഇന്നത്തേ-
 പോലെ വർത്തമാനപത്രങ്ങളും മറ്റും പ്രചാരമി-
 ല്ലാതിരുന്ന ഒരു കാലത്ത്, വളരെ ഉപകരിച്ചി-

തന്നെ എന്നുള്ള സംഗതി പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതെന്നി
ല്ലല്ലോ. മദ്ധ്യകാലഘട്ടത്തിലെ യൂറോപ്പുരാജ്യത്തി
ൽ പ്രചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന “അതൃതനാടക”ങ്ങൾ
നിർവ്വഹിച്ചിരുന്ന ‘കൃത്യംതന്നെയോൺ’, ഏക
ദേശം കൂടിയും നിറവോറുന്നതു്. അവയിൽ അ
ഭിനേതാക്കളുടെ പരിമാസത്തിനു പാത്രങ്ങളായി
ത്തീരുന്ന “പി”ത്രയും, (3p’s) മലയാളത്തി
ൽ, മതവിശ്വസ്യവും ലൗകികവും ആയ അധി
കാരത്തിൽ വത്തിച്ചിരുന്ന ആളുകളായിട്ടു ഗണി
ക്കേണ്ടിവരും.

ഈ സദസ്യപിവേചനത്തിന്റെ അവസാന
തായി, ഭൂഗോളത്തിൽ സേവാർഹനായ രാജാ
വു് ഒരാൾ മാത്രമേയുള്ളവെന്നും അയാൾ അഭി
നയിക്കപ്പെട്ടവാൻ പോകുന്ന നാടകത്തിലെ നാ
യകനാണെന്നും സംഭവനേതാവു് തീരുമാനിക്കു
ന്നു. അനന്തരം, ഗ്രാമജനങ്ങളെല്ലാം ആ രാജാവി
ന്റെ കീഴിൽ സേവനം നടത്തുവാൻ ബദ്ധപ്പെ
ട്ടു പുറപ്പെട്ടുപോകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതു വളരെ
നീണ്ടതായ ഒരു അവതരണമാണു്. ഇതു നാടകീ
യമല്ല എന്നു വിചാരിക്കുന്നവരും ഉണ്ടാകാം. ഒരു
തീർച്ചയാണു്. വിനോദനപരവും ഉൽബോധനപ
രവുമായ ഒരു സ്ഥാനം അതിനു് നിശ്ചയമായും
ഉണ്ടു്.

കൂടിയാട്ടത്തിന്റെ ആറാംദിവസമാണ് ചാക്യാർ, തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട നാടകത്തിലെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട രംഗം അഭിനയിക്കുന്നത്. എല്ലാ നടന്മാരും രംഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നുണ്ട്. പുരുഷവേഷം ചാക്യാരും, സ്ത്രീവേഷം നല്ലൊരുമാണ് അണിയുക. നാടകപാത്രങ്ങൾ ഒരിക്കലും സംസാരിക്കുക പതിവില്ല. അവർ ആംഗുസഭേതങ്ങളെക്കൊണ്ടാണ് അഭിനയം നടത്തുക. മുഖഭാവങ്ങളും ഭൂവിക്ഷേപാദികളും ആംഗികഭാവയുടെ ആശയം വിശദമാക്കുവാൻ ഉപകരിക്കുന്നു എന്നു സൂക്ഷ്മലോചിച്ചാൽ സുഗ്രഹമാകാതിരിക്കയില്ല. എന്നാൽ, വിദ്വേഷകന്മാരും സംഭാഷണസ്വഭാവത്തുമുണ്ട്.

നടന്മാർ വേഷം ചമഞ്ഞാണ് അരങ്ങത്തുവരിക. അവരുടെ വേഷം വിശേഷതകളാണു്. വിവിധ നാടകങ്ങളിലെ കഥാപാത്രങ്ങളുടെ വസ്ത്രധാരണരീതി വിവിധമാണ്. ഇങ്ങനെ, നാഗാനന്ദത്തിലെ നായകനായ ജീമൂതവാഹനൻ, ധനഞ്ജയത്തിലെ പ്രധാനപാത്രമായ അയ്യപ്പനൻ, രാമനാടകങ്ങളിലെ ഹരീശചന്ദ്രൻ-ഇവരെല്ലാം പല വേഷങ്ങളിലാണ് രംഗപ്രവേശം ചെയ്യുന്നത്. അനുപേക്ഷണീയനായ വിദ്വേഷകന്മാരും ഹാസോത്തേജകമായ വേഷത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നു. നാടകത്തിലെ നായകൻ

അഭിനയിക്കുന്ന ഓരോ സംസ്കൃതശ്ലോകത്തിന്റെയും ഒരു കോളഭാഷാന്തരം, പ്രാകൃതജനങ്ങളുടെ ഗുണത്തിനുവേണ്ടി, ഉച്ചരിക്കുക എന്നുള്ളതാണ് വിദ്യാലയങ്ങളുടെ പ്രധാന കൃത്യം. വിദ്യാലയങ്ങളുടെ ഈ ഭാഗം വളരെ നൂറുവേഗമായ ഒന്നാണ്. ഒന്നാമതായി, ഇത് നമ്മുടെ സംസ്കൃതനാടകപ്രയോഗസമ്പ്രദായത്തിൽനിന്നുള്ള ഒരു വ്യതിചലനമാണ്. ഗൈറ്റാണീനാടകങ്ങളിൽ ഇങ്ങനെയൊരു പ്രവൃത്തിക്കു സ്ഥലമില്ല; ഇതിൽ നാം കാണുന്നത്, നാടകത്തെ കൂടുതൽ പ്രചാരത്തിലാക്കുന്നതിനു കരുതിക്കൂട്ടി വിഭവചനാശീലനായ ഒരു വിമർശകൻ വരുത്തിയ പരിഷ്കാരങ്ങളാകുന്നു. ഐതിഹ്യം ഈ പരിഷ്കാരങ്ങളുടെ അവതാരകനായി തോലനയാണ് ബഹുമാനിക്കുന്നത്. മണിപ്രവാളത്തിന്റെ പ്രമാണരങ്ങളും ഇതിൽ കാണപ്പെടുന്നു എന്നുള്ളതുകൊണ്ടും ഈ ഐതിഹ്യം പ്രധാനമാണ്. സംസ്കൃതഭാഷാനഭിജ്ഞരായ പ്രാകൃതജനങ്ങളേയും സംസ്കൃതഭാഷാപണ്ഡിതന്മാരായ വിഭജനങ്ങളേയും ഏകകാലത്തിൽ രമിപ്പിക്കുന്നതിനു ഉദ്യമഭാഷാസങ്കരം ആവശ്യമായി. തൽഫലമാണ് മണിപ്രവാളം. ആദ്യകാലത്തും, വിദ്യാലയകനായിരിക്കണം അതിന്റെ പ്രയോക്താവ്. ആ ഭാഷയാകട്ടെ വിദ്യാലയങ്ങളുടെ വേദാന്തോടു അത്യന്തം യോജിച്ചി

രിക്കുന്നുമുണ്ട്. സംസ്കൃതഭാഷയ്ക്കു അക്കാലത്തുണ്ടായിരുന്ന സ്വാധീനത ഇതിൽ തെളിഞ്ഞു കാണാം. ഇങ്ങനെ, ഗൈറ്റാണീരംഗങ്ങളുടെ ഉപയോഗത്തിനുവേണ്ടി ഉദിച്ചുപൊന്നിയ ഒരു ഭാഷയാണ് പിന്നീട് മണിപ്രവാളസാഹിത്യമായി വികാസം പ്രാപിച്ചത് എന്ന് ഉരുഹിച്ചാൽ അസംഗതമാകയില്ല.

ലാക്യാന്മാരുടെ ഐതിഹ്യപ്രകാരം, അവർ പരിശീലിക്കാവുന്നതോ അല്ലെങ്കിൽ അവർ പരിശീലിച്ചു വന്നിരുന്നതോ ആയ അങ്കങ്ങളുടെ സംഖ്യ ഏഴുപത്തിരണ്ടാണ്. 24 നാടകങ്ങളിലായിട്ടാണ് ഇവ വ്യാപിച്ചു കിടക്കുന്നത്. ഇതിൽ ഏകാങ്കങ്ങളായ നാടകങ്ങളും പ്രഹസനങ്ങളും ഉൾപ്പെടുന്നു. ഈ കൃതികളിൽ പലതും ഇപ്പോൾ അറിയപ്പെട്ട കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

1. സുഭദ്രാധനഞ്ജയം. 2. തപതീസംവാണം. 3. നാഗാനന്ദം. 4. ചാടാനാടകം. 5. മന്തവിലാസം. 6. കല്യാണസൗഗന്ധികം. 7. മധുമവ്യാജോഗം. 8. ഭഗവദജ്ജകീയം. 9. ഭൂതവാക്യം. 10. ഭൂതാലങ്കാരം. 11. കണ്ണഭാരം. 12. ഉരുതഭോഗം. 13. പഞ്ചരാത്രം. 14. അവിമാരകം. 15. ആശ്ചര്യമൃഡാമണി. 16. അഭിഷേകനാടകം. 17. പ്രതിമാനാടകം. 18. പ്രതിജ്ഞായൗഗന്ധരായണം. 19. സ്വപ്നവാസവദത്തം.

20. ബാലചരിതം. 21. ചാരുതം. 22. ശ്രീകൃഷ്ണചരിതം. 23. ഉന്മാദവാസവദത്തം. 24. ശാകന്തളം.

ഇവയാണു് കേരളരംഗവുമായി അനുബന്ധിച്ചിട്ടുള്ള ഇരുപത്തിനാലു നാടകങ്ങൾ. ഇവയിൽ നിന്നും തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുള്ള 72 അങ്കങ്ങളാണു് ചാക്യാന്മാർ അഭിനയിക്കാറുണ്ടായിരുന്നതു്. ഇനി ഈ നാടകങ്ങളെക്കുറിച്ചും ചാക്യാന്മാർ അഭിനയിക്കാറുള്ള അങ്കങ്ങളെക്കുറിച്ചുമുള്ള സ്വല്പവിവരങ്ങൾ അടിയിൽ ചേർക്കുന്നു.

ഈ നാടകങ്ങളെയെല്ലാം വ്യാപകമായി മൂന്നു തരത്തിൽ വിഭജിക്കാം. 1. ഇന്നും പ്രചാരമുള്ളവ. 2. ഒരു കാലത്തു പ്രചാരമുണ്ടായിരുന്നവ. 3. ഐതിഹ്യംകൊണ്ടു മാത്രം, പ്രചാരമുണ്ടായിരുന്നതായി അറിയപ്പെടുന്നവ. മുൻപ്രസ്താവിച്ച നാടകങ്ങളിൽ ആദ്യത്തെ എട്ടെണ്ണം ഒന്നാം വിഭാഗത്തിലും, ഒടുവിൽ പറഞ്ഞ മൂന്നു കൃതികൾ മൂന്നാം വിഭാഗത്തിലും ശേഷമുള്ള 13 കൃതികളും രണ്ടാം വിഭാഗത്തിലും ചേരുന്നു.

സുഭദ്രാധനങ്ങളായ തപതീസംവരണം നാഗാനന്ദം മഹാനാടകം, ഇവ നാലും ചാക്യാന്മാർ പ്രിയതമങ്ങളായ കൃതികളായിരുന്നുവെന്നു തോന്നുന്നു. അവയിലെ എല്ലാ അങ്കങ്ങളും പക്ഷേ, അവർ അഭിനയിച്ചു വന്നിരിക്ക

ഞം. ഇവയിൽ തപതീസംവരണത്തിന്റെയും
 സുഭദ്രാധനങ്ങളത്തിന്റെയും കത്താവ് എട്ടാം
 ശതകത്തിന്റെ മദ്ധ്യഘട്ടത്തിൽ കേരളത്തിൽ
 നാട്ടുവാണിരുന്ന ഒരു കലശേഖരപ്പെരുമാളാകുന്നു.
 കേരളരംഗത്തിനുവേണ്ടി ഒരു കേരളരാജകുമാരൻ
 എഴുതിട്ടുള്ള കൃതികളാണ് അവ. നടന്റെ ദ്രഷ്ടി
 യോടുകൂടി പെരുമാളുടെ സചിവനും സദസ്യനും
 മായിരുന്ന തോലൻ എഴുതിച്ചേർത്ത ഒരു വ്യാ
 ക്തവും അവയ്ക്കു ഭൂഷണമായിട്ടുണ്ട്. കേരളരംഗ
 തെപ്പറ്റി പഠിക്കുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന വിദ്യാ
 ത്ഥികൾക്കു ഈ വ്യാഖ്യാനം വളരെ അമൂല്യക്കു
 ളും പ്രധാനങ്ങളായ പ്രമാണങ്ങളാകുന്നു. എങ്കി
 ലും ശ്രീമാൻ ടി. ഗണപതി ശാസ്ത്രികൾ അവ
 യെ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ വൈദ്യ
 ക്കും പ്രശസ്തിപ്പെട്ടതിനെക്കുറിച്ചു വ്യസനിക്കാതെ
 നിവൃത്തിയില്ല. കേരളരംഗത്തിൽ വളരെ പ്രചാ
 രമുള്ള ഒരു നാടകമായിരുന്നു നാഗാനന്ദം. ഇന്നും
 അതിന്റെ പ്രചാരത്തിന് നൂതന വന്നിട്ടില്ല.
 ഈ പ്രചാരാധികൃത്തിനു കാരണവും ഇല്ലാതില്ല.
 ഭാരതത്തിൽ വളർന്നു വന്ന ബുദ്ധമതത്തിന്റെയും
 ജൈനമതത്തിന്റെയും അവസാനത്താവളമായി
 രുന്നു കേരളം. ആ മതങ്ങളുടെ പ്രചാരത്തെ ഏ
 രപ്പെടെ സഹായിക്കുന്ന കൂട്ടത്തിലാണ് നാഗാ
 നന്ദവും. നടന്മാരുടേയും രംഗപ്രധാനകന്മാരുടേ

യും ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യത്തെ അങ്ങേയറ്റം വരെ പരീക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു നാടകമാണത്രേ ഇത്. ഇതിലെ നാലാമങ്കംപോലും വളരെ തന്മയത്വത്തോടു കൂടി അഭിനയിക്കുക പതിവായിരുന്നു എന്നും, ഗരുഡന്റെ ഭാഗം അഭിനയിക്കുന്ന ആറം യഥാർത്ഥത്തിൽ ആകാശത്തിലൂടെ പറന്നുപോവുകയാണോ എന്നു തോന്നിയിരുന്നു എന്നും ഐതിഹ്യത്തിൽനിന്നും നമുക്കറിയുവാൻ കഴിയുന്നു. ഒടുവിൽ പറക്കൽകൂത്ത് വിജയപൂർവ്വം അഭിനയിച്ചത് ഇരിഞ്ഞാലക്കുട വെച്ചായിരുന്നുവത്രെ. ഗരുഡരൂപം ധരിച്ചിരുന്ന നടൻ തദവസരത്തിൽ പറക്കൻ ആരംഭിക്കുക, രംഗത്തിൽനിന്നും യഥാർത്ഥത്തിൽ ആകാശത്തിലേയ്ക്കു ഉയർന്നു എന്നും അന്തരീക്ഷത്തിലൂടെ പറന്നുചെന്നു ദേവാലയസങ്കേതത്തിൽനിന്നു ഉദ്ദേശം ഒന്നരനാഴികയോളം അകലെയുള്ള ഒരു കുന്നിന്റെ മുകൾപ്പരപ്പിൽ സസുഖം സ്ഥിതിചെയ്തു എന്നും പറയപ്പെടുന്നു. കൂതൂപറമ്പ് എന്ന പേരിൽ ആ കുന്ന് ഇന്നും അറിയപ്പെടുന്നുണ്ട്.

ഭരത ശതകിരടംകു മുമ്പ് അന്നത്തെ കൊച്ചി രാജാവിന്റെ രക്ഷാധിപത്യത്തിൽ പൂർണ്ണ ത്രയീശപുരത്തിൽനിന്നു നാലു നാഴിക അകലത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന കരിക്കാട് എന്ന ഗ്രാ

മതാദിപുരുഷ അദ്വൈതത്തിന്റെ കോവിലകത്തുവെച്ചു മരറാരു സമുസ്തയനപരിത്രമം നടന്നു. പക്ഷേ, ആ പരിത്രമം പരാജയപ്പെട്ടു. സുരേന്ദ്രസ്വരൂപം ഗ്രാമിച്ചിരുന്ന നടൻ സുഷ്ടാഭരണകൊണ്ടോ ഏതോ തന്റെ കൃത്യത്തിൽ അല്പം വിഭോപം വരുത്തുകയും തൽഫലമായി ഗതംഗന്റെ ഭാഗം അഭിനയിച്ചിരുന്ന നടൻ മൃത്യുവിന് അധീനനാവുകയും ചെയ്തു. അന്നതൊട്ടു പരാജയവാനുള്ള ഞാനും ആവർത്തിക്കപ്പെടാതായി. ഈ സമുസ്തയനത്തെ സംബന്ധിച്ച പൂർണ്ണവിവരങ്ങൾ ലഭിക്കുകയാണെങ്കിൽ അതു വളരെ അമൂല്യമായ ഒരു വിജ്ഞാനാനുഭവമായിരിക്കും. ആത്മത്യാഗരംഗംകൂടി ഉൾപ്പെടുന്ന രണ്ടാമതും ഇന്നും അഭിനയിക്കപ്പെട്ടുവരുന്നുണ്ട്. നീളമുള്ള ഒരു തൂണി പിംഗിപ്പെടുത്തു് അതിന്റെ ഒരറ്റത്തു ഒരു കൊളുത്തു് ഉണ്ടാക്കുന്നു. മറ്റേ അറ്റം മുകളിലുള്ള മച്ചിന്മേൽ എവിടെയെങ്കിലും ഉറപ്പിച്ചുകെട്ടുന്നു. ആത്മത്യാഗം അനുഷ്ഠിക്കുന്ന സ്ത്രീ അവളുടെ കഴിഞ്ഞ തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്ന കൊളുത്തിനുള്ളിൽ ഇടുകയും മുൻപ്കിതയെപ്പോലെ നാലഞ്ചടി അകലെ ചെന്നു കറങ്ങി വീഴുകയും ചെയ്യുന്നു. രംഗത്തിൽ ഇതിന്റെ അഭിനയം വളരെ ചമൽകാരകാരകമായി തോന്നുന്നതാണ്. സ്ത്രീകൾക്കു മാത്രമേ ഈ ആത്മത്യാഗരംഗം അഭി

നയിക്കുവാൻ അനുവാദമുള്ള എന്നുള്ള സംഗതി പ്രസ്താവമാണ്.

മഹാനാടകം ഒരു സ്വതന്ത്രകൃതിയല്ലെന്നും പല നാടകങ്ങളിൽനിന്നും സ്വരൂപിച്ചു ചേർത്തിട്ടുള്ള ഭാഗങ്ങൾ അടങ്ങിയ ഒരു സങ്കലനകൃതിയാണ് അതു എന്നും ഐതിഹ്യം ചോഷിപ്പിക്കുന്നു. അതിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ഒരു പ്രത്യേകത അതു പകൽ മാത്രമേ അഭിനയിച്ചുകൂട്ടൂ എന്നുള്ളതാകുന്നു.

മത്തവിലാസം മുതൽ ഉത്തരാഗമവരെയുള്ള ഏഴു കൃതികൾ ഏകാങ്കങ്ങളാകുന്നു. ആകൃതികളുടെ പേരുകൾ തന്നെയാകുന്നു അവയിലെ അങ്കങ്ങൾക്കുമുള്ള പേരുകൾ. അതിൽ ഭഗവദ്ജകീയം ഒരു ചെറിയ പ്രാഥമികമാണ്. ഒരു കാലത്തു് അതിന്നു് കേരളഭംഗത്തിൽ വളരെ പ്രചാരമുണ്ടായിരുന്നതായി കാണുന്നു. അഭിനയിക്കേണ്ട സമ്പ്രദായങ്ങളെ വിവരിക്കുന്ന ഒരു വിസ്തൃതവ്യാഖ്യാനം അതിന്നുണ്ടു്. ആകൃതിയുടെ കർത്താവു് ആരെന്നു ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഒരിടത്തും പ്രസ്താവിച്ചു കാണുന്നില്ല. പാലിയം ഗ്രന്ഥശാലയിൽ ഉള്ള കൈയെഴുത്തുപ്രതികളിലൊന്നിന്റെ ഒടുവിലത്തെ ഭാഗത്തുള്ള ഒരു കുറിപ്പിൽനിന്നു അതു ബോധ്യമായതന്റെ കൃതിയായിരിക്കുവാൻ ഇടയുണ്ടു് എന്നൊരു ധർമ്മത്തിന്നു വഴികിട്ടുന്നു. ഇ

ും മത്തവിലാസവും നമ്മുടെ രംഗങ്ങളിൽ വളരെ പ്രചാരമുണ്ടായിരുന്ന രണ്ടു പ്രാസനങ്ങളായിരുന്നു. കല്യാണസൗഗന്ധികം പ്രചാരമുള്ള നാടകകൃതിയാണ്. പ്രസിദ്ധമായ അജഗന്തുതം ഇതിനോടു ചേർന്നിട്ടുള്ളതാണ്. അഭിനയത്തിന് വളരെ പഠനം ഒരു കൃതിയാണിത്. പക്ഷേ, അതൊരു ചാക്യാരുടെ കൃതിയാകാം. ശ്രീകൃഷ്ണഭട്ടർ എന്നുകൂടി പേരുള്ള ഭൂതവാക്യം എന്ന ഏകാന്തരൂപകത്തിനാണ് രംഗത്തിൽ ഏറ്റവും അധികം പ്രചാരമുള്ളത്. ഏകാന്തരൂപകങ്ങളായി മുൻപു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കൃതികളിൽ ഇപ്പോൾ ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളവയൊഴിച്ചു ബാക്കിയുള്ളവയും അഭിനയിക്കപ്പെട്ടിരുന്നിരിക്കണം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, തിരുവിതാംകൂറിലുള്ള ഒരു പ്രത്യേകക്ഷേത്രത്തിൽ അഭിനയിക്കപ്പെടേണ്ട എല്ലാ ഭാഗങ്ങളേയും കഠിനമായ വിവരങ്ങളുടേതായ ഒരു കൈയെഴുത്തുപ്രതിയിൽ അവയിൽനിന്നും ഉദ്ധരിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഭാഗങ്ങൾ കാണാവുന്നതാണ്.

പഞ്ചരാത്രവും അവിമാരകവും പ്രചാരമുള്ള രണ്ടു നാടകങ്ങളായിരുന്നിരിക്കണം. അഭിനയത്തിന് പഠനം ഭാഗങ്ങൾ അവയിൽ ഉണ്ട്. എന്നുവരികിലും, ഇന്നു അവ സാധാരണമായി അഭിനയിക്കപ്പെട്ടു കാണുന്നില്ല. ചാക്യാന്മാർ

അഭിനയിച്ചിരുന്ന അങ്കങ്ങളിൽ പഞ്ചശതത്തിൽനിന്നു വേട്ടാങ്കം, ഭീഷ്മുതാങ്കം എന്നിങ്ങനെ രണ്ടുതരങ്ങളുടേയും, അധിമാരകത്തിൽനിന്നു അന്നോട്ടാങ്കം, ഉതാങ്കം, അഭിസാരികാങ്കം, പട്ടാങ്കം, മാടവേട്ടാങ്കം എന്നിങ്ങനെ ആദ്യത്തെ അഞ്ചുതരങ്ങളുടേയും പേരുകൾ മാത്രമേ അറിയുവാൻ സാധിച്ചിട്ടുള്ളൂ.

ആത്മരൂപധാമണി, അഭിഷേകനാടകം, പ്രതിമാനാടകം എന്നീ മൂന്നും വളരെ പ്രചാരമുള്ളവയായിരുന്നു. ചാക്യാന്മാരുടെ ഇടയിൽ ചെറിയ അഭിഷേകം, വലിയ അഭിഷേകം, പാദുകാഭിഷേകം എന്നീ പേരുകളിലാണ് ഈ നാടകങ്ങൾ അറിയപ്പെട്ടിരുന്നത്. ശ്രീരാമന്റെ ചരിത്രത്തെ ചിത്രീകരിക്കുന്ന ഇരുപത്തൊന്നു അങ്കങ്ങൾ ആകെ ഇവയിലെല്ലാം കൂടിയുണ്ട്. എല്ലാ അങ്കങ്ങളുടേയും പേരുകൾ കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. കീട്ടിയേക്കത്തോളം അങ്കങ്ങളുടെ പേരുകൾ താഴെ ചേർക്കുന്നു.

- i ആത്മരൂപധാമണി:—1. പർണശാലാങ്കം. 2. ശുദ്ധ്വണമാങ്കം. 3. മായാസീതാങ്കം. 4. ജടായുവധാങ്കം. 5. അശോകവപ്രകാങ്കം. 6. അംഗുലീമാങ്കം.
- ii അഭിഷേകനാടകം:—1. ബാലിവധം. 2. തോരണയുദ്ധം. 3. മായാശീതാങ്കം.

iii പ്രതിമാനാടകം:— 1. വിദ്യുച്ഛിന്നാഭിഷേകം. 2. വിലാപം. 3. പ്രതിമാം. 4. ആടവ്യം. 5. രാവണാഭം. 6. ഭരതാഭം. 7. അഭിഷേകം.

ഇവയിൽ ഇന്നു ഉത്തമങ്ങളായ കുറെ രംഗങ്ങൾ മാത്രമേ അഭിനയിക്കപ്പെടാറുള്ളൂ.

മന്ത്രാഭം, മഹാസേനാഭം, ആറാട്ടം—ഇവയാണ് പ്രതിജ്ഞായൗഗന്ധരായണത്തിലെ അങ്കങ്ങളുടെ പേരുകൾ. സ്വപ്നവാസവദത്തത്തിലെ അങ്കങ്ങൾ ബ്രാഹ്മചാരികൾ, പന്താളം, പൂത്തടം, ശേഖാലികൾ, സ്വപ്നം, ചിത്രപലകൾ എന്നീ പേരുകളിലും ബാലചരിതത്തിലെ ഒരു കഥയും എന്ന പേരിലും അറിയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ബാലചരിതത്തിലെ മറ്റു അങ്കങ്ങളുടെ പേരുകൾ അറിയപ്പെട്ടിട്ടില്ല. മറ്റുള്ളവയ്ക്കുമാണ് ബാലചരിതത്തിലെ മറ്റുള്ളവയ്ക്കുമാണ് പ്രചാരം ഉണ്ടായിരുന്നതായി കാണുന്നു. രംഗത്തിൽ ചാരുതയും ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഏറ്റുപോയെങ്കിലും പ്രചാരത്തിലിരുന്നില്ലെന്നുവെന്നു കരുതിക്കുന്നപ്പോൾ ഒരു വിധം കിട്ടിയിട്ടില്ല. അതിലെ ഒരു കഥയ്ക്കു വസന്തസേനാഭം എന്ന പേരുണ്ട്. ഈ വിവരം ഒരു ചാക്യാരിൽനിന്നാണ് എന്നിങ്ങനെ ലഭിച്ചത്.

മേൽ കാണിച്ചിട്ടുള്ള നാടകങ്ങളുടെ വിജയ നത്തിലെ മൂന്നാം വിഭാഗത്തിൽ പെടുന്ന കൃതികളാണല്ലോ ശ്രീകൃഷ്ണചരിതവും ഉന്മാദവാസവദത്തവും ശാകുന്തളവും. ഇവയിൽ ശ്രീകൃഷ്ണചരിതവും ഉന്മാദവാസവദത്തവും ഇനിയും കാണ്ടുകിട്ടേണ്ടതായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. ശ്രീകൃഷ്ണചരിതം പക്ഷേ, ബാലചരിതമാകുവാൻ വയ്ക്കേണ്ടതെന്നുള്ള സംശയം തീർച്ചയില്ല. പണ്ഡിതന്മാർ നിശ്ചയിക്കട്ടെ. ഉന്മാദവാസവദത്തം ശക്തിഭദ്രന്റെ ഒരു കൃതിയാണ്. അതേ ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ മറ്റൊരു കൃതിയായ ആശ്ചര്യപുഡാമണിയിലാണ് ഉന്മാദവാസവദത്തത്തിന്റെ പ്രസ്താവം കാണുന്നത്. ഒരു കാലത്തു അതും വളരെ രംഗപ്രചാരമുള്ള ഒരു കൃതിയായിരുന്നിരിക്കാനിടയുണ്ട്.

ശാകുന്തളം ഒരിക്കൽ മാത്രമേ അഭിനയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളു എന്നാണ് ഐതിഹ്യത്തിൽനിന്നു അറിയാകുന്നത്. പ്രഥമരംഗത്തിൽ, പ്രാണഭയംകൊണ്ട് അതിവേഗത്തിൽ പാഞ്ഞുപോകുന്ന മാനിനേയും, അതിന്റെ മേൽ അയ്യപ്പൻ തയ്യാറായി രഥത്തിൽ നില്ക്കുന്ന മുഷുന്തരാജാവിനേയും ഏകകാലത്തിൽ വീക്ഷിച്ചു മുഷുന്തരാജാവിൽ പിന്നാകിസാദൃശ്യം കാണുന്ന രാജസുതന്റെ ഭാഗം അഭിനയിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ ചാക്യാർ ദൃഷ്ടിഭംഗം നേരിട്ടു

എന്നും അതിൽപിന്നെ ആ നാടകമേ അഭിനയിക്കപ്പെടുകയുണ്ടായില്ല എന്നുമാണ് സംസാരം.

കേരളരംഗത്തിൽ പല സംസ്കൃതനാടകങ്ങൾ അഭിനയിച്ചിരുന്നു എന്നും, ഒരു ചാക്യാരുടെ രാജ്യാഭ്യർത്ഥനയെ തള്ളിപ്പോകാൻ ആകെ അഭിനയത്തിന് സജ്ജമാക്കിയിരുന്ന അങ്കങ്ങളുടെ സംഖ്യ 72 ആണെന്നും കാണിക്കുവാൻ ഇവിടെ ഇപ്പോൾ വേണ്ടിടത്തൊളം പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. ഇതു വാസ്തവമാണെങ്കിൽ ചില നാടകങ്ങൾ ഇനിയും കണ്ടുപിടിക്കേണ്ടതായിട്ടിരിക്കുന്നു.

കൂത്തിനെ സമഗ്രമായി എടുത്തു വീക്ഷിക്കുന്നതായാൽ, നമുക്ക് അതിൽ നൃത്തവും സംഗീതവും, ആഖ്യാനവും വിവരണവും, അനുകരണവും, അഭിനയവും, മൃകസംഭാഷണവും പരിമിതമായി കാണാൻ കഴിയും. ഇതിന്റെ കടുംബത്തിൽപ്പെട്ട വിവിധവിഭാഗങ്ങളുടെ അഭിനയപ്രകാരത്തിൽ വക്തവുമായ വൃത്യാസവും ഉണ്ട്; എന്നു മാത്രമല്ല, അനഭാവപൂർണ്ണമായ ശ്രോതാക്കൾക്ക് പ്രജ്ഞാപരവും കലാപരവുമായ വിനോദനത്തിന് വേണ്ട വിഭവവും അവയിൽനിന്നു ലഭിക്കുന്നതാണ്. പോരാ; ഇനിയും, നമുക്കു സമുദായത്തിന്റെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനും സാഹിത്യസംസ്കാരത്തിന്റെ നിലയെ ഉയർത്തുന്നതിനും അതു ധാരാളം പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂത്തിന്റെ പ്രചാരം

കൂടേണ കറത്തുവരികയാണെന്നുള്ളതിന് സന്ദേഹമില്ല. അഭിനയപരവും ചരിത്രപരവും ആയി അതിനുള്ള പ്രാധാന്യവും, ആന്തരമായ, ഗുണവും കാരണം കൂത്തു സവിസ്തരമായ പഠനത്തെ അർഹിക്കുന്ന ഒരു വിനോദമാകുന്നു. അങ്ങനെ ഒരു പഠനത്തിനുള്ള സമയം ഇനിയും അതിക്രമിച്ചു പോയിട്ടില്ല. ഇന്നത്തെ രംഗപരിഷ്കരണങ്ങൾ കൂത്തിൽ അവയുടെ സ്വാധീനശക്തിയെ ചെലുത്തിക്കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇപ്പോഴും കൂത്തു അതിന്റെ പ്രാചീനരീതിയിൽതന്നെയാണു് അഭിനയിക്കപ്പെട്ടുവരുന്നത്. ദേഷവിധാനവും നടനരീതിയും രംഗപ്രയോഗസമ്പ്രദായവും തോലന്റെ കാലത്തു് എപ്രകാരമായിരുന്നുവോ അപ്രകാരംതന്നെ ഇന്നും വർത്തിക്കുന്നു.

കൂത്തമ്പലത്തെപ്പറ്റി—കൂത്തു അഭിനയിക്കുവാൻ ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ഒരുക്കിയിരുന്ന പ്രത്യേക സ്ഥലത്തെപ്പറ്റി—മുൻപു് ഒരിക്കത്തു സൂചിപ്പിക്കുകയുണ്ടായല്ലോ. അതിന്റെ ഒരു വിവരണത്തോടു കൂടി ഈ ഭാഗം അവസാനിപ്പിക്കുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. കൊച്ചിസംസ്ഥാനത്തിൽ ഇരിഞ്ഞാലക്കുടയിലും തൃശ്ശിവപേരൂരിലും അത്തരം രണ്ടു കൂത്തമ്പലങ്ങൾ ഉണ്ടു്. അവ പ്രാചീനങ്ങളായ എടുപ്പുകളല്ല. കാഴ്ചയിലും പണിയിലും അവ രണ്ടും ഒരുപോലെതന്നെയിരിക്കുന്നു.

തൃശ്ശിവപേരൂരുള്ള കൃത്തവലം ശ്രീകോവിലിന്റെ വടക്കുപടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തായി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു. അതു കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറു നെടുനീളത്തിൽ വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്നു. അതിന്നു വടക്കുഭാഗത്തും തെക്കുഭാഗത്തും ഓരോ പ്രധാന പ്രവേശനങ്ങൾ ഉണ്ട്. അടിത്തട്ട് ഭൂമിയുടെ സമനിരപ്പിൽനിന്നു നാലടി പൊക്കത്തിലാണ് നില്ക്കുന്നത്. തറ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതു മഴവൻ കരിങ്കല്ല് കൊണ്ടാകുന്നു. മാമൂൽ 'മട്ടി'നനുസരിച്ചുള്ള അധിഷ്ഠാനത്തിന്റെ സകല വിധമായ അലങ്കാരങ്ങളോടുംകൂടിയാണ് അതിന്റെ നിർമ്മിതി. മുകളിലത്തെ പണിയെല്ലാം മരത്തിന്റെ തുലാങ്ങൾ കൊണ്ടുള്ളതാണ്. ദക്ഷിണഭാഗത്തുള്ള പാദപ്രവേശത്തുകൂടെ അകത്തു പ്രവേശിക്കുന്ന ഒരാരം ആലും കാണുന്നതു എടുപ്പിന്റെ ഒരു മദ്ധ്യത്തിൽ കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറായി കിടക്കുന്ന ഒരു ഉയർന്ന വേലിയാകുന്നു. ഈ വേലിയെ മൂന്നു പ്രത്യേകഭാഗങ്ങളായി വേർതിരിച്ചിട്ടുണ്ട്. നടുവിലത്തെ ഭാഗം കിഴക്കു പടിഞ്ഞാറുള്ള മറ്റു വിഭാഗങ്ങളേക്കാൾ കുറച്ചു പൊങ്ങിയിരിക്കും. ഏറ്റവും പടിഞ്ഞാറേ അറ്റത്തുള്ള സ്ഥലമാണ് അണിയറയായിട്ടു ഉപയോഗിക്കുന്നത്. ഇതു മറ്റു ഭാഗങ്ങളിൽനിന്നു മതിൽമറ കൊണ്ടു വേർതിരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതിന്നു

രണ്ടു വിഭാഗമുണ്ട്. ഒന്നു പുരുഷന്മാർക്കും വേറെ
 നു സ്ത്രീകൾക്കും ഉള്ളതാണ്. കിഴക്കേവശത്തുള്ള
 ഭാഗമാണ് പ്രേക്ഷകന്മാർക്കു ഇരിക്കാനുള്ളത്.
 അവിടെയാണ് ബ്രാഹ്മണപുരുഷന്മാരുടെയും ആ
 സ്ഥാനം. പാർവ്വതാഗങ്ങളിൽ കുറച്ചു ഉന്നിപ്പുന്ന
 മദ്ധ്യഭാഗമാണ് അഭിനയരംഗം. അലങ്കരിക്കപ്പെട്ട
 തുണകളിന്മേൽ നിറുത്തിട്ടുള്ള അലംകൃതമായ ഒരു
 മേൽപ്പുരയോടുകൂടിയ ഒരു ചതുരശ്രസ്ഥലമാണ്
 അത്. മുമ്പിന്മേൽ ചെയ്തിട്ടുള്ള കൊത്തുപണികളും
 രൂപങ്ങളും വളരെ തന്മയത്വമുള്ളവയാണ്. തുണ
 കളും അവിടവിടെയായി പ്രതിമകളാൽ അലങ്കരി
 ക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഉദാഹരണമായി നാരദന്റെ രൂ
 പം എടുക്കാം. അതു കണ്ടാൽ സാക്ഷാൽ നാരദൻ
 തന്നെ അവിടെ വന്നുചേർന്നിരിക്കുകയാണോ എ
 ന്ന തോന്നിപ്പോകും. അണിമറയിൽനിന്നു രംഗ
 സ്ഥലത്തേയ്ക്കു രണ്ടു പ്രവേശനാദാരങ്ങൾ ഉണ്ട്. അ
 വയുടെ ഇടത്താണ് വാദിത്രങ്ങളുടെ സ്ഥാനം. ഈ
 മദ്ധ്യവേദിയുടെ ചുറ്റിലും മേൽത്താട്ടു താങ്ങിക്കൊ
 ണ്ടു തുണകൾ ഉണ്ട്. മേൽഭാഗം ചെമ്പുതകിടുകൊ
 ണ്ടു മേഞ്ഞിരിക്കുന്നു. കൂടാതെ അതിന്റെ മുകളിൽ
 മൂന്നു സ്വർണ്ണത്താഴികക്കിടങ്ങുകൾ കാണാം. ഈ വേ
 ദിയും മറ്റുമെല്ലാം മനോഹരമായ ഒരു ദൃശ്യത്തെ
 യാണ് പ്രേക്ഷകദൃഷ്ടിക്ക് വിഷയമാക്കുന്നത്. അ
 ഭിനയിക്കുന്നതിനുള്ള രംഗം ക്ഷേത്രത്തിന്റെ പു

രോഭാഗത്തു വലത്തു മാറി, നടന്മാർ അഭിനയിക്കുമ്പോൾ വിഗ്രഹത്തെ അഭിമുഖീകരിക്കത്തക്കവിധത്തിൽ, വേണമെന്നാണ് സാധാരണനിയമം.

കേരളരംഗകലയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള പഠനത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ നാമിപ്പോൾ എത്തിക്കഴിഞ്ഞു. ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ അധികം പ്രചാരമുള്ള പതിനാറു ജാതി വിനോദാഭിനയങ്ങളെപ്പറ്റി ഈ ഉപന്യാസത്തിൽ അവലോകനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള ഓരോ വിനോദവിഭാഗങ്ങളും ഞാൻ പൂർണ്ണമായി സ്റ്റർലിംഗ് ചിട്ടിപ്പെടുത്തുവാൻ; ഇനിയും അവയിൽ പലക്കേൾപലയും പറയുവാനുണ്ടാകാം; ഏന്റെ വിവരണങ്ങൾ അല്പവും അധികവും ആയിരിക്കാം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഞാൻ ഈ വിഷയത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ മിക്കതും ഓരോ കളിക്കാരെ സംവദിച്ചതിൽനിന്നാണ് സമാഹരിച്ചിട്ടുള്ളത്. എങ്കിലും, നമ്മുടെ പുരാതനസംസ്കാരത്തിന്റെ ചില വശങ്ങളെ വിശദീകരിക്കുന്നതിന് ഉപയുക്തമായിത്തീരാവുന്ന ഗവേഷണത്തിന് മതിയായ വിസ്തൃതിയുള്ള ഒരു മഹാക്ഷേത്രം കേരളീയരുടെ മുമ്പിൽ നീണ്ടുകിടക്കുന്നുണ്ടെന്നുള്ളതു കാണിക്കുവാൻ ഈ ഉപന്യാസം പര്യാപ്തമാകുമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.

പടങ്ങളുടെ വിവരണം.

പടം	I	തുള്ളൽ.
"	II	കൊറത്തിയട്ടം.
"	III	കൈകൊട്ടിക്കുട്ടി.
"	IV	ചൊരുന്ന താടി.
"	V	പട്ട.
"	VI	കുരി.
"	VII	കുത്തി.
"	VIII	നാലുപാദം.
"	IX	പ്രബന്ധകൃത്ത്.
"	X	അണിയറ, താഴെ ഭൂമിയെന്ന്.
"	XI	കുത്തിയലം പുറമെനിന്നു നോക്കിയാൽ.
"	XII	തൂണുകളും താഴെസ്ഥലവും.
"	XIII	—ടി—
"	XIV	തൂണു്; കൊത്തിയിട്ടുള്ള നാലുതൂണു്.
"	XV	കുത്തിയല വാലുവിശേഷം.
"	XVI	—ടി—
"	XVII	താഴെസ്ഥലവും അവിടുത്തെ അറ്റംകുറേ വിശേഷങ്ങളും.

ഏകദേശ ആവശ്യപ്രകാരം ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ അയച്ചുതന്നതിന്നു അത്തരമെല്ലാം വിശദവിശദമായിട്ടുതന്നതായാട്ടു സവിവരങ്ങളു കൊടുത്തു.

കെ. മുക്ത. വി.

III

IV

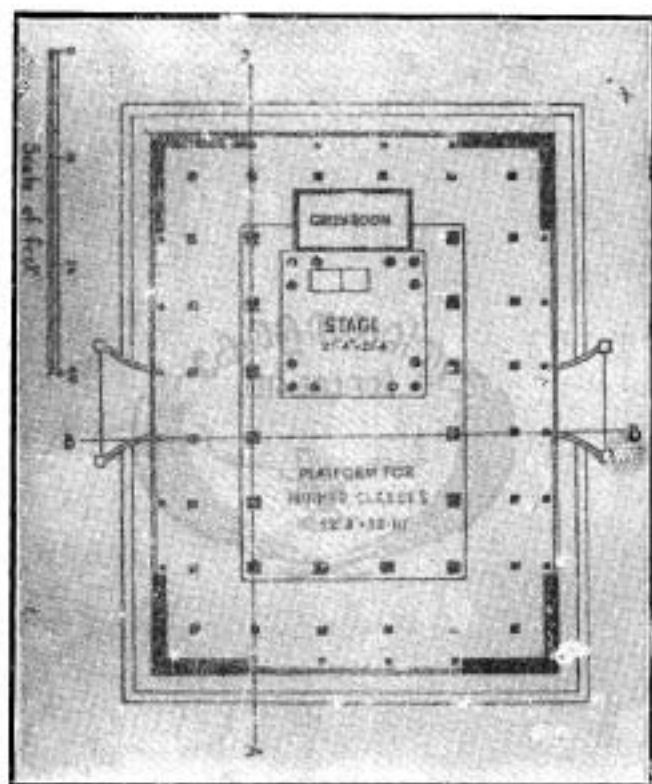
VI

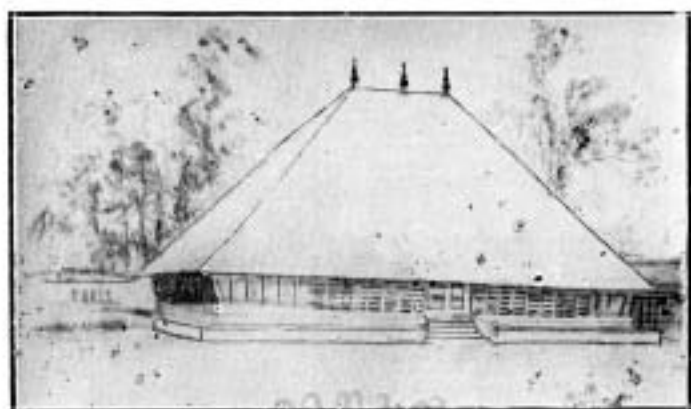

VII

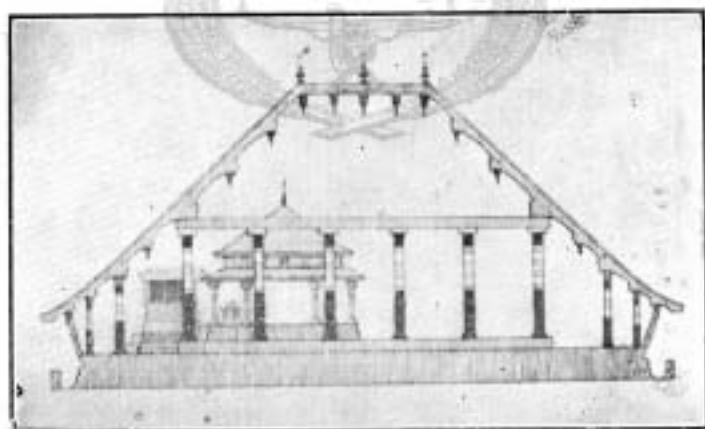

IX

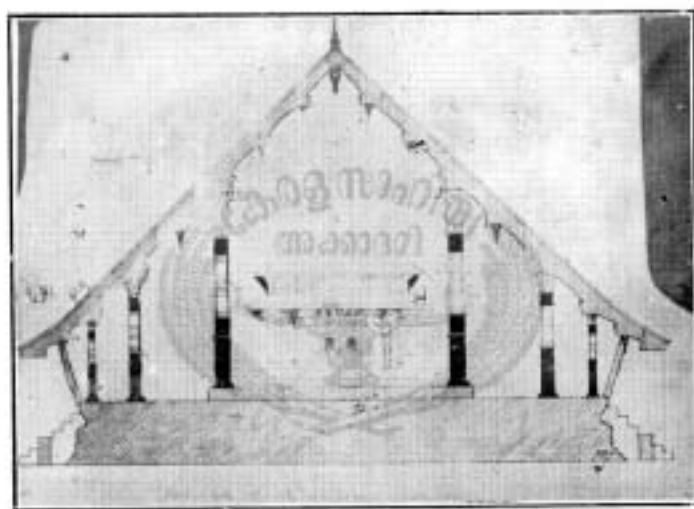

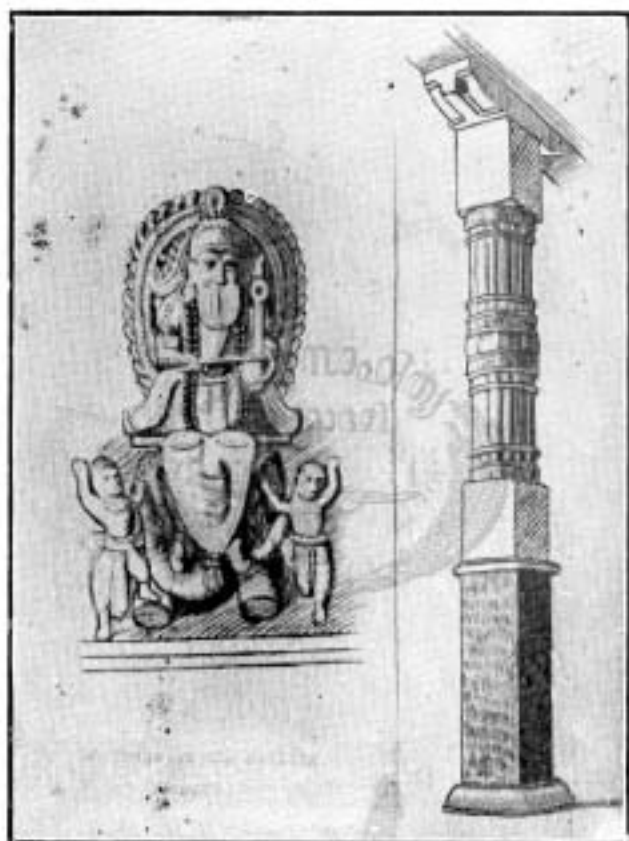
XI

XII

XIII

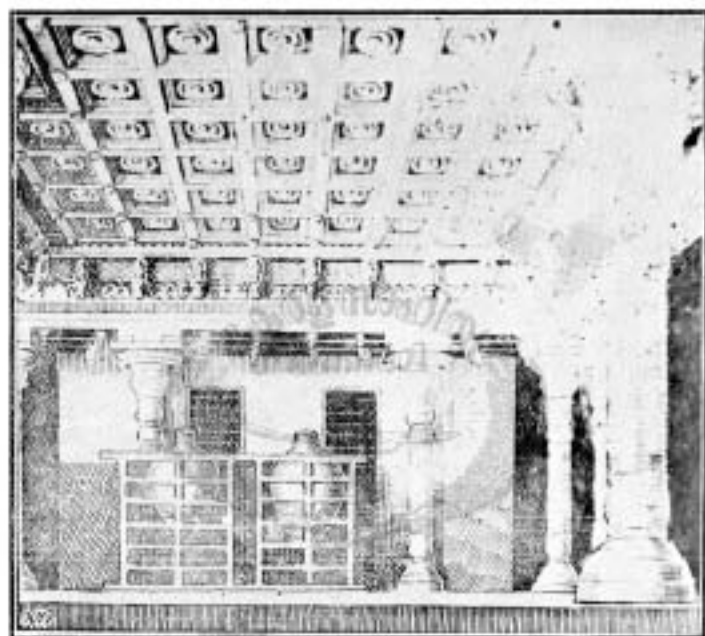

XV

XVI

XVII

